

A Területi m. t. Akadémia műfordítói Osztályának

Budapesten.

A Jorove-jutalomra kitűzött azon pályadíjra: „Atapér elő a tudomány, irodalom és műveltség állapota Magyarországon Mátyás trónraléptétől a mohácsi vészig” beérkezett két pályamű megvizsgálásával a Területi Akadémia II. Osztálya részéről tisztelttel aláírhatóak biztatás meg, azó a következőkben terjesztik be:

A II. számú pályamű, melynek jeligeje: „Conanus tenues grandis” szerzőjének megjegyzés szerint a pályázatra írt dolgozatnak csupán kivonata és így mint nem teljes mű a fennálló pályázati szabályok értelmében terítetbe nem jöhet. Kétségtelen a kivonat is fölösleg meggyőzheti a bírálókat arról, hogy a szerző nem ismeri a rendelkezésre álló kútfői közhelyeket, nem fogta fel feladatát egész követés és nem kezeli a nyelvet úgy, hogy műve, ha az teljesen nyújtható is, a pályadíjra érdemes lenne. -

Az I. számú pályamű, melynek jeligeje: „A szeretett hazá dicőjének s. a. s.” szintén nem oldja meg teljesen azon feladatot, melyet a pályázat elébe tűzött.

Szerző ugyanis feladatának eleget vél tenni, midőn az akkor hazai tudományos, művelési s irodalmi állapotokról csupán általános jelentkezőkben tárgyalja, feltüntetve néha a jellemmel, mely állapot átható és mellőzve az összefüggést, a melyben azok az akkor magyar társadalmi és politikai

élettel állottak. — Szerző jelszavul szorgosan előfordja az irod,
ket a művészetet, kik e közzetben szerepeltek, megnevezi nem,
kialak, előadja ezek közötti szerzetet, de nem jellemzi azokat,
nem nyújtja annak képet, hogy mily felon állottak akkor tud,
melyekhez is művészet kezébe és ezek ismét mily viszonyban
az akkori Európához. Elfelelti szerző feltüntetni, hogy mikor
állott az u. n. renaissance - kor jelentősége, mely ekkor volt
akkor az uralkodó és hogy ezek befogadása mennyiben volt
kezdésben a téis előéppítve és hogy mily mély volt a hatás, melyet
azok a magyar társadalomra gyakoroltak. — És végtében meg kell
jegyezni, hogy a művészetek is annyiban ~~hát~~ elhibázott,
hogy az előadás folyamat hűsleges latin idézetek gyarab megjelölés,
járt és hogy szerző a művészet polennikus részét nem a jegyzetekben,
hanem a főszövegben nyújtja. —

E hiányainál fogva e művészet sem vélt a hírtelenség,
kel alávítottak jutalmazandóknak; de miután elismerik, hogy
a szerző szorgalommal gyűjtötte és állította össze azt, mi
régibb és újabb folyóiratokban, apróbb és terepszépekben vagy önálló
művekben a pályázati leírásokat mindentől Magyarországi irod;
az anyag csoportosítása ügyes, az előadás összefüggő és érthető;
a hírtelenség alávított bíráló e pályaművet jeles alakjában is
a magyar irodalomra népe hasznos dolgozatnak itélte és annak
mellékletét hírtelenség mellett: kiadóját a Terintiben Optatynak
ajánlja.

Budapest 1877. April 30-án.

MAGYAR
KÖNYVOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1414
876

Trotty
Dr. Hajnik Imre
arad. l. sz.

Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1414

1876.

Kivonat.

A m. t. Akadémia 1876. április 3-án tartott matematikai terméketudományi pályaversenyére jegyzőkönyvéből:

8. A föltételt illető a művészet 31-ig beérkezett pályaművek közül, összesen 15 közülben, a szerkesztés legelőször megjelent a következő művelők között:

Tóth Lajos tagokra nincs ajánlás

Rendes tagokra van A.

1. Tóth Lajos ajánlja Flottán. Az általam ajánlott tagunknak pályája szerű minőségűje mellett tanusodott tanom ügyelő nagyobb nagyobb munka, melyekből ő volt szerzője; nevezetesen

a) „Emlékversenők 1848/9-ki magyarországi hadjárata” megjelent 1862-ben, néhány hónapjal később, második kiadásban is.

b) „A hadvezér és a hadtudomány alapjai” megjelent 1863-ban azóta már második kiadásban is, több lapokban kedves bírálatok jelennek meg e műről.

c) „Az észak-amerikai polgárháború története” a művek között jelenik meg, e mű a t. t. Akadémia előző perzönök bemutatása után ismeretes.

2. Balogh Kálmán ajánlja Mathusorphi L.

Erre néve az Akadémia pályái irásában f. alatt mellékletben jegyzik a tanár úr által írt orvosi tudományi könyveket, továbbá a m. t. Akadémiában tartott és által kiadott, valamint részt a m. t. Akadémia üléseiben is megjelent terméketudományi társulat közlönyében is az orvosi leírás lapokban közölték részben a német nyelvben is írt beadványok és egyéb munkáinak.

Örök munkánk alapján van bizonyos „szinte” ajánlásokon szorgalmasan megemlésként, hogy Balogh Kálmán tanár úrban legnagyobb részt a

tudomány főbb részét a többi kérdések megol-
 dasával sikeresen foglalkozott, s azok kezdé-
 sénél a kísérleti és tapasztalati természettudományi
 vizsgálási módszert alkalmazta; - továbbá hogy ta-
 nári pályáján kezdete óta, több mint az életem,
 később mint a gyógyszerészet és általában köztan-
 tás előadója ezen szakos újonnan tudományosan is bőve-
 kosra működni meg nem fért, s a hazai inoda-
 lomnak egyik legstorgalmasabb művelője volt, tan-
 sítást nemcsak tanításra és orvosok alapos kiké-
 pítésére hanem a természettudomány-
 lat művelésére is avarván azokat; végre hogy ritka
 képessége és munkái ereje folytán a hazai tu-
 dományos élet egyik legtevékenyebb tagja volt.

3. Sondra'ssik Jenő : ajánlja Frangepán

általában ismert tudományos érdemeinél, kü-
 önösen pedig fáradságtalan munkásságánál fog-
 va, melyeket a következő főbb dolgozatai általánosan
 bizonyítanak.

1. A bécsi tud. akadémiára általánosan kiadott s a
 éhymusokról szóló jelentés íráskönyve.
2. A buda országosról írt s a term. tudom. tan-
 veltar kiadványai közt megjelent munkálatai.
3. Új term. művelési eljárások s új eljárások, melyek a
 tudom. akadémiára kiadványában lényegesen napvilágot.
4. A bécsi vitáskönyvben kiállítás s kutatói
 eredmények inszertált myographiája, nemkülönben
~~egy~~ egy frissen kiállításban hangzó beszámoló kézirata.
5. Myographiájával esszé vizsgálatainak eredménye,
 melyek Du Bois-Reymond folyóiratában
 esszé közt s 76. - melyek ajánlatomra bár mily é-
 kes praevaknál hathatósabban indokoltak.

4. Schenel Guido : ajánlja Kádor Gusztáv

Schenelnek munkássága a magyar kormány s a m-
 tudom. akadémiára figyelmét magára vonta; melyek is

egy "Körpösi meteorológiai intézet" szervezésével
megbízott, a szervezésnek egyik főpontja pe-
rius a körpösi meteorológiai intézet létesítésének
dományos schinestben szervez. kapcsolatokban van a m.
L. Madéniával. Ezen intézet létesítésére 1870. évben
az Madéniára ajánlatára Schenck Guido igazgató-
ságot kineveztesett. Schenck 1875. évben az
Madéniára által megvett borsó Erdély országnak
érvénytelenítésével tekintettel a magnetikai declinatio-
járól a zöblich körzött Lamont igazgatóval.
Schenck has den richtigen Weg gefunden wie
solche Untersuchungen durchzuführen werden sollten.
Es wäre zu wünschen, daß wir für jeden einzelnen
Land solche magnetische Speichkarten besäßen,
wie sie Schenck für Siebbrücken geliefert hat.

Hazánk természeti viszonyainak kitűzésére
is külföldön a terrestriali természetnek minden rész-
fajadzatának eredményei nem csak bel- hanem
külföldön is elismerésben részesültek.

A Körpösi met. intézet működése eljött
a magyar sz. korona területén 32 meteorológiai
évkönyv állomás volt működésben, 1871. évben 16
évk. állomással szaporodott.

Ezen évben azaz 1872. nov. 27-én 170. hullócsillag
lag pályája megmérés est, mi a genfi willagraj
évkönyvvel együtt ezen hullócsillag rajnak a Biela
féle üsítőhöz való pontos ösrefüggésének konstata-
ciója.

1873. évben az Observatoriumok 69-re szapo-
rodottak. Az előző III. kötetben látható az az 82 ob-
servatorium, intézet, repülőterek, és némelyekből át-
törtéjezés, melyekből a körpösi met. intézet költ-
és az egyes részben volt létesítve, van itt földművelés mind az 5 részre.

1874. évben az állományok száma 79-re, és
1875. évben pedig 100-ammal megnőtt.

A párisi kongrés international des sciences
geographiques a központi met. inséereset diplo-
mával és a II. osztályú éremmel tüntette.

Scheerl 1874. évben Kolozsváron a Termés-
zetrajzok és a napkorongja elõre építkez.

Ennyi munkáig ily eredményes tevékenység va-
lóban meglehetősen a természettudományok és a földrajz
Scheerl György munkái tagjának melegen ajánlom.

Levelező Társágra van ajánlat

1. Böckh János: ajánlja Szabó József.

Böckh János a magyar honi földrajzi insé-
ret fő geológusa, ki tudományos képzettségének és foglalko-
zásának tudományos foglalkozásának annyi jelét ad-
ta már, hogy meglehetősen ártat az Műveltség
délre is tudományi érdemei alapján lehet elismerni.
nevezetesen munkái a következők:

Brachydialemascherium transilvanicum egy új

Brachydialemascherium - nem Csatly című - részéről, m. k.

földrajzi inséret évkönyvében IV. köt.

A Békényi régió földrajzi viszonyai I. és

II. kötet n. o.

A és városok környékének földrajzi és természeti viszonyai

n. o. kiadványon a paleontológiával foglalkozik, és munkáival jó nevet vívott ki a honbani-
rain belül.

2. Bókai János: ajánlja Hirschler.

Bókai János nem csak mint gyűjtő orvos és tanár
elõ helyet foglalt el, hanem annak kíméletességével
tudományi tevékenysége által kiváló módon járult.
Tudományi munkássága, mely neki a tudományok
világában elismerésnek mind hazánkban mind

Külföldön megkezdte már több mint két év lezár-
ása után. Adott még nálunk karai nyelvem is or-
vosi felhívás hiányosa, német kiváltás, bécsi szak-
lapokban tette köze azon írásokat, melyek
az általa már akkor vezetett szegényekkel kö-
lötben ritka fogalommal és tehetséggel gyűjtött. Így
az „Deutscher Zeitschrift für Kinder heilkunde” című
szaklapok 1855. 1856. és 1857-ik év járata hat nevese-
tes közleménye között, mely Böckl, az akkor még
fiatal orvos, nevének hivatali helyet bíróságot az
önálló írásokat sorában. Azon időtől fogva pedig,
hogy több nagy szakember ösztönződére utal az
orvosi Hesi Lap írásba lépett, „vols egyike azoknak
kik felhívásommal ezen fő-organummal fáradozhatnak
munkáik által a mai tudomány színvonalára emel-
ni és ezen meg is szánom igyekezni.”

3. Todor József: újabb Balogh Kálmán
tudományos és irodalmi tevékenységéről mint év-
ben az általánosan ismert, hogy „Közegészségügy
auszlovaszországban” című műve, melyet a magyar
orvosi könyvtár adó irásat 1873-ban adott ki, a
nagyjainak alanya érdemese. Ezen kívül
személyesen van kiemelési az, hogy Todor ka-
nár a közegészség tudományosan érke-
lését foglalkozik, mint arról több rendbeli, né-
met magyar, német német nyelvem megjelene-
ségei sarrakodnak, s itt különösen ki-
emelés azok legjelölésükre „Kisérleti ta-
nulmányok a talaj és talaj légnyomok felett.” (Or-
vosi Hesi Lap. Közegészségügy és közelem némi orvosi-
tan 1875. 1. és 2. sz.) mely német nyelvem is megje-

lent és általában figyelem tárgyát képezni. Itt szeri-
meguntatja azt, hogy a közegcsésig tan tudó-
mányos műveléséhez szükséges módszerek ismeri,
s ezeket függő kérdések megoldására önállóan
és jól felmúlta használta.

4. König Gyula: ajánlja Dr. Hunyady János.
rendes tanár a m. K. egyetemen és a m. Kir.
középiskolai tanárképzőben. Számos dolgozatai
közül csak azokat említsem fel, a melynek már
az évben hagyta el a sajtót, az n-ed feje-
algebrai egyenletek egy általános megjelöléséről.
- Kivonásban az akadémiái értesítőben, egész sor.
jelenlétében pedig a műegyetemi lapokban:
egyanértékű megjelölés a „mathematische
Annalen” IX. kötetében a következő cím alatt
„Ein allgem. einer Ausdruck für die ihrem abso-
luten Bessage nach kleinste Wurzel der Gleichung
n-ten Grades.”

Bewerung a felsőbb algebra. Az első kötet
első feje most hagyta el a sajtót, ugyan a kötet
második feje legközelebb fog megjelenni.

5. Konkoly Miklós: ajánlja Schenkel Guido.
Azon férfiak köze, kik magyarországon tu-
dományokkal gyakorlatilag foglalkoznak, az ő
gyullai földes úr Konkoly Miklós ír. Kiváló
nem csak saját költségén egy csillagdal
állítás fel (mely mint tudjuk hazánkban
aranyotlen működő) s az igen jó műszere-
ekkel fel is szerelt. Kiváló az astrophy-
sika terén nem csak egy érdekes szerzett ma-

gának, a napfoltoknál több éven át fogatmas-
san megfigyelte s annak pozícióját megka-
rározta, hulló csillagokat észlelt, újabb időben
különösen spectroscopicus kutatásokkal foglala-
kozott, s néhány szép eredményt nyert. —

6. Kenessey Kálmán: ajánlja Kőrösmisér.

A magyar garduság terén, különösen a lapiro-
dalmi terén sokat dolgozott és ismert író,
apóály tanácsost a földművelés, ipar és ke-
reskedelmi minisztériumban ajánljuk a III.
osztályban levelező tagot megválasztatás-
ra.

A lapirodalmi sakkban megjelent igen
sűrűs dolgozatain kívül, önálló munkái kü-
lönösen

A trágyszerelés népszerű Kézikönyve
magyar gardák számára. A bura vetőmag
nemcsiszolásáról 1874.

7. Lengyel Béla: ajánlja Tihán Károly.

Az alkalmazott vegytannak egyetemi nyit-
vános rendkívüli tanárát.

Tudományos dolgozatai.

1. Öt jelesebb bura faj vegychemiése (di-
cséresre méltarott pályamű) K. M.

2. Magyarországon talált néhány bron-
négiség vegychemiése.

3. A Szulinyi savanyú víz vegychemiése.

4. A Chlor durrleg ártó szerű tállításá-
módjáról.

5) A Stenarvondrás (Gács or Szágyi ásvány
vő vegyalkata (M. S. Akadémia Ért. és Term.
tud. Közl. VI. 451.)

6) Az acetonnak egy új aminjáról (M. S. Akad.
Ért. 1873. VI. 229.)

7) A Boldizsár kúsvízének vegyelenzése
(M. S. 1875. VI. k. XII.)

8) A chlor behatása szénéleg kéncyre) Über
die Einwirkung des Chlors auf Kohlenoxy-
sulphid (Berichte der deutschen Chem. Gesellsch.
Berlin 1869. II. 54. b.)

9) A csepp folyó phosgénről (György St.
Heti Lap 1870. 5. sz.) német nyelvűen is (Lie-
big's Annalen suppl. Bd. VII. 101 és Berichte
d. d. ch. Ges.)

10) A légyenyéleg sűrűségéről (M. S. Akad.
Ért. 1875. VII. X.)

11) A Köncny színképéről (Előadatok
a M. S. Akad. 876 márt. 6-i ülésén Kés. meg-
jelent a műegyetemi Lapokban.)

8. Schuller Alajos, ajánlja. Szecserk Józ.

Műegyetemi tanár, a test ajánlat alapján
noverett tanár úr köveskerő dolgozatai szolgálnak.

1) Über die Messung von Rotationsgeschwin-
digkeiten (Pogg. Ann. (XI. VI. 1872.)

2) Zwei Apparate zur objectiven Darstel-
lung der Lissajous'schen Figuren (Carl.
Repert. II. k. 1874.)

3) A suly és hő állítólagos összefüggésé-
ről (Schuller és Wartha közös dolgoza-
ta előterjesztve a m. tud. Akad.)

4) A légnyomás változásainak pontos

ő Felsője a m. ministerium fölörjesítésére a n.
k. állatorvosi tápintézetnél az élettan és ter-
mészettan ny. r. tanárává nevezték, nem kü-
lönben hogy a bécsi világtárlatra a tudományos
eszközök bírálására a kormány által juri tagokkít-
tetett ki, hogy tudományos szemle végett a ke-
restudományi m. ministerium megbízása folytán kül-
földre utazik, s végre, hogy a budapesti kir. orvos-
egylet másodrendűjévé a m. kir. zom.-tudományi
társulat pedig több éven választmányi tagsággal
tisztelte meg.

Külső tagra van 2 ajánlat.

I. Broca Pál anarom Párisban ajánlja
Lenkossék József.

Seltenleg a leghíresebb bonczatanároknak
egyike a párisi Faculté de médecine és
mint Franciaország első Anthropologus,
Secrétaire general de la Société anthropo-
logique; szántalan Akadémia és tudós-társas-
ág tagja; kinek klasszikus munkái majd min-
den előnyökre lefordítanak.

II. De Candolle Alfont bosznikus: a
jántja Haynald Lajos.

A növénytan mezején elsőként jeleségü
műveiben nagy szolgálatokat tett a tado-
málynak, maradandó emléket állított magának.

Az ő családja három egymásra következő non-
zedékében szint annyi jeles fűvészeket adván
a tudományos világnak, De Candolle Alfont
mint a világhírű De Candolle Ágoston

Pyramusnak hozzá méltófia és a francia
jelos növénytaní író de Candolle Kálmának
atyja, méltó képviselője azon ismeret gárdag-
ságnak és pollemi hatalomnak, melyet e wa-
lad kebeléből kikerült monumentalis man-
kák fényesen képviselnek.

A dolog részletezésében bátran mellőzhető
de Candolle Alfonznak a növénytaní földis-
me s a növénytaní alap tudomány szakmán-
jában nevet örökítő műveit - először a
Akadémia előtt a „Prodromus syste-
matis Regni vegetabilis Parisban 1828-ban
megkezdett és 1874-ben bevégezett 17 kö-
tetű nagyterű munkát megnevezni, mely
atyjától megkezdve ő általa folytatva és
a növénytan legkiválóbb tudósai társaságá-
ban legközelebb bevégezve lön.

Tudomásul vétetett, és az ügyrend
értelmében a többi országgal Kőrölszéki
határozatott

Szabó
oprátálytitkár

Budapest 1876 május 12.

34
1876. É. k. maj. 20 ai

Ar ~~III.~~ ^{III.} osztály
A. titkárságának
Közlése az osztályról.
Budapest 1876 május 12

Szabó
osztálytitkár.

Fpld

MATYÁS
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1415
1876

III. oszt.

Vivonat,

a M. S. Akadémia math. és term. élettud. osztály 1877. május 8-án tartott 3-ik értekezésének jegyzőkönyvéből.

Olvastatik a főtiszti írtata, melyben a beérkezett tagajánló levelet szám szerint ötöt az osztályhoz 1877. április 3-án áttették.

I. Rendes tagul ajánlatok egy

1. Dr. Balogh Kálmán budapesti egyetemi tanár az orvosi hetilap főmunkatársa, számos erdélyi értekezés szerzője, melyek nem csak az Akadémia de több külföldi szaklapban is látható napvilágot. Egy terjedelmes tankönyve az Akadémiai nagypontalmat is elnyerte.

Ajánlja Luchossik J. és Török J.

II. Levelező tagul ajánlatok öt.

1. Herman Ottó múzeumi őrségéd, ki „Magyarország jökfaunája című művével és számos értekezésével elismerést vívott ki magának.

Ajánlja Török József.

2. Dr. Kováth Géza abaujváryi kerületi orvos, azelőtt budapesti a természeti múzeumnak is tagja, a magyarországi Hemipterák specialis művelője, számos önálló szakdolgozat szerzője, melyek a bel- és külföldi szakirodalomban megjelentek. Fővéle e szakmával hazánkban túlzatosan sokki sem foglalkozik.

Ajánlja Trivulsky J.

3. Dr. Kátay János megyei főorvos, 20 éven át működik a természettudományi orvosi irodalom

ad 1415/1876

mezőjén. Munkái közül említendő „A gyógy-
szertészeti tudományok alapvonalai, melyek
felét t. i. a természetrajzot ő dolgozta ki;
„Az ismeretterjesztő az orvosi és természet-
tudományok köréből.”

Ezen kívül több más értekezés az orvosi szak-
lapokban.

Ajánlja Dr. Sörök József.

4. Kerpely Antal bányatanáros és a Sel-
mecei bányász akadémián a vas kohászat r.
tanára, egyúttal 1875 óta az intézet aligaz-
gatója. Sok jelentős cikke a külföldi és részben
a honi szaklapokban lettek közzételve. 1871.
óta szerkeszti magyar nyelven a bányászati
és kohászati lapokat - a természettudományi tár-
sulat által kiűzött vas kérdésen dolgozott
súlyos eredményekkel, mint ezt a már megjelölt
munka tanúsítja. Érdemei elismerésének
jelő tanúsága az is, hogy 1874-ben tanárnak
lett meghívva a freibergi híres bányász akadé-
miára, de ő Selmeceen maradt.

Ajánlja Reszko János.

5. Kriesch János, a polYTECHNIUMON az
állattan tanára. Önálló épületek és újabb
külföldi költések valamint iskolai könyvek
és a gárdászati zoológiába vágó pályadíjjal
is jutalmazott munkáival tüntette ki magát.
Az inodalon terén 1863 óta számos munkája
jelent meg ezen irányokban. „Hüllőösen kala-
ink és halcsenyészésünk” című munkája az,

mely

mely a Viter-jusalmat elnyerte.
Ájántya Fivaldóky Sáros

Budapest 1877 május 15.

Dr Szabó György
országtitkár.

Dr Szabó György
országtitkár.

MISKOLC
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Trivonat

A m. tud. Akadémia 1876. ápril 2-án tartott mathem. és term. tudományi osztály értekezlete jegyzőkönyvéből.

8. A főtiskai áttérési úmárt. 31-ig beérkezett tagajánlásokat, összesen 15 levélben, s azok előleges tájékozás végett a következő módon közöltetnek.

Tiszteletli tagúgra nincs ajánlás

Rendos tagúgra van 1.

1. Asbóth Lajos: ajánlja Hollán. Az általam ajánlott tag urnak szabályszerű minősítése mellett tanuskozik három önálló nagyobb munka, melyeknek ő volt szerzője; nevezetesen

a) „Emlékiratok az 1848/9-ki magyarországi hadjáratból” megjelent 1862-ben, néhány hónappal később, második kiadásban is.

b) „A hadvezér és a hadtudomány alapjai” megjelent 1863-ban azóta már második kiadásban is, több lapokban kedves bírálatok jelentek meg e műről.

c) „Az észak-amerikai polgárháború története” a múlt évben jelent meg s emű a tek. Akadémia előtt szerzőnek bemutatása után ismeretes.

2. Dallogh Kálmán: ajánlja Markovits L. Erre nézve az Akadémia szabályai értelmében 7. alatt mellékletben jegyzékét a tanár úr által itt orvostudományi könyveknek, továbbá a m. tud. Akadémiában tartott s ettől által kiadott, valamint részben a c. k. Akadémia évkönyvében is megjelent természettudományi társulat körkönyvében és az orvosi hetilapban közzétett részben a német irodalomban is átvett buvárlatainak s egyéb munkáinak.

Ezen

Ezen munkák alapján van minden cím ösztönte ad-
jával azom tanusgatisárol megemlése, hogy Ba-
logh Kálmán tanár szakban legnagyobb részt a
tudomány előbb vitelét célzó kérdések megol-
dásával sikeresen foglalkozott, s azok kezelésé-
nél a kísérleti és szabatos természettudományi
vizsgálati módszert alkalmazta, továbbá hogy
tanári pályája kezdete óta, előbb mint az élet-
tan, később mint a gyógysevtan és általános kör-
tan előadója ezen szakok terén tudományosan és
buvánkodva működni meg nem szünt, s a hazai
irodalomnak egyik legszorgalmasabb művelője volt,
tanféléket nem csak tanításra és orvosok alapos ki-
képzésére használván fel, hanem a természet buván-
lati módszerébe is avatván azokat; végre hogy rit-
ka képzettsége és munka ereje folyván a társu-
lati tudományos élet egyik legtevékenyebb tagja
volt.

3.

Jendrassik Jenő: ajánlja Aranyidőjös
általában ismert tudományos érdemeinél, kü-
lönösen pedig fáradságtalan munkásságánál
fogva, melyeket a következő főbb dolgozatai életemben
bizonyítanak.

1) A bécsi tud. akadémia által kiadott s a
Thymusról szóló jeles értekezése.

2) A bordamorzgásokról írt s a term. tud. tár-
sulat kiadványai közt megjelent terjedelmes
munkálata.

3) Új szemérvészeti eljárása s új eszköze, mely
a tud. akadémia kiadványában látott napvilá-
got.

4) A bécsi világtárlatban kiállított s haladási
éremmel jutalmazott myographiája, nem külön-
ben egy színtén kiállított hangelemző készüléke.

5) Myographiájával tett vizsgálatainak ered-
ményei; melyeket Du Bois-Reymond folyóiratá-
ban tett közlése s b. melyek ajánlatosul bár mely
ékes hávakkal határozottabban indokolták.

14. Schweudl Guido: ajánlja Kondor Gusztáv.

Schweudlnak munkássága a magyar Kormány, a m. t. Akadémia figyelmét magára vonta; miát is egy "Központi meteorológiai intézet" szerveztével megyezésre, a szervezethez egyik főpontjának szorint a központi meteorológiai intézet iránt tudományos tekintetben szoros kapcsolatban van a m. t. Akadémiával. Ezen intézet létrejött és 1870. évben az Akadémia ajánlására Schweudl Guido igazgatójának kinevezésére. Schweudl 1875. évben az Akadémia által megyezett bécsi Erdélyországnak vizsgálásával tekintettel a magnetikai declinációjára. E munka külföldön is közrejelésben részesült, erről a többiek között Lamont is így nyilatkozik. "Schweudl hat den richtigen Weg gefunden wie solche Messungen durchgeführt werden sollen. Es wäre zu wünschen, dass wir für jedes einzelne Land solche magnetische speciell Karten besäßen, wie sie Schweudl für Siebenbürgen geliefert hat. etc."

Haránti természeti viszonyainak kikutatása és különösen a ~~terrestrial~~ természeti területen tett fázisradarainak eredményei nem csak belhaznem külföldön is elismerésben részesültek.

A Központi met. intézet működése eljén a magyar sz. korona kevéletén 32 meteorológiai állomás volt működésben, 1871 évben 16 csatlakozási állomással szaporodott.

Ezen évben azaz 1872. nov. 27-én 170 hulló csillag pályája megmérésese, mi a geofiz. csillagrajz készítésével együtt ezen hulló csillagrajzok a Biela féle üstökösrel való szoros összefüggését constatálja.

1873. évben az observatorionok bej. re szaporodtak. Az évkönyv III. kötetében látható aron 82

Observatorium intéret, testületek és személyekből álló jegyzék, melyekkel a Központi meteorológiai intéret közlésénél érinthetők volt képviselet, van itt földtanok mind az 5 része.

1874. évben az állomásol mára 79-re és 1875. évben pedig 100-ra emelkedett.

A párisi Congrès international des sciences géographiques a központi met. intéretet díszle velévet és a H. osztályra éremmel kitüntette.

Scheuch 1874. évben Kolozsvárott Venus átvonulását a nap koronyja előtt észlelte.

Ennyi munkásság ily eredményűs tevékenység valóban megerőselteti a kitüntést, miert is újból Scheuch Levidőt rendelés tárgyát melegen ajánlom,

Levelero tárgyára van 9 ajánlat.

1. Böckh János: ajánlja Szabó József.

Böckh János a magyar honi földtani intézet fő geológja, ki tudományos képzettségűek és folytonos tudományos foglalkozásának annyi jeleit adta már, hogy megváltásának által az Akadémia díszre és a tudomány érdekében egyaránt lesz előmozdítva. Nevezetesebb munkái a következők:

Drachydiastematherium transilvanicum egy új Pachyderma - nem Erdély eocen-rétegeiből; m. k. földtani intéret évkönyvében IV. költ.

Itt Békény déli részének földtani viszonyai I. és II. rész. u. o.

Pécs városának környékének földtani és vízi viszonyai u. o. Különösen a palaeontológiával foglalkozik, és munkáival jó nevet vívott ki a hon határain túl is.

2. Bokai János, ajánlja Hirschler

Stahmájában nem csak mint gyakorlati orvos és tanár első helyet foglal el, hanem annak kiemelkedő irodalmi tevékenysége által kiváló

módon járult. Irodalmi munkálodása, mely nek-
ki a tudományos világ országtalan elismerését mind
körültében, mind külföldön megőrzése már több
mint két év tized óta tart. Addig még nálunk
kurai nyelven írt orvosi folyóirat hiányzott, német
kiváltsághoz bécsi szaklapokban vette közre azon
érelbeszést, melyeket az általa már akkor vezet-
tett szegény gyermek kórházban ritka szorgalommal
és tehetséggel gyűjtött. Így az „Oesterr. Zeitschrift
für Kinderheilkunde” című szaklapok 1855. 1856.
és 1857. évjárata hat nevezetes költeményt hozott,
mely Bókai, az akkor még fiatal buvár - nevének
kiváló helyet biztosított az önálló írók kö-
rában. Azon időből fogva pedig, hogy több burgó
szakember összeműködése által az orvosi Heti
lap élerbe lépett, ő volt egyike azoknak, kik
szakirodalmunk ezen főorgánumát fáradsa-
lan munkálkodással a mai tudomány színvona-
lára emelni és ezen mégis tartani igyekeztek.

3

Fodor József: apátja Balogh Kálmán
l. t.
Tudományos és irodalmi tevékenységét múlt
évben az által méltányolta, hogy „Közegészségügy
Angolországban” című művét, melyet a magyar orvo-
si könyvkiadó társulat 1872-ben adott ki a nagy
jutalomra érdemesítette. Ezen kívül szerencsém van
kiemelni azt, hogy Fodor tanár a közegészségtan-
nal tudományosan évek óta foglalkozik, mint ex-
tról több rendbeli, részint magyar részint német
nyelven megjelent értékes tanuskodnak, s itt
különösen kiemeltem azok legjelentékenyebbiket
„Kisérleti tanulmányok a talaj és talaj légnemek
felett” (Orvosi hetilap. Közegészségügy és tör-
vényügyi orvostan 1875. 1. és 2. sz.) mely né-
met nyelven is megjelent és általános figye-
lem tárgyát képezi. A szerző megmutatja azt,

hogy a közegészség tan tudományos műveléséhez szükséges módszereket ismeri s ezeket függő kérdések megoldására önállóan és jól fel tudja használni.

4.

König Gyula: ajánlja dr. Flumyady Gusó. rendszeres tanár a m. k. egyetemen és a m. kir. középiskolai tanárképzésben. Számos dolgozatai közül csak azokat említem fel, a melynek már ez évben hagyta el a sajtót „Az n-ed fokú algebrai egyenletek egy általános meggyezéséről?” - tisz. vonatban az akadémiai értesítőben egyén terjedelmében pedig a műegyetemi lapokban! Ugyan értekezése megjelent a „mathematische Annalen” IX. kötetében a következő cím alatt „Ein allgemeiner Ausdruck für die ihrem absoluten Betrage nach kleinste Wurzel der Gleichung n-ten Grades.”

Bevezetés a felsőbb Algebraba. Az első kötet első fele most hagyta el a sajtót, ugyan a kötet második fele legközelebb fog megjelenni.

5.

Konkoly Miklós: ajánlja Schenk Guido. Azon férfiak közé, kik Magyarországon tudományokkal gyakorlatilag foglalkoznak az ő gyallai földes úr Konkoly Miklós úr tartozik. mert nem csak saját költségén egy csillagot állított fel s mely mint tudjuk hazánkban az egyetlen működő) s azt igen jó műszerekkel fel is szerelte. Kivált az Astrophysika terén nem csekély érdemet szerzett magának. A napfoltokat több éven át szorgalmasan megfigyelte

s annak pozitívját meghatározta, hulló csillago-
kat észlelt. Újabb időben különösen spektro-
scopikus kutatásokkal foglalkozott, s néhány
szép eredményt nyert.

6. Kenessey Kálmán: ajánlja Korimias L.

A mezőgazdaság terén, különösen a lapirodalmi
terén sokat dolgozott és ismert író, ost.
táblatanácsost a földművelés, ipar, ipar és
kereskedelmi ministeriumban ajánlják a
III. osztályban levő tagul megyvalasztására.

A lapirodalmi sajtóban megjelent igen szá-
mos dolgozatán kívül, önálló munkái külö-
nösen

A trágyakézelés népszerű körkönyve ma-
gyarország számára. A bura vetőmag néme-
sítéséről 1874.

7. Lengyel Déla: ajánlja Thar Károly.

Az alkalmazott vegytannak egyetemi nyil-
vános rendkívüli tanúráját.

Tudományos dolgozatai:

1. Öt jelentős magyar bura faj vegychemizése
(dícséretre méltó pályamű. K. M.)

2. Magyarországon talált néhány bronx ré-
giség vegyjelmezése.

3. A szelinyi savanyú víz vegychemizése

4. A chlor durrleg szelvény előállításai
módjáról

5. A Stetawniczai (Gácsországi) ásvány-
víz vegyhatása (A m. t. Akademia ért. és
term. tud. Közlöny VI. 451.)

6, Az acetonnak egy új aminjáról
(Akad. ért. 1873. VI. 229.)

7, A Doldirsár kútvízének vegyelem-
zése (M. u. o. 1875. VI. k. XII.)

8, A chlorbehatása szénéleg kénegre)
über die Einwirkung des Chlors auf Koh-
lenoxyd-sulphid (Berichte der Deutsch-
chem. Gesells. Berlin 1869. II. 54. b.)

9, A csépfolyó foszfénről (Gyógyst.
Heti Lap 1870. 5. sz.) német nyelven is (Sie-
bigs Annalen suppl. Bd. VII. 101 és Berich-
te d. d. Ch. Ges.)

10, A légenyéleg sűrűségéről (M. Tud.
Akadémia ért. 1875. VII. X.)

11, A kőeny sűrűségéről (Eöadatotott
a m. T. Akadémia 876. márt. 6. ülésein kö-
nyvclent a mű egyesemi lapokban.)

8. Schuller Alajos. ajánlta. Széchenyi
Társas.

Műegyetemi tanár a telt ajánlat alap-
jánul nevezett tanár in következő dolgoza-
tai szolgátnak

1, über die Messung von Rotations
Geschwindigkeiten (Pogg. Ann. (XII. VI. 1872)

2, zwei apparatus zur objectiven Dar-
stellung der Lissajous'schen Figuren (Ann.
Repert. II. k. 1871.)

3, A suly és kö állítólagos ösre függé-
ről (Schuller és Wartha közös dolgorata
előterjesztve a m. t. akad.)

4) A lényomás változásainak pontos meghatározásáról (Legközelebb előterjesztetik a m. tud. akadémiában.)

9 Thauhoffner Lajos: ajánlja Arányi Majos. Thauhoffner Lajos orvos tudost a m. kir. állat- orvosi intézet nyitv. rendes tanára, m. k. egye- tem magyar tanára ajánlatát a következő indokok alapján.

1) Két éven át Debassa oldala mellett mint ösztöndíjas műtőnövendék működött.

2, Már orvosnövendék korában kitüntetés- roni díjaz nyert pályaműve által.

3, Hogy Thauhoffner Lajos a magyar, nem különben a világszerte talán bizonyos és di- esereses sikerrel működik mondhatni, egy hon- fizársai mint a külföld előtt is nevet ismert- té és jó hangzásúvá tudta tenni életének ta- munkodnak egyetemi élettani tanársegéd korában, nem különben három éves tanársága alatt írt önálló bevezetőjének alapuló dol- gozatai és kisebb közleményei, melyeket az orvosi hetilap a berlini „Allgemeine medizinische Zeitung” és „Zentral- blatt” Virchow s Pflüger ismert „Ar- chivjaiban” s a természettudományi közlöny- ben a magyar orvosok és természetvizsgálók van- domgyűlései előnyveiben tett közlé, résint a m. T. Akadémia adott ki. Az említett tu- dományos munkálatok sorozatát az/ alatt

mellékelt kimutatás tünteti ki.

4) Kanhofer L. tudományos érdemeinek méltóságát tanúsítja azon körülmény, melyeknél fogva a m. tudom. egyetem orvostanári testülete a szövegtől magán tanárrá képezte, hogy ő Felsége a m. ministerium föltérjesztésére a n. k. állatorvosi tájintézetnél az élettan és természettan nyilvános tanára nevezte ki, nem különben hogy a bécsi világtárlatra a tudományos eszhözök bírálására a kormány által juri tagul küldetett ki, hogy tudományos szemlévén gett a kereskedelmi m. ministerium megbízása folytán külföldre utazik, végre, hogy a budapesti kir. orvos egyet. másodtitkáraként a m. k. term. tud. társulat pedig több éven választmányi tagsággal tisztelte meg.

Külső tagra van L. ajánlva.

I. Broca Pál anaton Párisban ajánlja
Leuhossék József.

Selenteg a leghíresebb boncztanároknak egyike a párisi Faculté de médecine is mint Franciaország első Anthropologusa; Secretaire general de la société anthropologique; sánvulán Akadémia és tudós társaság tagja; kinek classikus munkái majd minden élő nyelvre lefordítottak

II. De Candolle Alfonz botanikus: ajánlja
Haynald Lajos.

It növénytan merőben elismert jelenség
műveiben nagy szolgálatokat tett a tuda-
ománynak, maradvánók értékes állított ma-
gának.

At ő családja három egymásra következő
nemzedékében szinte annyi jeles művészet
adván a tudományos világnak, De Candolle
Alfonz mint a világhírű De Candolle A.
goston Pyramusnak hozzá méltó fia és a fin-
tan jeles növénytan iró De Candolle Kár-
mérnak atyja, méltó képviselője azon ismeret
gazdagjának és szellemi hatalomnak, me-
lyet a család kebléből kifevült monumentális
munkák fényesen képviselnek.

A dolog részletes részében határozottan
De Candolle Alfonznak a növénytan föld-
isme, a növénytan alaptudomány szellemé-
jében neves önkéntes műveit - elég lesz a S. Ma-
denia előtt a "Pro domus Systematis Regni
vegetabilis Parisban 1828-ban megkezdett
és 1874-ben bevégetett if. kötetű nagyszemű
munkát megnevezni, mely ajánlást megke-
dve ő általa folytatva és a növénytan leg-
kiválóbb tudósa társaságában legközelebb be-
végetve lön.

Tudomásul vétetett és az ügyrend elől-
mében a más két apróval köröletni határoz-
tatott.

Budapest 1876 május 12.

Szabó
osztályfőnök.

II. sz.

1876: 45. sz. /

A II^{ik}/₃ osztály
s. titkárságának
közlése az osztállyal.

Budapest 1876 május 12.

Szabó
osztálytitkár

A. M. Tud. Akadémia II. Osztályában
Levelező tagokul ajánltatnak:

I.

Beöthy Leo, a kereskedelmi minisztériumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti hazai első takarékpénztár által jutalmazva lön. Legújabbán „Nemzetlét” címe alatt tanulmányt bocsátott közre, a társadalmi tudományok köréből, Magyarország jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására.
Ajánlja: Keleti Károly r. t.

II.

Beöthy Sigmund, a legfőbb ítélőszék bírója. Önálló munkái a következők:

Elemi Magyar közjog. 1846.

Az evang. házassági új törvények gyakorlati magyarázata.
Történelmi bevezetéssel a házasságról. 1853.

A magyarországi protestáns egyházra vonatkozó összes országos törvények. 1876.

Ajánlja: Fogarasi Fános r. t.

III.

Csemeghy Károly, az igazságügyminisztériumban államtitkár és országgyűlési képviselő. Ertekezései közül kiemelendők: „A jogvesztés elmélete” (1864), mely német és olasz nyelvre is lefordított. „Közigazgatás és törvénykezés.” — „A codificatio vagy unificatio.” — „A felségserítés a nota infidelitatis-sal egyetemben.”

Legfontosabb műve, mely a magyar jogi irodalom egyik legkiválóbb alkotása: „A magyar büntető törvénykönyv javaslata, általános és részletes indokolással. (1874.)

Ajánlják Pauler Tivadar r.t. és Ökröss Pál l.t.

IV.

Deák Farkas, az igazságügyminisztériumban titkár, a Történelmi Társulat jegyzője. Nagyszámú elbeszélésben, apróbb történeti és jogszabati cikkeken kívül, kiemelendők a „Századokban megjelent következő” történeti dolgozatai: „Csáky István levelezései az erdélyi fejedelmekkel” (1872.), „Kemény János levelezései”, „Károcsay Akos levelezései” (1873.), „Csáky Ferenc házassága” (1874.), „Wesselényi Ferenc gyilkossági vád alatt” (1876.). Önálló munkái:

„Őszinte szó a román testvérekről.” 1861.

„A nemzetgazdaság története Magyarországon.” 1866.

„Fogságom története.” 1869.

„Wesselényi Anna.” 1875.

Ajánlják: Spohyi Arnold, Szilágyi Sándor r.t.t. b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes l.t.t.

V.

Gyárfás István, k. táblai ülnök. Számos gazdasági, jogi és történelmi értekezései jelentek meg. „A Tász-Kunok története” című nagy munkája, melyből eddig (1870. 1873.) két kötet jelent meg, alapos forrástanulmányokkal készült és jelesebb történeti monográfiáink között foglal helyet.

Ajánlják: Spohyi Arnold, Szilágyi Sándor, Wenzel Gusztáv r.t.t. Hajnik Imre, Hegedűs Lajos, Pauler Gyula, Pesty Frigyes l.t.t.

VI.

Háan Lajos, békés csabai ev. lelkesz, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egylet alelnöke. Önálló történeti munkái:

„Békes-Csaba hajdani és mostani állapotáról.” 1845. Harmadik kiadás 1866.

„Ős és Új Nagylaknak története.” 1853.

„Tena Hungarica, sive Memoria Hungarorum a tribus proxime seculis Academiae Tenensi adscriptorum.” 1858.

„Békes vármegye hajdana.” Két kötet. 1870.

Ajánlják: Ipolyi Arnoldi, Szilágyi Sándor, rr. tt. Hegedüs Lajos,
b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. tt.

VII.

Lukácsy Kristóf, szamosújvári esperes-plébános. Mint született örmény, egész szellemi erejét az örmény történelmi kútjóknek hazai történelmünk érdekében való tanulmányozására szentelte. Önálló munkái közül kiemelendők:

„Emlékezetek az erdélyi örmények múlt életéből.” 1859.

„Historia Armenorum Transsilvaniae a primordiis gentis usque nostram aetatem” 1859.

„A magyarok őselei, hajdanakori nevei és lakhelyei örmény kútjók nyomán.” 1870.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

VIII.

Myskovsky Viktor, tanár a kassai főreáltanodában. Számos ívek óta ernyedetten özorgalommal keresi fel, méri fel, írja le és stilszerű rajzokban ismerteti felsőmagyarországi építészeti emlékeinket. Közölte Bártfa, Kis-Szeben, Eperjes és Kassa városoknak nemcsak templomait és egyházi készleteit, hanem régi polgári épületeit is, részint a M. Akadémia „Archaeologiai Értesítőjében”, részint a bécsi központi bizottság közlönyében. A magyarországi műemlékek országos bizottsága ismételve megbizta nagyobb munkálatok keresztülvitelével. Legújában 29 emlék leírását, 41 rajzzal küldötte be.

Ajánlják: Henszlmann Ferenc r. t. b. Nyáry Albert b. t.

IX.

B. Orbán Balázs, országgyűlési képviselő. Önálló munkái a követ-
kezők:

"Utazás keleten." Hat kötet.

"A székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s nép-
ismereti szempontból." Hat kötet, összesen 175 iv., 33 önálló és 317 szö-
vegkappal.

Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor r. t. Hagedius Lajos,
b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. t.

X.

Dr. Ribáry Ferencz, a budapesti egyetem magántanár, a budai fő-
gymnasium rendes tanára. Önálló munkái a következők:

"Hová való a mordvin nyelv?" Magyar történelmi és nyelv-
szeti tanulmány. 1859.

"A baszk nyelv és nép." 1866. Francia nyelvre is lefordítottatott.

"A pelasz kérdés mai állása s a jobbágyság a helleneknél és
rómaiaknál." Akadémiai értekezés. 1874.

"Magyarország oknyomozó történelme." Második kiadás. 1874.

"Egy lap Egyiptom i. e. kori történelméből." Akadémiai értekezés.
1875.

"Világtörténelem." Három kötet. 1869-1875.

"Tiberius és Tacitus." Akadémiai értekezés.

Ajánlja: Henzlmann Fmre. r. t.

XI.

Vajkay Károly, királyi táblai tanácselnök. Önálló jogtudomá-
nyi munkái:

"A német közönséges magánjog és történelme köréből." 1875.

"Kolozsvári Tractatus a successióról." (Kolozsvár város régi statutuma.)
1875.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

XII.

Dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetemen a római jog ny. r. tanára. Számos értekezése jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái:

- "Tanulmányok a római jog köréből." 1867.
- "Római jogtan." 1868.
- "Fogyasztási egyletek." 1870.

Számja: Fogarasi Fános r. t.

XIII.

Ksilingy Mihály, országgyűlési képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egyesület titkára. Számos értekezést adott ki a "Századok"-ban, szerkeszti a békésmegyei egyesület évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők:

"Az egyetemes történelem főbb eseményei életirati vázlatokban." Két kötet. 1866-7

"A magyar költészet és szónoklat közi könyve." 1868.

"A szóptan elősarnoka." 1872.

"Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok." 1872.

"Szarvas város története." 1872

Számjaik: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor rr. tt. Hegedüs Lajos, Pesty Frigyes ll. tt.

XIV.

Klinszky Imre, a királyi tábla bírója. A "Fogdudományi közlöny" és a magyar jogászgűlés évkönyveiben számos értekezése jelent meg. Önálló munkái:

"A bírósági végrehajtók kézikönyve." 1872.

"A telekkönyvi rendtartás, és az erre, valamint az ingatlan vagyona eszközözlendő" végrehajtási eljárásra vonatkozó későbbi törvények és rendeletek magyarázata, tekintettel a külföldi törvényhozásokra." 1873.

"A bizonyítás elmélete a polgári peres eljárásban." A Sztrókay-díjjal jutalmazott pályamunka. 1875.

Ajánlják: Pauler Tivadar, Fóth Lőrincz, Wenzel Gusztáv r. t.
Apáthy István l. t.

Külföldi tagokul ajánltatnak:

I.

Esquirol de Parieu Lőrincz francia író, a francia akadémia morál-politikai osztályának tagja. Munkái:

„Traité des Impôts.” Négy kötet.

„La Science de la Politique.” 1864.

Az előbbi munkában Magyarország adózási viszonyait is ismer-
teti. Hazánkat meglátogatta, s iránta élénk érdeklődést tanúsít.

Ajánlják: Lónyay Menyhért l. t. és Kautz Gyula r. t.

II.

Kunik Ernő, orosz cs. államtanácsos, az Ermitage nevű pétervári
cs. palotában levő Museum igazgatója. Keleti Európa és Ázsia azon
népeinek történetével foglalkozik, melyek hazai történetünk szempont-
jából különösen fontosak. A magyar nemzethez való rokonszerve-
nek több alkalommal tanúságait adta, s midőn Reguly Antal Orosz-
országban volt, tanulmányait és kutatásait hatályosan támogatta.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

Magyargyűlési 7^é emlékkönyv
1876 június 6.

II kötet
ajánlatok
1876 június 6.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kivonat

A M. S. Akadémia 1876. ápril 22-én tartott 1-50. ülése-
nye negyedik érkeztelése ülésének jegyzőkönyvéből.

A következő tagok ajánlottak.

1. Pulffy Ferenc t. t. ajánlja t. tagnak Nagy János szom-
bathelyi kanonokos az akadémia 1828. évi rendes
szabályait a következő indoklással: Nagy János munkássága
által az Akadémia köréből érdemeket szerzett s oly állásu
férfia, a kik az Akadémia díze és jova ügyében vándorol.
2. Pulffy Ferenc t. t. ajánlja r. tagnak Vámbéry Anonim t. t.
got a következő indoklással: Vámbéry Anonim Európai
kint voltos ki munkáival s munkássága általánosan ismert
az egész Akadémia köréből.
3. Pulffy Ferenc t. t. ajánlja r. tagnak Szilády Anonim t. t.
got, kinek jártassága a keleti nyelvekben ismeretes, ki
számos nyelvészeti értekezésivel a Sajtóműt enedesi-
ből az eredeti nyelvészeti képzésben (Lepoldinossa is) önk-magyar-
okmányt nyújtott a dolog az Akadémia megbízásából.
4. Dudocz József r. tag ajánlja r. tagnak Szarvas Gábor lev. tagot
a következő indoklással. Szarvas Gábor, ki 1871 óta t. tag, a
szorosabb magyar nyelv-tudomány körében kiváló zenei képességekkel
ki, s mint a "Magyar Nyelvőr" szerkesztője a magyar nyelv
tudományának, kiváló a fiatalabb nemzedékben számos
munkát látott el, s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
hogy az illető meg fogja az az érdem, hogy most nyelvészeti kör-
leírás iránti s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
leírás iránti s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
5. Ballaži már Vámbéry Anonim és Hunyady László r. tagok aján-
ták Bálinch Gábor és Dr. Goldziker Ignác t. tagok-
nak a következő indoklással: Goldziker Ignác a Szevi
nyelvek és irodalmak körében szerzett alapos ismeret, vlt.
mint önálló nyelvtudós s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
a M. S. Akadémia körében, s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
többen is külföldi könyvekkel megjelent dolgozatok által s a nyelv-
tudomány körében ismert, úgy a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
munkáiban. Bálinch Gábor egy oly szék képviselője az alsó-nyelvi
tudományban s. i. a mongol-mandzsui, s az azokat kapcsolatos török-
tatar nyelvekben, a melyek körében egy részben a hiányt
pótol, - munkássága, nem tekintve azt, hogy a mongol-nyelv
a nyugati világban is vágnia s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
kes. Irodalmi zenei képességek, s a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
és a nyelv-tudomány körében ismert, úgy a nyelv-tudomány körében ismert, úgy
magyar szókészletét jelölték. - Goldziker Ignác Dudocz r. tag is aján-
ja.

6. Humboldt Károly r. t. ajánlja Volt György l. szagok a következő indoklással: Volt György egyike azon fiatal művészeknek, akik a magyar nyelvstudományok kiemelkedő bországgal minél több tanulmányok sikeréről meggyőző bizonyítékokat adnak. Volt György számos dolgozatai a Magyar nyelvben és Nyelvöb, jelenleg még; németül és oroszul, németül is. Volt egykoron kívül a Régi magyar nyelvemlékek újabb kiadásában is közreműködött. Az I. és II. kötetben ő fektetett; az Erdély-codex is a IV. és V. kötetben az ő kezéből fog kikerülni.

7. Stájer Károly r. t. ajánlja Dr. Anna Gyász a következő indoklással: Anna műveinek (Horatius Odáinak és Könyve és Juvenalis satirái) az eredetivel minél nagyobb nem közönséges tanulmányok teljes átértése iránt és annak helyes-
mésbe behatolás mellett, a magyar nyelv nem közönséges költői ereje jellemző. A klasszikai formákban Virág és Derrényi, Vörszmarcsy és Czuczor óta senki több Könyviséggel és erővel nem verszett, s ha Horatius egyes tanulmányait egyes kiválasztásokból annyira vagy itt-ott ^{több} szemrevételezték is, egyáltalán jellemző művet senki sem adott; Juvenalis pedig először verszik tőle annyira e. szöveg, oly romani szavakkal s a magyar nyelv oly ékességével, mely ha egyes helyeken, kivált az archaizmusai, túlságosan és történelmi magyarázatot illetőleg javítani vagy pótolni valót hagy is fenn, de az író jellemébe s a korárába mintegy bele élte magát s bevitte, lazasani hagyja az olvasót is.

8. Tóth Kálmán l. szag ajánlja Kövy László a következő indoklással: Önállólag megjelent művei közül ki-
tűnnek: a „Tragedia tanulmányok”, a „Komédia tanulmányok”, a „Dramai Középfajok tanulmányok” címűek, amelyek kisebb nagyobb mértékben mellett, de mindenkor minél inkább a szöveg való-
munkák nyersét a Kistudomány-társaság kiadására. Az „Tragedia tanulmányok”, a „Tragedia és Komédia” című könyveit több kiadást értek. Először megjelent nagyobb tanulmányok alapuló művei közül kiemelkedne méltó Klein nagy műveinek „Die Geschichte der Dramas” ismeretese; Bolyai Farkasról, Szendrői s. b. int. beható tanulmányai s végül a Kistudomány-társaság által csak néhány hét előtt kiadott kiadásos „Bajza József” című emlékbeszéd. Költői művei is igen méltóak, s a forma iránti szempontját.

9. Dudenz József r. t. Vámbéry Samu, Szamos Gábor l. szagok külső szagok ajánlják Dr. Gleischer Leberecht Henrik r. t. r. b. z. tanácsost a lipsei egyetemen több ismeretlenül a ke-
leti nyelvok rendsz. tanulmányok a következő indoklással: Gleischernek ^{anent} prozai orientalistikái és érdekes munkái, a „Davidhavi” nagyke-
dományú kiadása is a Deutsche morgenländische Gesellschaft alapítói

jának

jának érdemeiről külön megemlékezni felesleges. Ő Akademiánk külső tagjai közt mellette utódja lenne Ewald Henriknek, kit a múlt évben választottunk és benne Akademiánk nemcsak jelöltjei tudós, hanem kiválóan magyar barátok is látszólag meg.

10. Hunfalvy Rát v. t. ajánlja külső tagnak szerző kövessdi Hunfalvy Károly a Henri IV. nevű lyceum tanárát Párisban, a következő indoklással. Hunfalvy a Société philologique-nak másodelnöke, a Revue de philologie et d'ethnographie szerkesztő-küldője s némileg ~~néhány~~ ^{néhány} körképontia azonban tudományos mozgalmának Párisban, mely a finn-ugor nyelvokhoz nagy figyelmet fordít. Azon kívül számos munkának szerzője, s legújabbán egy magyar nyelvotant is adott a francziák számára.

11. Budapesti József, Darwin Ferdinánd lev. tagok ajánlják külső tagnak Dr. Donner Otlo egyetemi tanárt Helsingforsban a következő indoklással: Dr. Donner Otlo egy fiatal ^{finn} nyelvotant; a hi hivatalos szaktudományának a szászoktól philológiát s az indo-germán nyelv-tudományt vallja, a mely tárgyakból a helsingforszi egyetemen előadásokat tart. De ezeken kívül már jó idő óta buzgó ügykezeset fejt ki a nyelvészetnek oly külön körében is, melynek tárgyai közé, az ő nemzeti nyelv, a finn nyelv mellett, maga a magyar nyelv is tartozik, azaz mind az ugor és szelencebb alrajzi összehasonlító nyelv-tudományt, s erre nézve ki kell emelnem, hogy sürelesen megismerkedett a magyar nyelvvel is s hogy a magyar nyelv-tudományának minden mozzanatát érdeklő figyelemmel kíséri. Donnernek az ugor s részint az alrajzi összehasonlító nyelv-tudomány terén eddig kifejtett díszletes munkásságát számos értékes és önállóan magjelenetű könyv jelöli. Mindemelket azonban jellemzősége nézve sokkal felülmúlja legújabb munkája: Lieder der Lappen gesammelt von Otto Donner, Helsingfors 1876, melyben az ugor nyelv-tudományra nézve igen fontos s egyéb tekintetben is becses eredeti nyelv-tudományt nyújtott meg a fonyegelő anyagoktól s adott ki más kisebb költői művekkel együtt, de magyarra fordított értekezéssel a rókai népek költészetéről.

12. Skowroch Emil v. t. ajánlja külső tagnak Ritschl (Ritschelinus) Frigyes Vilmos lipcei egyetemi tanárt, a következő indoklással: Ritschl hármas nagy érdemet szerzett magának a classica philológiában. Ő alapította meg a tudományos codex-kritikát; ő indította meg a latin nyelv legrégibb emlékeinek gyűjtését s nyelvészeti feldolgozását; ő az, ki az epigraphikának és numismatikának a grammatikára való fontosságát igazán felismerte s a két tudományt a nyelvészeti kutatás hármára fordította. Ritschl működése mind a három irányban hozsákot adott. A philologusok jász része az ő historiai kritikai módszerét követi. Számos kétféle tanítványai közül elég csak Curtius Györgyöt említeni.

Ez ajánlatok az legyond 22 S. évfolyamán egyelőre tudományt illetően, a többi okmányokkal közöltetnek.

Budapest mag. 801

Gyula Fal
osztályi titkár

Nagygyűlési. 7^é esthetes
1876 június 6.

I. évfolyam

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kivonat.

A m. t. Szlovénia 1876. apr. 3-án kassai
mashem. és szerkesztésűnkéi ofradj évkönyve
jegyzőkönyvéből.

8. A főiskola ártosa a magyar 31-ig beér-
lezés szabályait, összesen 15 levélben, azok
előleges kijelölés végett a következő módon kö-
zölte.

Főiskola szabályai négy részre.

Ártos szabályai van 4:

1. Ártos Lajos: újítja föl. Az ártos új-
lata szabályait szabályozni minősítő ügye mellet
szükséges három innál nagyobb munka, melyek-
nek ő volt szerzője; nevezesen

a) „cselékiszarokas 1848/9-ki magyarországi had-
járásból” megjelent 1862-ben, néhány hónappal később,
második kiadásban is;

b) „a hadvezér és a hadsereg alapelvei”, megje-
lent 1863-ban, azóta már második kiadásban is, több la-
pokban, kedves kiadatok jelennek meg emiről;

c) „az iskola armeniai polgárháza inasere” című
évkönyv jelenik meg, s emű a tch. Szlovénia előtt szerző-
nek bemutatása után ismeretes.

2. Dallogh Kálmán: újítja tovább.

Ezre név az Szlovénia szabályai inasereben.
alatt mellékeltem jegyzőkönyv a szabályok inasereben or-
vos tudományi könyveknek, továbbá a magyar tud-
omány Szlovéniaiban szorost s az ártos kiadott, vala-
minis névben a tch. Szlovénia évkönyvében is megje-
lent szerkesztésűnkéi évkönyvnek, végre a kir-
magyar szerkesztésűnkéi inasere köztönyvében is az
orvosi kézi lapban közlésére, névben a német in-
dalomban is ártos kiadásainak s egyéb munkáinak.

Ezen munkák alapján van szerkesztésűnkéi inasere a.

jávalarom tanmgyakúsárol megeentlismii, hogy Balogh
 Kálmán sánar arakban legnagyobb része a tu-
 domány előbbireket való köntűk megalásá-
 val sikeresen foglalkozott, s azok kirelésinél
 a kísérleti és szabatos seméjességmáryi vity-
 gálati műpönt alkalmazta; - továbbá hogy
 tanári pályája kezdete óta, előb mint az
 életem, később mint a gyogyozestem és a
 salános község előadója csak feleke sem
 tudományosán és buvákosdva működni meg-
 nem színt, s a közai iskolákban egyik legpro-
 galmazabb művelője volt, zanszékes nem csak sa-
 nisóra és orvosok alapos kiképesésire kapnát-
 van fel, hanem a seméjesség buvákos műpöntbe
 is aravon arakos; végre hogy ritka feleke-
 zessége és munka ereje folytán a társulati tu-
 dományos éles egyik legtevékenyebb rajja volt.

3.

Jendrassik Jenő: újultja Arany.

általában ismert tudományos érdemeinél, hi-
 lémően pedig járulásátan munkásságánál fog-
 va, melyeket a következő főbb folyozásai éten-
 ken bizonyítanak:

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

- 1) a léni tudom. akadémiá által kiadott
s a Symmétrót szót jelentésére;
- 2) a buda megalásárolt írt s a sem-tudom.
Társulat kiadványai közt megeentelt sorjeltan munkálata,
- 3) új szeméjességi stjórnás s új eskőze, mely
a tudom. akadémiá kiadványában láross napvilágot;
- 4) A bécsi világlátásban kiállított s hatadási é-
remet jussalmarost nyograpiónja, nem kütön-
ben egy főmár kiállított kanyelomró lefűtőke.
- 5) Nyograpiónjával ess irsgálatarainak én-
redmőnyei; melyeket Du Bois - Reymond stjórnásában
ess közé s t. b. - melyek újultaromas bármily így feleke.

át hasznosabbá indokolták.

4.

Schenck Guido ajánlja London.

Schenck munkássága a magyar kormány és a m. tud. Akadémia figyelmét magára vonta, miért is egy "Központi meteorológiai intézet" szervezését megkezdte, a szervezést egyik főpontosá hivatva a központi meteorológiai intézet ügyeit tudományos színvonalon szervezés kapcsoltában van a m. S. Akadémiával. Ezen intézet létrejött is 1870. évben az Akadémia ajánlására Schenck Guido igazgatójává kinevezésére. Schenck 1873. évben az Akadémia által megvált bérrel Erdély országot átvizsgálásával foglalkozott a magnésiumi declinációjáról. E munkát közzétette a központi meteorológiai intézet, erről a többiek között Lamont így nyilatkozik: "Schenck has den richtigen Weg gefunden wie solche Untersuchungen durchgeföhrt werden sollen. Es wäre zu wünschen, dass wir für jedes einzelne Land solche magnetische Speirelkanen befassen, wie sie Schenck für Siebenbürgen geliefert hat etc."

Hazánk természeti viszonyainak kikutatása és közzététele a természeti tudományok terén tett fáradozásainak eredményei nemcsak bel- hanem külföldön is elismertben részesültek.

A központi meteorológiai intézet működése eljén a magyar Szt. Korona területén 32 meteorológiai állomás volt működésben, 1871. évben 16. évt. állomásokkal szaporodott.

Ezen évben azaz 1872. nov. 27-én 170 hullóvirág pályájára megmérte, mi a genfi villagvirágok helyével egyjárt ezen hullóvirágok rajuk a Diabla-tetei üstökösrel való közös összefüggését bizonyítja.

1872. évben az observatóriumok 69-re szaporodott.

szak. Az évkönyv III. kötetében Laskaró urna 82. ob.
servatorium, inséret, csütlerek, és személyek,
böl álló jegyzék, melyekkel a központi met.
inséret kölcsönös érintkezésben volt képviselve, van
itt földművelés mind az 5 rétege.

1874. évben az állományok száma 79-re, és

1875. évben pedig 100-ra emelkedett.

A párisi congrés international des sciences géo-
graphiques a központi met. inséretet kifejezettel
és a II. osztályra írommel kísérette.

Schwarz 1874. évben Kolozsváron Venus ásvány.
lását a nagy koronája előtt írtette.

Ennyi munkásság egy évdényes és kevésbé
valóban megindult a kiállításra, melyre is nyílt
Schwarz quidos zombis szagok metégen ajánlom.

Levelező sajtója van Gyűjtemény.

1. Boeth János : ajánlja Szabó József.

Boeth János a magyar honi földtani inséret fő-
geológja, ki tudományos képzettségű és folygo-
nos tudományos foglalkozásának annyi jeleit adta
már, hogy megváltásának ártal az Akadémia
díze is a tudomány érdeke egyaránt lesz előmozdítva.
nevezetű munkái a következők:

Drachydiasemasterium transilvanicum egy új
Pachyderma - nem Erdély esen - rétegeiből; m.
k. földtani inséret évkönyvében IV. köt.

A Bakony déli részének földtani viszonyai I. és
II. rész. u. o.

Pets városi környékének földtani és vízi viszonyai.
u. o. Kürtönösen a paleontológiával foglalkozik
és munkáival jó nevet vívott ki a honi határain túl is.

2. Bókai János, ajánlja Hirschler.

Szakmájában nem csak mint gyakorló orvos és
tanár első helyet foglalt el, hanem annak himnve-
lésében isodalmi kevésbéje ártal kiváló módon
járult

járult. Irodalmi munkálkodása mely neki a tudományos világ szemében elismerés és mind hazánkban mind külföldön megismerése már több mint kétszázötven éven tart. Addig még nálunk hazai nyelven és orvosi folyóirat kiadásánál, német kiadatokban bécsi szaklapokban kesse híve aron írt cikkeket, melyeket az általa már akkor szerkesztő szegény gyermek évkönyvben is a programmal és leheléssel gyűjtött. Így az "Oefferr. Zeit. schrift für Kinder heilkunde" című szaklapok 1855-ös 1856-évi és 1857-évi évfolyamán hat nevezetes közzététel, mely Dóhai, az akkor még fiatal buvár-nevű kiváló helyes bírálatok az inaktív írtak sorában.

Az idővel fogva pedig, hogy több burgó szakember összeműködése által az orvosi Hírlap élcselése, ő volt egyike azoknak, kik szakirodalmi főorgániumát járólakozó munkálkodással a mai tudomány színvonalára emelték és ezen még is tartani igyekeztek.

3. Fodor József ajánlja Balogh. Kálman l. t. Tudományos és irodalmi tevékenységét más éven arálta, más anyolla, hogy "Közegettség Angolországban" című művét, melyet a magyar orvosi könyvtár adó irásulat 1873-ban adott ki, a nagyjólaloma érdemese. Ezen kívül fennmaradt van kiemelni azt, hogy Fodor tanár a Közegettség tanul tudományosar evés óta foglalkozik, más eről több medbéli, népmű magyar, népmű német nyelven megjelent cikkei és tanulmányai, s itt kiemelve kiemelni azok tevékenységében. Itt "Kisérleti tanulmányok a talaj és talajlényekről" (Orvosi Hírlap. Közegettség és társasági orvostan. 1875. 1. és 2. sz.), mely német nyelven is megjelent és általános figyelműre méltó képezi. A szerző megemlíti azt, hogy a Közegettség tanul tudományos műveléséhez szükséges mód.

széles ismeri, s erkölcse függőkérdésch megoldásá-
sára inátlisan is jól felkészült használni.

4.

König Gyula: ajándéja Dr. Hunyady Jenő.
rendes tanár a m. kir. műegyetemen és a m. kir.
középiskolái tanárképződen. / számos dolgozatai
közül csak azokat említvén fel, amelyek már az
előbbi közzététel a sajtón. Itz n-ed folium alge-
brai egyenletek egy általános megfigyelésről. Kivon-
tatban az akademián inasitásban, egész terjedelmé-
ben pedig „a műegyetemi lapokban”. Magyar érteke-
zésre megjelent a „mathematische Annalen” IX. kö-
tetében „Körvekéről” cím alatt „Ein allgemeiner
Ausdruck für die ihrem absoluten Bessage nach klein-
ste Wurzel der Gleichung n-ten Grades.”

Bewerens a felsőbb algebra. Itz első kötet első
fele most közzététel a sajtón, ugyan a kötet második fele
legközelebb fog megjelenni.

5.

Konkoly Miklós: ajándéja Schenk Gyula.
azon férfiak közé, kik magyarországon tudomás-
nyokhat gyakorlatilag foglalkoznak, az ő gyallai
földes úr Konkoly Miklós úr részéről. Most nem csak
saját költségén egy vállalat állított fel (mely mind
tudjuk hazánkban az egyetlen „működő”) s az is igen
jó műszerrel fel is szerelt. Kiváls az Astro-
physika sem nem csak egy érdemes szerzett magá-
nak. Itz napfotókat több éven át figyelmessé meg-
figyelt s annak posztívás meghatározta, hullócsillá-
gokat észlelt. Utóbb időben különösen spectroscopicus
kutatásokkal foglalkozott, s néhány szép eredményt nyert.

6.

Kenesey Kálmán: ajándéja Kovács László.
Itz merő gazdagság révén, különösen a lapirodalmi
műveinek sokaságánál is ismert volt, országos tanács-
osok a földművelés, ipar és kereskedelmi miniszteriumban

ajánlja a III. osztályban levetőre az új megalapítására.

A Lapirodalmi osztályban megjelenés igen fontos dolgot az a kiadvány, amelyet a munkái kiadására.

A tárgykörrel kapcsolatban kérték Könyv megalapítására. A kiadványról 1874.

7. Lengyel Déla - ajánlja Jhan Károly

Az utalmatossággal megjelent egyetemi nyelvtanok rendkívüli tanulása.

Függvények dolgozatai:

1. Az új jelölés magyar barátságos megjelölése (László német nyelvű tanulmány) K. M.
2. Magyar nyelvűben való néhány fontos jelölés megjelölése.
3. A szülői szabályok új megjelölése.
4. A Chlorsavak, a kloridok és a kloridok módjáról.
5. A Szarvancsai (Sárosi) vízvizsgálás új megjelölése. (A m. tud. Ak. Ér. és Term. tud. Közl. VI. 451)
6. Az aceton új aminosavakról (M. Ér. 1873. VI. 229)
7. A Böldöcsök vízvizsgálás új megjelölése (Magyar 1875 VI. 271)
8. (A klor hatására kén-dioxid) über die Einwirkung des Chlors auf Kohlenoxyd-sulfid (Berichte der deuts. chem. Gesells. Berlin 1869. II. 546.)
9. A csepptöltés vizsgálata (Magyar 1870 5. fe.) német nyelvű tanulmány (László tanulmány suppl. Bd. VI. 101 és Berichte d. d. chem. Ges.)
10. A léghőmérséklet méréséről (M. S. Akad. Ér. 1873. VII. 8)
11. A Könyv új kiadásáról (Eötvös utáni kiadás d. 876 márc. 6-án utolsó kiadás megjelent a mű egyetemi kiadásban)

8. Schuller Majos - ajánlja Szócser József

Az egyetemi tanár, a legújabb alapkötet neve. Zoltán új kiadások dolgozatai szövegében:

1. Über die Messung von Rotationsgeschwindigkeiten (Pogg. Ann. (XI) VI. 1872)
2. Zwei Apparate zur objectiven Darstellung der Lissajous'schen Figuren (Carl Report. II. 1874.)
3. A Súlyzó és a kloridok oldhatóságáról (Schuller és Wanka közös dolgozata előzetes a m. S. Akad.)

4. A lényegében változásainak pontos meghatározása
sarót, (Leghízeltebb előterjesztés a m. k. akadémiájában)

9.

Thaukoffer Lajos - ajánlja Arany Lajos.

Thaukoffer Lajos orvos tudós a m. k. állatorvostan
intézet nyelvtanosa rendez tanára m. k. egyes. ma-
gán tanára ajánlasik a következő indokok alapján:

1. Tíz évvel az Bulassa oldala mellett mint öf-
föntiikus műszo-növevény működött.

2. Mint orvosnövevény korábban mint három díjat nyert
pályaműve által.

3. Hogy Thaukoffer Lajos a magyar, nem külföldön a
világindalomban mint burgon és lélektanossá sikerrel működik
mondhatni, egy konferenciáján mint a külföldi előző is
nevet ismerse is jó hangzáróvá tudta mint ötletkötő
tanuskodnak egyes mint esszéi tanársága korában,
nem külföldön három éves tanársága alatt int önálló bu-
várkodásain alapuló dolgozatai is kisebb közlemé-
nyei, melyek az „orvosi hetilap” a berlini „Allge-
meine medizinische Centralzeitung” és „Central-
blatt für die medicinische Wissenschaften” és „Virchow s
Pflüger” ismert „Archiv für die klinische
Medizin” a termépszemlékben mint külföldön a ma-
gyar orvosok is mint. Végül mint vándororvosként és könyve-
iben mint közté, stb. a m. k. akadémián állott ki.
A közéletben tudományos munkáinak sorozatát a J. alatt
mesterek kimutatás ismert ki.

4. Thaukoffer L. tudományos érdemeinek méltóságos sa-
nusitása azon körülmény, melynek fogva a magyar 7. egyesítet
orvoskudásai testület a sörvénytől magán tanára ké-
pesítése, hogy ő fejtse a m. miniszterium följelenté-
se a m. k. állatorvosi tanintézetét az életem és ter-
mépszemlék nyelvtanára nevesse ki, nem külföldön hogy a
biri világszerte a tudományos orvosi bírálata a
közélet által mint legal külföldön ki, hogy tudományos
szemlére végett a közkeletben m. miniszterium meghívja foly-
tán külföldre uszrik, végre, hogy a budapesti k. egyesület
másod ízű tanára a m. k. term. tudományi tanácslat mint több évvel
váltakozva legózzal ismertse meg.

Külös társaságának 2. ajánlat

I Broca Pál a francia Párizsban született Lehoussak Dou-
Solenteg a leghíresebb bonctanároknak egyike a párizsi
Faculté de médecine és mint Franciaországban
első Anthropologus; Secrétaire général de la Société
anthropologique; szántatlan Akadémia és tudós-
társaság tagja; híres klasszikus munkái majd min-
den előnyökre befolyásoltak.

II De Candolle Alphonse botanikus: született
Glaynald Laivo.
A növénytan merész elismerés jeleségei min-
veiben nagy szolgálatakat tett a tudományoknak, ma-
radságos munkáit állították meg.

Az ő családja koron egyháza "Követhető" nem-
zedékének szent anyagi jeles jelesreket adtak a tud-
ományos világnak, De Candolle Alphonse mint a
világhírű De Candolle Auguston Pyramusnak hoz-
zájárulása és a francia jeles növénytanos úr De
Candolle Fraximéusnak atyja, méltó képviselője a
személyes gondoskodásnak és jellemi hátalonnak,
melyet a család kebeléből kikerült nememűs-
tis munkák jenyesen képviselnek.

Az alog névleszerzésben bátran melle "Követhető"
De Candolle Alphonse a növénytan földjén,
mely a növénytan alap tudomány szakmájában
nagyon értékes műveit - először a Pék. Akad-
émia előtt a "Prodromus systematis regni ve-
getabilis Párizsban 1828-ban megjelent és 1846-ban
bevégeztet 17 kötetű nagy szűk munkát megkezdtem,
mely anyagiól megkezdett a "Alcala folyóirat" és
a növénytan legkiválóbb tudósai társaságában leg-
közelebb bevégezte tőle.

Tudomásul vettett, s az ügyrend érdeklődésben
a többi opállyal követhető határozatát

Budapest 1876 május 12.

D. Szabó opállyal

Nagygyűlési 7⁴

éjtelek

1876. június 6.

(III. osztály)

Tagok ajánló levelének
kivonatossal összehelyesítve

Közlésre a más két

osztályal (június 12.)

A M. Tud. Akadémia II. osztályában
ajánlottakat

A) Tiszteletbeli tagokul

1. Botka Ivadar 1842 óta az Akadémia rendes tagja, a magyar történelem és jogtörténet egyik legalaposabb munkáira, ki előhaladott kora elacsiára folytonosan élték irodalmi tevékenységet fejt ki. Ajánlja Horváth Mihály r. t.
2. Graf Szécsen Antal igazgató tag, ki a „Budapesti Szemle” füzetében megjelent történelmi tanulmányai és a Kisfaludy-társaság ülésin „Wellington hercegről” felolvasott értékesítései által kitünő feldolgozó és európai látókörű történetíró gyanánt mutatta be magát. Ajánlja Szilágyi Sándor r. t.

B) Rendes tagokul

1. Pesty Frigyes 1859 óta az Akadémia levelező tagja, ki évek óta fáradságtalan buzgalommal dolgozik az ország déli részei történelmi múltjának felderítésén, és e célból szüles kiterjedésű levéltári kutatásokat tett, melyeknek eredményei Temes, Szörény és Krassó megyék nagy monografiáiban közzétehető fognak megjelenni. Régibb munkáitól és szalfojzó iratokban megjelent nagy számú értékesítéseiől eltekintve, az Akadémiában legújabbban felolvasott dolgozatai embitendől meg: „A szörény vármegyei hajdani oláh kerületek.” „Az elűnt régi magyar vármegyék,” — „Brankovics György magyarországi birtokviszonyai és a szerb deszpóta cím.” Ajánlják Spolyi Arnold, Nagy Iván és Fraknoi Vilmos r. t. t.
2. Pauer Gyula 1870-ben választott levelező tag, kinek „Wesselényi Ferenc nádor és társainak összekülvése 1664—1671” című 1876-ban megjelent két kötetes munkája mind a felhasznált új anyag gazdagsága mind pedig a feldolgozás tekintetében történelmi irodalmunk legkitünőbb terméseihez tartozik. Ajánlja Horváth Mihály r. t.

C) Levelező tagokul.

1. Beöthy Leo, a kereskedelmi miniszteriumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti közvélemény társaságának által jutalmazva lett. Legújabbán „Nemzetlet” című alatti tanulmányt bocsátott közzé, a társadalmi tudományok köréből, Magyarország jelen helyzetéről megvitázásaitására és orvoslására. Ajánlja Kéleti Károly r. t.
2. Gyárfás István, k. táblai ülnök. Számos gazdasági, jogi és történelmi értékesítési jelentek meg. „A Jász- és Kunok története” című nagy munkája, melyből eddig (1870-1873) két kötet jelent meg, alapos forrástanulmányokkal készült és jelentős történelmi monografiáink közt foglal helyet. Ajánlja: Szilágyi Sándor r., Pesty Frigyes k. tt.
3. Háan Lajos, Békés-csabai ev. lelkész, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténelmi egyesület elnöke. Önálló történelmi munkái: „Békés-Csaba hajdani és mostani állapotáról” 1845. Harmadik kiadás 1866. „O s Új Nagytalnar története.” 1853. „Tena Hungarica, sive Memoria Hungarorum a tribus proxime seculis Academiæ Terensii descriptorum” 1858. „Békés vármegye hajdani.” Két kötet. 1870. Ajánlja: Ipolyi Arnold, Nagy Iván, Szilágyi Sándor, k. Nyáry Albert, Pesty Frigyes k. tt.
4. Hallay Benő országgyűlési képviselő, kinek már a Csengery Antal által szerkesztett Budapesti Szemlében több jelentős értékesítési jelent meg. Magyar fordításban közrebocsátott Stuart Millner „A szabadságról” írt munkáját. „A szerbel története 1780-1815” című nagy munkája, melynek első kötete imént jelent meg az Akadémia kiadásában, az ezen népről ekkoráig írt művel között első helyen áll. Ajánlja gróf Lónyay Mennyhert t. t. és Flóráth Mihály r. t.
5. Körösy József a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója, kinek a statisztikai irodalom terén kifejtett nagy munkásságáról tanusodnunk követhető önálló munkái: Bankkrisis és Pénzkalambítások, Pest 1870. Előleges jelentés a pesti

1870-diki népszámlálásról. Pest 1871. Pest sz. k. város 1870-dik évben. Pest 1871. Pest városi építkezések. 1870 s 1871-ben (Pest 1872) 1872 (1873) 1873 s 1874-ben. (Pest 1875.) Jövedelmi adótanulmányok 1870 dik'évről (Pest 1873) 1871 és 1872 ről (Pest 1875). A magyar kormány négy vasúti szerrödéseinek bírálatára (Pest 1872). Plan einer Mortalitätsstatistik für Kronstädte. Wien 1873. Pestvárosi statisztikai közlöny. (Pest 1873). Pestváros népesedési mozgalmára (Pest 1873) Adalékok az árak történetéhez (Pest 1873). Welche Unterlagen hat die Statistik zu beschaffen, um richtige Mortalitäts tafeln zu gewinnen. A nemzetközi statisztikai kongressus megbeszéléséből (Berlin 1874.) Budapest gabnakereskedésének hányattalása (Budapest 1874) Pestváros halandósága 1872 s 1873-ban és annak okai (Budapest 1875). Mittheilungen über individuelle Mortalitätsbeobachtungen. (Berlin 1876.) Statistique internationale des Grandes Villes: I. Mouvement de la Population (Budapest, Paris, Berlin 1876.) Statistique internationale des grandes villes: II. Finances (Budapest, Paris, Berlin 1874) Mindkét munka a nemzetközi statisztikai kongressus megbeszéléséből. A fővárosi statisztikai hivatal főv. főzetében szerrödések. (Jelenleg v. dik' évfolyam (Budapest 1873, 1874, 1875, 1876.) Emellett fránya, értekezései jelentel meg hazai és külföldi lapok- s folyóiratokban. Ajánlja Kekeli Károly r. t.

6. Graf László Miklós. A saját családjáról irt történeti műve e nemű irodalmi termelékünk között a legjobbal köze tartónak. A Szekegy oklevéltár két kötetű közreműködésével is átdozatkozásigé által jelent meg. Ajánlja Sáidlágyi Sándor r. t.

7. Myslovsky Viktor, tanár a lassai főreáltanodában. Számos évek óta ernyedetlen szorgalommal keres fel, méri fel, írja le és stíluszerű rajzokban ismerteti felsőmagyarországi építészeti emlékeinket. Közlötte Bártfa, Fis-Freden, Eperjes és Rassa városokba nemcsak templomait és egyházi kőszobrait, hanem régi polgári épületeit is, részint a M. Akademia „Archaeologiai Értesítőjében” részint a bécsi központi bizottság közlönyében. A magyarországi műem-

lékek országos bizottsága ismételve megbírtta nagyobb munkálatai keresztülvitelével. Legújabbán 29 emlékirását, 41 rajzzal küldötte be. Ajánlját: Henselmann Imre r.t. b. Nyáry Albert l.t.

8. B. Orbán Balázs, országgy. képviselő. Önálló munkái a következők: „Utazás Keleten.” Hat kötet. „A fekete-föld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi s népismeri szempontból.” Hat kötet, összesen 175 iv, 33 önálló és 317 szövegképpel. Ajánlját: Tróczy Arnold, Szilágyi Sándor r.t. tt.
9. Orvay Lipót, országos allevéttárnok, ki több éven át Nápolyban tartózkodott, az Akadémia megbízásából a nápolyi levél- és könyvtárakban a hazai történelmi emlékeket kutatta fel és másolta le. Hazájába visszatérve megkezdette ezeknek feldolgozását, 1874-ben az Akadémia Értékelési bizottság jelent meg tőle: „Nápolyi történelmi kutatásról.” A „Századok” is több értékelést közölt. Ajánlják Trakói Vilmos r.t. Nyáry Albert l.t.
10. Dr. Ribáry Ferenc, a budapesti egyetemen magántanár, a budai főgymnázium rendes tanára. Önálló munkái a következők: „Hová való a mordvin nyelv? Magyar őstörténelmi és nyelvészeti tanulmány. 1859.” „A baszk nyelv és nép.” 1866. Francia nyelvre is lefordíttatott. „A pelasz kérdés mai állása s a jobbágyok a hefeneknél és rómaiaknál. Akadémiai értékelés. 1874.” „Magyarország oknyomozó történelme.” Második kiadás. 1874. „Egy lap Egyptom ólóni történelméből.” Akadémiai értékelés 1875. „Világtörténelem” Három kötet. 1869-1875. „Tiberius és Tacitus” Akadémiai értékelés. Ajánlját: Henselmann Imre r.t.
11. Horváth Miklós, országgy. képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egyesület titkára. Számos értékelést adott ki a „Századok”-ban, szerkeszti a békésmegyei egyesület évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők: „Az egyetemes történelem főbb eseményei életiratai vázlatokban” Két kötet. 1866-7. „A magyar költészet és főnorrát kéni könyve.” 1863. „A fekete-föld leírása.” 1872. „Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok.” 1872. „Szarvas város története.” 1872. Ajánlják: Tróczy Arnold, Szilágyi Sándor r.t. tt. Hege-dius János, Pesty Péter r.t. tt.

(D) Külföldi tagokul.

1. Levasseur Emil, a párisi egyetem tanszórá, az Institut tagja, európai jelentőségu nemzetgazdasági író, emel számos nagy művei közül csak azokat emeljük ki, melyek az aranyérem és valuta kérdését, továbbá a francia munkaórája kifejlődését tárgyalják. A Budapesten tartott nemzetközi statisztikai congressus alkalmával hazai állapotaink felöl alapos tájékozottságot és hasznú iránt óhinta rokonpenvet tüntetett ki. Ajánlják Karitz Gyula és Konck Sándor r. t.
 2. Villari Terencs, a florencai főiskola tanára, kinek Savonaroláról és Machiavelliröl írt nagy munkái német, angol és francia fordításban is jelentel meg. Megváltatását annál inkább ajánlhatni, mivel az olasz történetiröl közül csak egy Cantu foglat helyet Akadémiank külső tagjai közt.
- Ajánlja Frankenó Vilmos r. t.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A M. Tud. Akadémia II Osztályában

szóló ajánlatait

A) Tiszteletbeli tagokból

1. Boska Tivadar 1872. tav. óta az Akadémia rendes tagja, a magyar történelem és jogtörténet egyik legdelibb munkása, ki előhaladott korára darrára folytatósan élénk irodalmi tevékenységet fejt ki. Ajánlja Horváth Mihály r. l.
2. Graf Sécser Antal igazgató tag, ki a "Budapesti szemle" füzeteiben megjelent történelmi tanulmányai és a "Kisfaludy-társaság" ülésén "Wellington hercegről" felolvasón érkeztetve által "Kiváló" belsőleg és európai látkörű történetirozományt mutatva be magát. Ajánlja Szilágyi Sándor r. l.

B) Rendes tagokból

1. Pesty Frigyes 1859 óta az Akadémia levelező tagja, ki ekk. óta járhadhatatlan buzgalommal dolgozik az ország déli részei történeti múltja, jelsab feltérítésén, és e célból néh. kiterjedésű levéltári kutatásokkal foglalkozva, melyeknek eredményeit Temes, Körönyei Krassó megyék nagy monográfiáiban közeleb. fogható megjelenni. ~~Ezeket az Akadémia "Értekezési"~~ Régi. munkáitól feltérítve, az Akadémia "Értekezési" kötet leggyabbán ~~megjelent~~ ^{felolvasón} dolgozatai említendők meg: "A Köröny vármegyei hárdani ólak kőröncse". "Az eltűnt régi magyar

^{napfolyóiratokban megjelent}
Jesú nagyrami értekezéstől

vármezzét is. Brankovics György magyarországi. bíróviszonyai és a nek dedykált cím. "Nyárlók István Arnold, Nagy János és Fraknói Vilmos r. i.

2. Pauler Gyula 1870-ben írástörténeti leveles tag, kinek "Wesselenyi Terencia nádor és társainak öfpreeskivése 1664-1674" című ~~1876~~ 1876-ban megjelent két kötetes munkája mind a felhasznált új anyag gazdagsága mind pedig a feltűzés jelesség tekintetében új történeti irodal. munkák legkitűnőbb reméikei tartozik. Nyárlók Horváth Mikály r. i.

C) Leveles tagokból.

1. Bertók Leo,

2. Györfői István

3. Kaan Lajos

~~4. Dr. Prof. László Miklós. A saját családjáról írt történeti műve e nemű irodalmi termékek közt a legjobbak közé tartozik. A Szekely Oklevéltár két kötetének megjelentetésével és általa Leveles tagok által jelentés meg. Nyárlók István Sándor r. i.~~

4. Kállay Béni országgyűlési képviselő, ki a ^{mai} ~~sz. 1844~~ a Lengyel által által nekem
Budapesti Szemlében több jeles írásokat
jelent meg. Magyar fordításban közebe,
László László Millner, ~~at László~~
„A szabadságról” és munkáját. ~~r. 1.~~
„A kerek története 1780-1815” című
nagy munkája, melynek első kötetét
ismert jelent meg az Akadémia Kiadásában
~~még egyike az az is munkáinak, melyet~~
~~az európai irodalom a legújabb~~
az ezen népről először is művek körén
és is ~~első~~ helyen áll. Ajánlóját gróf
Lónyay Menyhért t. t. és Horváth Miklós
r. 1.

5. Körösy József a fővárosi statisztikai
bizottság igazgatója, ki a statisztikai
irodalom terén kifejezetten nagy munkásságot
~~tesztet~~ ~~és~~ ~~tanulmányok~~ közzé
önálló munkái

X

6. Gróf László Miklós

1876: 62. sz.

7. Myskovsky Viktor

8. B. Oboin Balars

9. Ovari Lajos oszágos allevéltárnok, ki több éven át Nápolyban tartózkodva, az Akadémia Től megbízásából a nápolyi levél- és könyvtárakban a harai történelmi emlékeiről kutatva fel is másolta G. Harájába v. ipparéve megkündene ezeknek feldolgozását. 1874-ben az Akadémia értekezési könyvében jelent meg róla: „Nápolyi történelmi kutatásokról. A „Haradok” is fűrészi több értekezés és kööltet.

Számját Fraknós Vilmos r. i. Székely György Albert s. i.

10. Ribáry Ferenc

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

11. Leitinsky Mihály

C) Külföldi tagokul

1. Levasseur Emil a párisi egyetem tanára, az Institut tagja, európai jelentőségi neves, gazdasági író, kiben kintet számos nagy művei közül csak az ~~az~~ ardelet emeljük ki, melyet az aranyperis és valuta kérdésel, ~~az~~ továbbá a francia munkások sely. kifejlődésel tárgyalja. A Budapesten tartott nemzetközi statisztikai kongressus alkalmával harai állapotairól felől

A. M. Tud. Akadémia II. Osztályában
Levelező tagokul ajánltatnak:

I.

Beöthy Leo, a kereskedelmi minisztériumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti hazai első takarékpénztár által jutalmazva lön. Legújabbán „Nemzetlet” című alatt tanulmányt bocsátott közre, a társadalmi tudományok köréből, Magyarorszáig jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására.
Ajánlja: Kelleti Károly r. t.

II.

Beöthy Szigmond, a legfőbb ítélőszék bírója. Önálló munkái a következők:

Elemi Magyar közjog. 1846.

Az evang. házassági új törvények gyakorlati magyarázata.

Történelmi bevezetéssel a házasságról. 1853.

A magyarországi protestáns egyházra vonatkozó összes országos törvények. 1876.

Ajánlja: Fogarasi Fános r. t.

III.

Csemeghy Károly, az igazságügyminisztériumban államtitkár és országgyűlési képviselő. Értekezései közül kiemelendők: „A jogvesztés elmélete” (1864), mely német és olasz nyelvre is lefordított. „Közigazgatás és törvénykezés.” - „A codificatio vagy unificatio.” - „A felségserítés a nota infidelitatis-sal egyetemben.”

Legfontosabb műve, mely a magyar jogi irodalom egyik legkiválóbb alkotása: „A magyar büntető törvénykönyv javaslata, általános és részletes indoklással.” (1874.)

Ajánlják Pauler Tivadar r.t. és Ökröss Pál l.t.

IV.

Deák Farkas, az igazságügyminisztériumban titkár, a Történelmi Társulat jegyzője. Nagyszámú előbeszéléseken, apróbb történelmi és régészeti cikkekben kívül, kiemelendők a „Száradekban megjelent következő” történelmi dolgozatai: „Csáky István levelezései az erdélyi fejedelmekkel” (1872). „Kemény János levelezései”, „Barcsay Akos levelezései” (1873). „Csáky Ferenc házassága” (1874). „Wesselényi Ferenc gyilkossági vád alatt” (1876). Önálló munkái:

„Őszinte szó a román testvérekről.” 1861.

„A nemzetgazdaság története Magyarországon.” 1866.

„Fogságom története.” 1869.

„Wesselényi Anna.” 1875.

Ajánlják: Spohy Arnold, Szilágyi Sándor r.t. b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes l.t.

V.

Gyárfás István, k. táblai ülnök. Számos gazdasági, jogi és történelmi értékezései jelentek meg. „A Fász-Kunok története” című nagy munkája, melyből eddig (1870. 1873.) két kötet jelent meg, alap forrástanulmányokkal készült és jelesebb történelmi monográfiáink között foglal helyet.

Ajánlják: ~~Spohy Arnold~~, ~~Szilágyi Sándor~~, ~~Kenzel Gusztáv~~ r.t. ~~Házyk Imre~~, ~~Hegecs Lajos~~, ~~Pauler Gyula~~, ~~Pesty Frigyes~~ l.t.

VI.

Haa Lajos, békés csabai r. lelkes, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténelmi egylet alelnöke. Önálló történelmi munkái:

II. sz.

1876: 8. sz.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

„Békes-Csaba hajdani és mostani állapotáról.” 1845. Harmadik kiadás 1866.

„Ős és Új Nagylaknak története.” 1853.

„Tena Hungarica, sive Memoria Hungarorum a tribus proxime seculis Academiae Tenensi adscriptorum.” 1858.

„Békes vármegye hajdana.” Két kötet. 1870.

Ajánlják: Ipolyi Arnoldi Szilágyi Sándor, ~~és tt. Hegedűs Lejtes~~
b. Vyáry Albert, Pesty Frigyes ll. tt. [Nagy Iván

VII.

Lukácsy Kristóf, szamosújvári esperes-plébános. Mint született örmény, egész szellemi erjét az örmény történelmi kútforrások hazai történelmünk érdekében való tanulmányozására szentelte. Önálló munkái közül kiemelendők:

„Emlékezetek az erdélyi örmények múlt életéből.” 1859.

„Historia Armenorum Transilvaniae a primordiis gentis usque nostram aetatem” 1859.

„A magyarok őselei, hajdanokori nevei és lakhelyei örmény kútforrások nyomán.” 1870.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

VIII.

Myskovsky Viktor, tanár a kassai főreáltanodában. Számos ívkesta irnyedetten szorgalommal keresi fel, méri fel, írja le és stilszerű rajzokban ismerteti felsőmagyarországi építészeti emlékeinket. Közlötte Bártfa, Kis-Tzeben, Eperjes és Kassa városoknak nemcsak templomait és egyházi készleteit, hanem régi polgári épületeit is, részint a M. Akademia „Archaeologiai Értesítőjében”, részint a bécsi központi bizottság közlönyében. A magyarországi műemlékek országos bizottsága ismételve megbízta nagyobb munkálatok keresztülvitelével. Legújában 29 emlék leírását, 41 rajzzal küldötte be.

Ajánlják: Henszlmann Imre r. t. b. Vyáry Albert b. t.

IX.

B. Orbán Balázs, országgyűlési képviselő. Önálló munkái a követ-

kezők:

"Utazás keleten." Hat kötet.

"A székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s nép-
ismei szempontból." Hat kötet, összesen 175 iv, 33 önálló és 317 szö-
vegkeppel.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor r. t. Hagedius Lajos,
L. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. t.

X.

Dr. Ribáry Ferencz, a budapesti egyetem magántanár, a budai fő-
gymnásium rendes tanára. Önálló munkái a következők:

"Hová való a mordvin nyelv?" Magyar őstörténelmi és nyelvés-
zeti tanulmány. 1859.

"A baszk nyelv és nép." 1866. Francia nyelvre is lefordítottatott.

"A pelasz kérdés mai állása s a jobbágyok a helleneknél és
rómaiaknál." Akadémiai értekezés. 1874.

"Magyarország oknyomozó történelme." Második kiadás. 1874.

"Egy lap Egyiptom őskori történelméből." Akadémiai értekezés.
1875.

"Világtörténelem." Három kötet. 1869-1875.

"Tiberius és Tacitus." Akadémiai értekezés.

Ajánlja: Henszlmann Franc. r. t.

XI.

Vajkay Károly, királyi táblai tanácselnök. Önálló jogtudomá-
nyi munkái:

"A német közönséges magánjog és történelme köréből." 1875.

"Kolozsvári Tractatus a successióról." (Kolozsvár város régi statutuma.)
1875.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

XII.

Dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetem a római jog ny. r. tanára. Számos értekezése jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái:

- "Tanulmányok a római jog köréből." 1867.
- "Római jogtan." 1868.
- "Fogyasztási egyletek." 1870.

Szánlja: Fogarasi Fános r. t.

XIII.

Ksilitzky Mihály, országgyűlési képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egyesület titkára. Számos értekezést adott ki a "Századok"-ban, szerkeszti a békésmegyei egyesület évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők:

"Az egyetemes történelem főbb eseményei életirati vázlatokban." Két kötet. 1866-7

"A magyar költészet és szónoklat kézi könyve." 1868.

"A sziptan előcsarnoka." 1872.

"Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok." 1872.

"Szarvas város története." 1872

Szánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor r. t. Hegedüs Lajos, Pesty Frigyes ll. t.

XIV.

Klinszky Imre, a királyi tábla bírja. A "Fogdudományi közlöny" és a magyar jogászgűlés évkönyveiben számos értekezése jelent meg. Önálló munkái:

"A bírósági végrehajtók kézikönyve." 1872.

"A telekkönyvi rendtartás, és az erre, valamint az ingatlan vagyona eszközözlendő" végrehajtási eljárásra vonatkozó későbbi törvények és rendeletek magyarázata, tekintettel a külföldi törvényhozásokra." 1873.

"A bizonyítás elmélete a polgári peres eljárásban." A Sztrókay-díjjal jutalmazott pályamunka. 1875.

Ajánlják: Pauler Fivadar, Fóth Lőrincz, Wenzel Gusztáv r. tt.
Apáthy István l. t.

Külföldi tagokul ajánltatnak:

I.

Esquivou de Parieu s. r. angli francia iró, a francia akadémia morál-politikai osztályának tagja. Munkái:

„Traité des Impôts.” Négy kötet.

„La Science de la Politique.” 1864.

Az előbbi munkában Magyarország adózási viszonyait is ismer-
teti. Hazánkat meglátogatta, s iránta élénk érdeklődést tanúsít.

Ajánlják: Lónyay Menyhért l. t. és Kautz Gyula r. t.

II.

Kunik Ernő, orosz cs. államtanácsos, az Ermitage nevű pétervári
cs. palotában levő Museum igazgatója. Keleti Európa és Asia azon
népeinek történetével foglalkozik, melyek hazai történetünk szempont-
jából különösen fontosak. A magyar nemzethez való rokonszerve-
nek több alkalommal tanúságát adta, s midőn Reguly Antal Orosz-
országban volt, tanulmányait és kutatásait hatályosan támogatta.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

A. M. Tud. Akadémia II. Osztályában
Levelező tagokul ajánltatnak:

I.

Beöthy Leo, a kereskedelmi minisztériumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti hazai első takarékpénztár által jutalmazva lön. Legújabbán „Nemzetlét” című alatt tanulmányt bocsátott közre, a társadalmi tudományok köréből, Magyarország jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására.

Ajánlja: Velei Károly r. t.

II.

Beöthy Sigmund, a legfőbb ítélőszék bírója. Önálló munkái a következők:

Elemi Magyar közjog. 1846.

Az evang. házassági új törvények gyakorlati magyarázata.

Történelmi bevezetéssel a házasságról. 1853.

A magyarországi protestáns egyházra vonatkozó összes országos törvények. 1876.

Ajánlja: Fogarasi János r. t.

III.

Csemeghy Károly, az igazságügyminisztériumban államtitkár és országgyűlési képviselő. Ertekezései közül kiemelendők: „A jogvesztés elmélete” (1864), mely német és olasz nyelvre is lefordított. „Közjoggyűjtés és törvénykezés.” - „A codificatio vagy unificatio.” - „A felségserítés a nota infidelitatis-sal egyetemben.”

Legfontosabb műve, mely a magyar jogi irodalom egyik legkiválóbb alkotása: „A magyar büntető törvénykönyv javaslata, általános és részletes indoklással. (1874.)

Ajánlják Pauler Tivadar r.t. és Ökröss Pál l.t.

IV.

Deák Farkas, az igazságügyminiszteriumban titkár, a Történelmi Társulat jegyzője. Nagyszámú elbeszélések, apróbb történeti és régészeti cikkeken kívül, kiemelendők a. Száradokban megjelent következő történeti dolgozatai: „Csáky István levelezései az erdélyi fejedelmekkel” (1872.). „Kemény Fános levelezései”, „Barcsay Akos levelezései” (1873.). „Csáky Ferenc házassága” (1874.). „Wesselényi Ferenc gyilkossági vád alatt” (1876.). Önálló munkái:

„Öszinte szó a román testvérekről.” 1861.

„A nemzetgazdaság története Magyarországon.” 1866.

„Fogságom története.” 1869.

„Wesselényi Anna.” 1875.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor r.t. b. Nyáry M. bert, Pesty Frigyes l.t.

V.

Gyárfás István, k. táblai ülnök. Számos gazdasági, jogi és történelmi értekezései jelentek meg. „A Fusz-Kunok története” című nagy munkája, melyből eddig (1870. 1873.) két kötet jelent meg, alapos forrástanulmányokkal készült és jelesebb történeti monographiáink között foglal helyet.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor, Wenzel Gusztáv r.t. Hajnik Imre, Hegedüs Lajos, Pauler Gyula, Pesty Frigyes l.t.

VI.

Háan Lajos, békés csabai r.v. lelkes, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egylet alelnöke. Önálló történeti munkái:

„Békes-Csaba hajdani és mostani állapotáról.” 1845. Harmadik kiadás 1866.

„Ó és Új Nagylaknak története.” 1853.

„Tena Hungarica, sive Memoria Hungarorum a tribus proxime seculis Academiae Tenensi adscriptorum.” 1858.

„Békes vármegye hajdana.” Két kötet. 1870.

Ajánlják: Ipolyi Arnoldi, Szilágyi Sándor, r. t. Hegedüs Lejós,
l. Vyáry Albert, Pesty Frigyes ll. tt.

VII.

Lukácsy Kristóf, szamosújvári esperes-plebános. Mint született ömény, egész szellemi erejét az ömény történelmi kútforrások hazai történelmünk érdekében való tanulmányozására szentelte. Önálló munkái közül kiemelendők:

„Emlékezetek az erdélyi ömények múlt életéből.” 1859.

„Historia Armenorum Transilvaniae a primordiis gentis usque nostram aetatem” 1859.

„A magyarok őselei, hajdanakori nevei és lakhelyei ömény kútforrások nyomán.” 1870.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

VIII.

Myskovsky Viktor, tanár a kassai főreáltanodában. Számos ívek óta engedetlen szorgalommal keresi fel, méri fel, írja le és stilszerű rajzokban ismerteti felsőmagyarországi építészeti emlékeinket. Közlötte Bártfa, Kis-Szeben, Eperjes és Kassa városoknak nemcsak templomait és egyházi készleteit, hanem régi polgári épületeit is, részint a M. Akadémia „Archaeologiai Értesítőjében”, részint a bécsi központi bizottság közlönyében. A magyarországi műemlékek országos bizottsága ismételve megbízta nagyobb munkálatok keresztülvitelével. Legújában 29 emlék leírását, 41 rajzzal küldötte be.

Ajánlják: Henszlmann Imre r. t. l. Vyáry Albert l. t.

IX.

B. Orbán Balázs, országgyűlési képviselő. Önálló munkái a köv.
közök:

„Utazás keleten.” Hat kötet.

„A székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s nép-
ismeri szempontból.” Hat kötet, összesen 175 iv, 33 önálló és 317 szö-
vegképpel.

Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor r. t. Hegedüs Lajos,
b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. t.

X.

Dr. Ribáry Ferencz, a budapesti egyetem/magyantanári, a budai fő-
gymnásium rendes tanára. Önálló munkái a következők:

„Hová való a mordvin nyelv?” Magyar történelmi és nyelv-
szeti tanulmány. 1859.

„A baszk nyelv és nép.” 1866. Francia nyelvre is lefordítottatott.

„A pelasz kérdései mai állása s a jobbágyság a helleneknél és
rómaiaknál.” Akadémiai értekezés. 1874.

„Magyarország oknyomozó történelme.” Második kiadás. 1874.

„Egy lap ^{1875.} Egyiptom ^{1875.} őskori történelméből.” Akadémiai értekezés.
1875.

„Világtörténelem.” Három kötet. 1869-1875.

„Tiberius és Tacitus.” Akadémiai értekezés.

Ajánlja: Henszlmann Imre r. t.

XI.

Vajkay Károly, királyi táblai tanácselnök. Önálló jogtudomá-
nyi munkái:

„A német közönséges magánjog és történelme köréből.” 1875.

„Kolozsvári Tractatus a successióról.” (Kolozsvár város régi statutuma.)
1875.

Ajánlja: Wenzel Guortiv r. t.

XII.

Dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetemen a római jog ny. r. tanára. Számos értekezése jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái:

- "Tanulmányok a római jog köréből." 1867.
- "Római jogtan." 1868.
- "Fogyasztási egyletek." 1870.

Ajánlja: Fogarasi Fános p. t.

XIII.

Ksilinszky Mihály, országgyűlési képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egylet titkára. Számos értekezést adott ki a "Századok"-ban, szerkeszti a békésmegyei egylet évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők:

"Az egyetemes történelem főbb eseményei életirati vázlatokban." Két kötet. 1866-7.

"A magyar költészet és szónoklat kezi könyve." 1868.

"A széptan előcsarnoka." 1872.

"Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok." 1872.

"Szarvas város története." 1872.

Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor rr. tt. Hegedüs Lajos, Pesty Frigyes ll. tt.

XIV.

Klinszky Imre, a királyi tábla bírja. A "Fogdudományi közlöny" és a magyar jogászegylet évkönyveiben számos értekezése jelent meg. Önálló munkái:

"A bírósági végrehajtók kezikönyve." 1872.

"A telek könyvi rendtartás, és az erre, valamint az ingatlan vagyona eszközendő" végrehajtási eljárásra vonatkozó későbbi törvények és rendeletek magyarázata, tekintettel a külföldi törvényhozásokra." 1873.

"A bizonyítás elmélete a polgári peres eljárásban." A Sztróckay-díjjal jutalmazott pályamunka. 1875.

Ajánlják: Pauler Tivadar, Tóth Lőrincz, Wenzel Gusztáv r. t.
Apáthy István l. t.

Külföldi tagokul ajánltatnak:

I.

Esquivou de Parieu sörangú francia író, a francia akadémia morál-politikai osztályának tagja. Munkái:

„Traité des Impôts.” Négy kötet.

„La Science de la Politique.” 1864.

Az előbbi munkában Magyarország adózási viszonyait is ismer-
teti. Hazánkat meglátogatta, s iránta élénk érdeklődést tanúsít.

Ajánlják: Lónyay Menyhért l. t. és Kautz Gyula r. t.

II.

Kunik Ernő, orosz cs. államtanácsos, az Ermitage nevű pétervári
cs. palotában levő Museum igazgatója. Keleti Európa és Ázsia azon
népeinek történetével foglalkozik, melyek hazai történetünk szempont-
jából különösen fontosak. A magyar nemzethez való rokonszerve-
nek több alkalommal tanúságait adta, s midőn Reguly Antal Orosz-
országban volt, tanulmányait és kutatásait hatályosabban támogatta.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

T. v. v. v. v. v.

1876

ELIYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A. M. Tud. Akadémia II. Osztályában
Levelező tagokul ajánltatnak:

I.

Beöthy Leo, a kereskedelmi minisztériumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti hazai első takarékpénztár által jutalmazva lön. Legújabbán „Nemzetlet” című alatt tanulmányt bocsátott közre, a társadalmi tudományok köréből, Magyarország jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására.

Ajánlja: Keleti Károly r. t. 14 nem 8 igen

II.

Beöthy Sigmund, a legfőbb ítélőszék bírója. Önálló munkái a következők:

Elemi Magyar közjog. 1846.

Az evang. házassági új törvények gyakorlati magyarázata.

Történelmi bevezetéssel a házasságról. 1853.

A magyarországi protestáns egyházra vonatkozó összes országos törvények. 1876.

Ajánlja: Fogarasi Fános r. t. 16 nem 8 igen

III.

* Csemeghy Károly, az igazságügyminisztériumban államtitkár és országgyűlési képviselő. Ertekezései közül kiemelendők: „A jogvesztés elmélete” (1864), mely német és olasz nyelvre is lefordított. „Közigazgatás és törvénykezés.” - „A codificatio vagy unificatio.” - „A felségserítés a nota infidelitatis-sal egyetemben.”

Legfontosabb műve, mely a magyar jogi irodalom egyik legkiválóbb alkotása: „A magyar büntető törvénykönyv javaslata, általános és részletes indoklással. (1874.)

* Ajánlják Pauler Tivadar r.t. és Ökröss Pál l.t.

17 igen 8 nem

IV.

* Deák Farkas, az igazságügyminiszteriumban titkár, a Történelmi Társulat jegyzője. Nagyszámú elbeszélésekben, apróbb történelmi és régészeti cikkeken kívül, kiemelendők a „Századokban megjelent következő” történelmi dolgozatai: „Csáky István levelezései az erdélyi fejedelmekkel” (1872), „Kemény Fános levelezései”, „Károcsay Akos levelezései” (1873), „Csáky Ferencz házassága” (1874), „Wesselényi Ferencz gyilkossági vád alatt” (1876). Önálló munkái:

„Öszinte szó a rómaiak testvérekről.” 1861.

„A nemzetgazdaság története Magyarországon.” 1866.

„Fogságom története.” 1869.

„Wesselényi Anna.” 1875.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor r.t. b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes l.t.

20 igen 5 nem

V.

Gyárfás István, k. táblai ülnök. Számos gazdasági, jogi és történelmi értekezései jelentek meg. „A Tass-Kunok története” című nagy munkája, melyből eddig (1870. 1873.) két kötet jelent meg, alapos forrástanulmányokkal készült és jelesebb történelmi monográfiáink között foglal helyet.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor, Wenzel Gusztáv r.t. Hajnik Imre, Hegedüs Lajos, Pauler Gyula, Pesty Frigyes l.t.

VI.

14 igen

10 nem

Háan Lajos, békés csabai r. lelkes, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténelmi egylet alelnöke. Önálló történelmi munkái:

"Békeő-Csaba hajdani és mostani állapotáról." 1845. Harmadik kiadás 1866.

"Ős és Új Nagylaknak története." 1853.

"Tena Hungarica, sive Memoria Hungarorum a tribus proxime seculis Academiae Tenensi adscriptorum." 1858.

¹⁵⁰ "Békeő vármegye hajdana." Két kötet. 1870.

~~Nagy~~ Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor, r. t. Hegedűs Lajos,
b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. tt.

12 igen 12 nem

VII.

Lukácsy Kristóf, szamosújvári esperes-plébános. Mint született örmény, egész szellemi erejét az örmény történelmi kútforrások hazai történelmünk érdekében való tanulmányozására szentelte. Önálló munkái közül kiemelendők:

"Emlékezetek az erdélyi örmények múlt életéből." 1857.

"Historia Armenorum Transsilvaniae a primordiis gentis usque nostram aetatem" 1859.

"A magyarok őselei, hajdanokori nevei és lakhelyei örmény kútforrások nyomán." 1870.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

10 igen 13

VIII.

Myskovsky Viktor, tanár a kassai főreáltanodában. Számos örvény- és erdélyi emléket, melyeket ő maga is gyűjtött, rajzokban ismerteti felsőmagyarországi építészeti emlékeinket. Közlötte Bártfa, Kis-Szeben, Eperjes és Kassa városoknak nemcsak templomait és egyházi készleteit, hanem régi polgári épületeit is, részint a M. Akadémia "Archaeologiai Értesítőjében", részint a bécsi központi bizottság közlönyében. A magyarországi műemlékek országos bizottsága ismételve megbízta nagyobb munkálatok keresztülvitelével. Legújában 29 emlék leírását, 41 rajzzal küldötte be.

Ajánlják: Henszlmann Imre r. t. b. Nyáry Albert l. t.

6 igen 18 nem

IX.

B. Orbán Balázs, országgyűlési képviselő. Önálló munkái a követ-
kezők:

"Utazás keleten." Hat kötet.

"A székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s nép-
ismereti szempontból." Hat kötet, összesen 175 iv., 33 önálló és 317 szö-
vegképpel.

Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor pr. tt. Hegedüs Lajos,
b. Nyáry Albert, Pesty Frigyes ll. tt.

14 igen 10 nem

X.

Dr. Ribáry Ferencz, a budapesti egyetem magántanár, a budcsi fő-
gymnasium rendes tanára. Önálló munkái a következők:

"Hová való a mordvin nyelv?" Magyar történelmi és nyelvés-
zeti tanulmány. 1859.

"A baszk nyelv és nép." 1866. Francia nyelvre is lefordított.

"A pelasz kérdés mai állása s a jobbágyság a helleneknél és
rómaiaknál." Akadémiai értekezés. 1874.

"Magyarország oknyomozó történelme." Második kiadás. 1874.

"Egy lap Egyiptom őskori történelméből." Akadémiai értekezés.
1875.

"Világtörténelem." Három kötet. 1869-1875.

"Tiberius és Tacitus." Akadémiai értekezés.

Ajánlja: Henszlmann Ferencz r. t.

12 igen 12 nem

XI.

Vajkay Károly, királyi táblai tanácselnök. Önálló jogtudomá-
nyi munkái:

"A német közönséges magánjog és történelme köréből." 1875.

"Kolozsvári Tractatus a successióról." (Kolozsvár város régi statutuma.)
1875.

Ajánlja: Wenzel Guortáv r. t.

10 igen 13 nem

XII.

Dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetem a római jog ny. r. tanára. Számos értekezése jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái:

"Tanulmányok a római jog köréből." 1867.

"Római jogtan." 1868.

"Fogyasztási egyletek." 1870.

Ajánlja: Fogarasi Fános r. t.

16 igen 8 nem

XIII.

Kösilinszky Mihály, országgyűlési képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egylet titkára. Számos értekezést adott ki a "Századok"-ban, szerkeszti a békésmegyei egylet évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők:

"Az egyetemes történelem főbb eseményei életrati vázlatokban." Két kötet. 1866-7.

"A magyar költészet és szónoklat közi könyve." 1868.

"A szepstan előcsarnoka." 1872.

"Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok." 1872.

"Szarvas város története." 1872.

Ajánlják: Ipolyi Arnold, Szilágyi Sándor r. t. Hegedüs Lajos, Pesty Frigyes ll. t.

15 igen 9 nem

XIV.

Klinszky Imre, a királyi tábla bírja. A "Fogdudományi közlöny" és a magyar joggyűlés évkönyveiben számos értekezése jelent meg. Önálló munkái:

"A bírósági végrehajtók kézikönyve." 1872.

"A telek könyvi rendtartás, és az erre, valamint az ingatlan vagyona eszközendő" végrehajtási eljárásra vonatkozó későbbi törvények és rendeletek magyarázata, tekintettel a külföldi törvényhozásokra." 1873.

"A bizonyítás elmélete a polgári peres eljárásban." A Sztrókay-díjjal jutalmazott pályamunka. 1875.

Ajánlják: Pauler Tivadar, Tóth Lőrincz, Wenzel Gusztáv r. t.
Apáthy István l. t.

20 igen 4 elle

Külföldi tagokul ajánltatnak:

I.

Esquivou de Parieu sörüngrai francia iró, a francia akadémia morál-politikai osztályának tagja. Munkái:

"Traité des Impôts." Négy kötet.

"La Science de la Politique." 1864.

Az előbbi munkában Magyarország adózási viszonyait is ismer-
teti. Hazánkat meglátogatta, s iránta élénk érdeklődést tanúsít.

Ajánlják: Lonyay Menyhért l. t. és Kautz Gyula r. t.

II.

Kunik Ernő, orosz r. államtanócsos, az Ermitage nevű pétervári
cs. palotában levő Museum igazgatója. Keleti Európa és Azsia azon
népeinek történetével foglalkozik, melyek hazai történetünk szempont-
jából különösen fontosak. A magyar nemzethez való rokonszerve-
nek több alkalommal tanúságát adta, s midőn Reguly Antal Orosz-
országban volt, tanulmányait és kutatásait hatályosan támogatta.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

20 igen 2 nem

II. v.

1876:47. sz.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

A. M. Tud. Akadémia II. Osztályában
Levelező tagokul ajánltatnak:

I.

Beöthy Leo, a kereskedelmi minisztériumban titkár és a statisztikai hivatal tagja. „A bankügy elmélete” című pályamunkája 1874-ben, az Akadémia ajánlatára, a pesti hazai első takarékpénztár által jutalmazva lön. Legújabbán „Nemzetlét” című tanulmányt bocsátott közre, a társadalmi tudományok köréből, Magyarországra jelen helyzetének megvilágosítására és orvoslására.

Ajánlja: Vélethi Károly r. t.

II.

Beöthy Kálmán, a legfőbb ítélőszék bírója. Önálló munkái a következők:

Elemi Magyar közjog. 1846.

Az evang. házassági új törvények gyakorlati magyarázata.

Történelmi bevezetéssel a házasságról. 1855.

A magyarországi protestáns egyházra vonatkozó összes országos törvények. 1876.

Ajánlja: Fogarasi Fános r. t.

III.

Csemeghy Károly, az igazságügyminisztériumban államtitkár és országgyűlési képviselő. Ertekezései közül kiemelendők: „A jogvesztés elmélete” (1864), mely német és olasz nyelvre is lefordított. „Közjoggyűjtés és törvénykezés.” - „A codificatio vagy unificatio.” - „A felségserítés a nota infidelitatis-sal egyetemben.”

IX.

B. Orbán Balázs, országgyűlési képviselő. Önálló munkái a követ-
kezők:

„Utazás keleten.” Hat kötet.

„A székelyföld leírása, történelmi, régészeti, természetrajzi s nép-
ismeri szempontból.” Hat kötet, összesen 175 iv, 33 önálló és 317 szö-
vegképpel.

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor m. tt. Hegedüs Lajos,
b. Nyáry Albert, Pasty Frigyes ll. tt.

X.

Dr. Ribáry Ferencz, a budapesti egyetemen/magyantanárs, a budcsi fő-
gymnasium rendes tanára. Önálló munkái a következők:

„Hová való a mordvin nyelv?” Magyar történelmi és nyelvés-
zeti tanulmány. 1859.

„A baszk nyelv és nép.” 1866. Francia nyelvre is lefordítottatott.

„A pelasz kérdés mai állása s a jobbágyság a helleneknél és
rómaiaknál.” Akadémiai értekezés. 1874.

„Magyarország phnyomozó történelme.” Második kiadás. 1874.

„Egy lap ¹⁸⁷⁴ Egyiptom iškori történelméből.” Akadémiai értekezés.
1875.

„Világtörténelem.” Három kötet. 1869-1875.

„Tiberius is Tacitus.” Akadémiai értekezés.

Ajánlja: Henzlmann Imre v. t.

XI.

Vájkay Károly, királyi táblai tanácselnök. Önálló jogtudomá-
nyi munkái:

„A német közönséges magánjog is történelme köréből.” 1875.

„Kolozsvári Tractatus a successióról.” (Kolozsvár város régi statutuma.)
1875.

Ajánlja: Wenzel Guortáv v. t.

XII.

Dr. Vécsey Tamás, a budapesti egyetemen a római jog ny. r. tanára.
Számos értekezése jelent meg a szakfolyóiratokban. Önálló munkái:
„Tanulmányok a római jog köréből.” 1867.
„Római jogtan.” 1868.
„Fogyasztási egyletek.” 1870.
Ajánlja: Fogarasi Fános r. t.

XIII.

Ksilitosky Mihály, országgyűlési képviselő, a békésmegyei régészeti és művelődéstörténeti egylet titkára. Számos értekezést adott ki a „Századok”-ban, szerkeszti a békésmegyei egylet évkönyveit. Önálló munkái közül kiemelendők:

„Az egyetemes történelem főbb eseményei életirati vázlatokban.” Két kötet. 1866-7

„A magyar költészet és szónoklat kézi könyve.” 1868.

„A szeptan előcsarnoka.” 1872.

„Magyar hölgyek. Élet- és jellemrajzok.” 1872.

„Szarvas város története.” 1872

Ajánlják: Spolyi Arnold, Szilágyi Sándor rr. tt. Hegedüs Lajos,
Pesty Frigyes ll. tt.

XIV.

Klinszky Imre, a királyi tábla bírója. A „Fogdudományi közlöny”- és a magyar jogászyűlés évkönyveiben számos értekezése jelent meg. Önálló munkái:

„A bírósági végrehajtók kézikönyve.” 1872.

„A telek könyvi rendtartás, és az erre, valamint az ingatlan vagyona eszközöklendő” végrehajtási eljárásra vonatkozó későbbi törvények és rendeletek magyarázata, tekintettel a külföldi törvényhozásokra.” 1873.

„A bizonyítás elmélete a polgári peres eljárásban.” A Sztrókay-díjjal jutalmazott pályamunka. 1875.

Ajánlják: Pauler Fivadar, Tóth Lőrincz, Wenzel Gusztáv r. t.
Apáthy István l. t.

Külföldi tagokul ajánltatnak:

I.

Esquir ou de Parieu sörungii francia író, a francia akadémia morál-politikai osztályának tagja. Munkái:

"Traité des Impôts." Négy kötet.

"La Science de la Politique." 1864.

Az előbbi munkában Magyarország adózási viszonyait is ismer-
teti. Hazánkat meglátogatta, s iránta élénk érdeklődést tanúsít.

Ajánlják: Lónyay Menyhért l. t. és Kautz Gyula r. t.

II.

Kunik Ernő, orosz cs. államtanácsos, az Ermitage nevű pétervári cs. palotában levő Museum igazgatója. Keleti Európa és Azsia azon népeinek történetével foglalkozik, melyek hazai történetünk szempont-
jából különösen fontosak. A magyar nemzethez való rokonszerve-
nek több alkalommal tanúságát adta, s midőn Keguly Antal Orosz-
országban volt, tanulmányait és kutatásait hatályosan támogatta.

Ajánlja: Wenzel Gusztáv r. t.

33
1876. Ésk. maj. 20.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

II. v.

1876:34.sz.

Zsilinszky Mihály dolgozatai:

I. Önálló eredetű és fordított művek:

1. Az egyetemes történelem főbb eseményei életirati vázlatokban. Két kötet, Pest 1867.
2. A magyar költészet és szónoklat kézikönyve, - a költői és prózai irány elméletének rövid vázlata, iránypéldával. Pest. 1868. Kiliannál.
3. A széplán előesarnoka, az ifjuság számára. Kiadta Aigner, Pest. 1872.
4. Szépláni levelek. Horvitz rendszeres műszer után átdolgozva, Budapest 1873. Légrády.
5. A keresztény hit- és erkölestan prot. főgymn. ifjuság számára. Budapest, 1873. Kilián.
6. Az 1848-ki forradalom történelme. Lamartine-ből fordítva két kötet, Budapest. 1873. Légrády.
7. A fölvilágosodás keletkezésének és befolyásának történelme Európában, H. Lecky-től fordítva, Budapest. 1874. Aigner. 2 kötet.
8. Thesedik Samuel önéletirása, német leírattól fordítva, Budapest. 1874. Aigner.
9. Magyar hölgyek, élet és jellemrajzok, Budapest 1872. Fleckenast.
10. Szatvas város története és jelen viszonyai.

(nak)

nak leírása, Budapest. 1872. Aigner.

11. Wilim János szabai ev. néplanisó jellem-
rajza, 50 éves jubileum alkalmából, Gyulaán, 1873.

12. Adalékok a szarvasi ev. egyház legújabb
történeteiker, Gyulaán. (Pépirat.)

II. Folyóiratokban megjelent értesítések.

1. A porosz és magyar közneveléséről. (A Podma-
niczy által szerkesztett "Haráné"ban).

2. A svajeri felsőbb iskolákról.

3. Szarvas hajdan.

4. Veranusics Antal élete és törté-
nelmi munkái.

5. Svajeri képek. (Scololy, Haráné és külföld.)

6. Talay István és Szekerényi Gy. életrajzai (a
Vasárnapi újságban)

7. Apáink küzdelmei az 1862-ii országgyűlésen.
Könyvismertetések. (A prot. Figyelmerőben.)

8. Egyháztörténelmi emlékek a Türich városi
levéltárból (Sárospatari Füzetek 1866.)

9. Kaulbach élete és művei. (Figyelő Szava.)

10. Ajtóssi (Dürr) Antal és családja ("Otthon")

11. A Töröfélé lezárásról. Történelmi szem-
le. Könyvismertetések (A Szarvasban.)

12. Mivelődéstörténelmi közlemények. Veres-
cikkel a "Nékes" és "Bécsőmegyei Közöny"
ben.

13. Magyar tanügyben az érettségi vizsgá-
ról és iskolai fejelemről. (Névtelenül.)
Könyvismertetés.

14. A bécsőmegyei régészeti és mivelődéstör-
téneli előnyben - e társulat leletle-
zése, és a Justh. családhoz Gyomára
vonatkozó emlékeiről.

1416
1876

Baustrügis is Pénzkezelésről Pest. 1870.

Előleges Tervezés a pesti 1870 évi népszámlálásról. Pest 1876.

Pest sz. k. város 1870 évi évkönyve. Pest 1871.

Pest városi építkezések 1870 és 1876 években (Pest 1872), ^{1872 évek (1873)} 1873 és 1874 években (Pest 1875).

Földművelési adó tanulmányok. 1870 évi évkönyv (Pest 1873), 1871 és 1872 évek (Pest 1875)

A magyar kormány nagy vasúti szerződésének bírálata (Pest 1872)

Plan einer Mortalitätsstatistik für Grossstädte. Wien 1873.

Pestvárosi Statisztikai Évkönyve (Pest 1873).

Pestváros népességének morfológiája (Pest 1873)

Adatok az évi költéséről (Pest 1873)

~~Pestvárosi Évkönyve (Pest 1873)~~

Welche Unterlagen hat die Statistik zu beschaffen, um richtige Mortalitäts-
zahlen zu gewinnen. A nemzetközi statisztikai kongresszus
megbeszéléséből. (Berlin 1874)

Budapest Gáznávkészítésének leírása (Budapest 1874)

Pestváros halandósága 1872 és 1873 években és annak okai (Budapest 1875)

Mittheilungen über individuelle Mortalitätsbeobachtungen (Berlin 1874)

Statistique internationale des Grandes Villes: I. Monument de
la Population (Budapest, Paris, Berlin 1876).

Statistique internationale des grandes villes: II. Finances (Budapest, Paris, Berlin
1877). Minthely munkát a nemzetközi Statisztikai
Kongresszus megbeszéléséből.

1477

1876

A fővárosi Statisztikai Hivatal Havi Füzetének szerkesztése. Több
leg I évi évfolyam (Budapest 1873, 1874, 1875, 1876).

E mellett számos írásom jelent meg karai és
közvetlen lapok és folyóiratokban. Gyűjtemény Keleti Károly v. 1-

Nagyobb irodalmi munkák:

Arumberi elvtársam is kelendőség Kisvárdai-iról. (A Magyar Tud. Akadémiában tartott és általa 1874-ben kiadott irodalmi beszámoló).

Über communale statistische Bureau. (Dr. Engel által kiadott sta. hivatali „Zeitschrift”-ben).

Bemerkungen über die Berechnung des durchschnittlichen Lebensalters (egyénről).

Die Organisation der Mortalitäts-Statistik in Budapest (A Dr. Varrumböck által kiadott „Wochenblatt für öffentl. Gesundheitspflege”-ben).

Egyéb munkái:

Összeállítás a „Pesti Napló”-is a „Reform”-ban, mint egy hivatalos nemzeti gazdasági rovatának 1868, 1869 és 1870-ben veretése, a fővárosi statisztikai hivatal közléseinek négy évi folyamataiban a „Bremer Handelsblatt”-ban, a „Nouvelle Presse”-ben, a „Revue internationale d'ethnographie et de statistique”-ben, a „Zeitschrift für die Kunde der magyarischen Sprache”-ban, a „Magyarországi és Magyarországi”-ben, a „Revue internationale d'ethnographie et de statistique”-ben, stb.

A fővárosi statisztikai hivatal heti kimutatásai (első és második kötet).

A fővárosi Népszámlálás statisztikai kimutatásai (Budapest 1875).

Az 1870-es évi pesti népszámlálás eredményei } 3722
Az 1857-es " " " " " " " " } 1077 (A kétféle adatot csak 12 példányban autografiroztam meg.)

MAFAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

755/1876. szám.

A magyar tudományos Akadémia
nagytekintetű Elnökségének.

Azon remény, hogy egyetemünk újraalapítása,
sajánlat évi ünnepét már saját csarnokaink-
ban ültetjük meg, ifjút meghiúsult.

A tekintetes Akadémia már több éven
át adott bizserést azon valószínűségről,
melyet mint legfőbb tudományintézet-
egyetemünk iránt viseltet, midőn csar-
nokait egyetemünk feletti ünnepélyére oly
képszerűen megnyitni jószáradt.

Támogatva euc valószínűségről, ezüt-
tal is kátochodom a nagytekintetű Elnök-
ségét hivatalos bizseréssel aziránt feltérni,
hogy egyetemünk újraalapításának f. hó
Pán Karbant évi ünnepélyére nagy díszor-
mól közösen átengedni méltóztatniok.

Budapest 1876. május 1.

Ivan Várady
Rector.

1418
1876

Veles 1876 máj. 3.

Válasz 4/5 76.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ÉRTÉKELÉSE

Vollum 1876 maj. 2.

Loaan Pulskynak
Lickynak 1/2
Freymanak

Part. 2 1876

3de

1419
1876

Tipter Baraton

En ays hifem hoy a beruzi
annepityit mindenak etit Pulsky
Fenat ofray elvite seytine
alato kethine a koldotregnet
menne. Nunkiselkusem hoy.
Pulsky kontant a myhizit elvitta.
lousjo. Terable kethit sealtit
fel Grejar ant kint ut kothi.
gi myhizit kethine.
karmesit kethine Noy Janis Mr.
ofret kethit Linjythem kethit

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Buda $\frac{5}{V}$ 876

Töftes Baraton:

Töftes Baraton ^{elit} tegnap vet telegram sereim
a delegatiok eljöv 15 dikin kezdik üli,
sejérik. Ugyhisem hogy 6 dikaj a
magyall teendő: ket elvegyik, kisse addij
Shitwan, emilfozn a magyallapitak határ
idő mondhatna, egyben meg na diltémit
völak elusitaisammal a meg ma lef
sereimem magyallapitásunk velt megölet.
Sajisátem hogy Pölphy, Seis. a Zichy, Hont
nem vilt akasztak a sereimj ümepelyon
vli elmentek.

öftes töftesadi brida

ad 1419
876
Linyokungler

1881. 7. 2. sz. 11

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint, mostly illegible handwritten text in Hungarian script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

1. Buda $\frac{24}{v}$ 876

Työskentäjä Päiväkirja:

Talouden erittämistä Neles, hogg
ai Igorgin Tavanäntien alkellaput
a myy qutis idojen. feltueto fänsin
kuy my sinis giterku

Suomen kirjallisuuden o. j. j. j.

työskentäjä Päiväkirja

Luonnonhistoria

ad $\frac{1419}{876}$

1878. 24. 810

Magyar Királyság

Magyar Királyság, Pest, 1878. évi
október 24-én kelt irás. A fent
még az előző évben felvett
adatok alapján készült.

MACYAR
TUDOMÁNYOS ÉS MŰVELŐDÉSI
KÖNYVTÁRA

Magyar Királyság, Pest, 1878. évi
október 24-én kelt irás. A fent
még az előző évben felvett
adatok alapján készült.

Magyar Királyság
Pest, 1878. évi
október 24-én kelt irás.

Magyar Királyság
Pest, 1878. évi
október 24-én kelt irás.

Budapest 1876 évi Máj. 2.

Égen isméttye hazádom,

Nagybecsű leveledet a pillanatban vettem. Feljes készséggel keljékém a megköszönő meghívást, ha ... es lehetéges volna. Intéremünk a legnagyobb vágy napjait éli. A néj igazgatótanács elköszönt, az új igazgatótanács pedig - a város köz. közlési vállalkozásai benyomása alatt - még nem sikerült megalakítanom. Hogy valóán magam vassok most az intézet. Egy vállalkozás köztülményel közt art egy napra, sőt egy órára sem kaphatom el. Es oly könnyelműség lenne az én réhemnál, a mi nappal feltehetőleg a köztülmény meg. adását vonhána maga után.

Megvárás meg várás, hogy errefel nem engedelmességek

1420/876

Köszönettel köszönöm
Károly Goldszig

Méltóságos Főtisztelt Uj

Legyen szives Göt könyv ake. elnök Ujval
tudatni hogy elfogadva lóvni a Fortinelm
& miniper emeléd kiállításánál rendezésnél
megbízást elfogadni nem vagy de kérem
Budapestem 1876²² é. máj. 2² ²¹

igen tisztelőj
Culady Lenny
ostaly elnök

1421
1876

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

MICHAEL
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

Kezve, Szarason !

Nagyon sajnálom, hogy sagado valoban
kell adnom kedvedre ; nem mehetek el a
Pestszentpál-ünnepélyekre. Tegnap beérkezem
a miniszterekkel, s ő az az obhajlatát
nyitvánvotta, hogy maradjak itthon, tan-
láu annakohiba hűk, ego lesz veám.

Egyébiránt Könyvgyűjtés Ötlet
tjártol, mivel többek között a
tegnap az uton, meggyújtásaiusa azt
heltám, hogy már kellett megintert az
akad. képviselése iránt.

Jószu veled, vaguok

Budapesti 1876 3/4 szel

hived

Szarason
Könyvgyűjtés

1422/876

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Május 22-én feleltes
fraknói

74

Méltóságos elnök ur!

A napokban kaptam meg a Müller Mféle fölölvások 2. kötetéből az első ívet revizióra. Csak most jutott eszembe, hogy a bizottság még alig gondoskodott az e kötethez szükséges fametszetekről. Kérem szépen, méltóságosoktól erről intézkedni. A fölölvásoknak eredetijét (egy példány megvan a bizottság birtokában vagy az akad. könyvtárban) ki lehetne adni Morellinek, ki jó fametsző hírében áll, hogy másolja le az ábrákat, melyek a 114. 115. 119. 120. 121. 123. 129. 130. 131. 132. 143. 145. 147. 148. 149. 153. 160. 161. 192. 203. 589. és 601. lapokon vannak. A néhány ábrába beírt angol nevezeteket el kellene hagynia s csak a latinokat megtartani. Késsé sürgetni kellene ezen ábrák elkészülését, mert már a 8. ívnél szükség van rájuk.

Különbön a hátra levő rész fordítása már végéhez közeledik és két hét alatt be fogom küldeni a bizottságnak.

Most még egy ajánlatot bátorkodom Méltóságod elé terjeszteni. Egy ismerősöm, Jékete József, kecskeméti, ki politikai tudományokkal foglalkozik és külföldön

végzi tanulmányait, Holtzendorff kitünő munkáját kiva, "Principien der Politik" kiványa magyarra lefordítani, ha a bizottság elvállalná kiadását. Kérem Méltóságodat, kegyeskedjék az ajánlatot tudomásul venni. A fordítás előrelátólag jó lesz. A szerző pedig Feketéhez intézett levelében, melyet bátorodom ide mellékelni, nem csak megadta az engedélyt a fordításra, hanem még néhány példét is ígért e célra.

Méltóságodnak

tisztelettel híve

Párizs 1876. máj. 4.

97. Rue de Rennes

Simonyi Sigmund.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1876
1424

1
A m. l. akademia physikai szertárának ügyében ki-
küldött bizottság jelentése.

Alulírottak a m. l. akademia III. osztálya által megbízottak,

a) hogy a m. l. akademia physikai szertárának jelen állapotát
megvizsgálva, arról jelentést tegyünk,

b) hogy véleményünket nyilvánítsuk arra nére, miként
gondoljuk a szertárban meglevő becses eszközöket a tudomány-
nak hasznosan értékesíthetni.

Dr. Nendvich Károly úr meghívására a physikai szertár ho-
lyiségeiben egybejűlve a meglevő eszközöket az 1868 Január
19 ikén és az 1868 október 27 ikén készült leltárok
alapján átvizsgáltuk. Erandeti leltár 67 száma közül
kitörölendő a 6, 7, 8, 22-28 számú eszközök, melyek
az 1870 október 28 ikén tartott összes ülés határozata
pálytán az akkor újonnan felállítandó központi meteorologiai
intézetnek 1400 o. l. forintért készpénzben eladattak.

Néhány eszköz ideiglenes használatra a központi meteorologiai
intézetnek s a k. m. tud. egyetem ásványtani és physikai inté-
zetének van átengedve.

A szertárban elhelyezett eszközök rendszeres behatárolással
teljesen nézve vannak s örömmel jelenthetjük, hogy a

Szertais fennállása óta értékelvől, így valóban semmit sem
 vesztettél. Bár a mondhatjuk ^{vert} a nagy dyabitikus refractor
 osztályzott könért is, mely az idő folyamán keltekerett
 könért rétegy darabá teljeseu és is sirtetleu.

Közfönettel tartozunk ezért S. Nendwich Károly úrnak, mint
 a m. t. akademia physikai szertára önének, ki e tudományos
 kinszet 8 éven át jó karban megörítte.

Feladatunk második részét illetőleg habozás nélkül
 kijelenthetjük, hogy a physikai szertais további fenntartását
 tudományos fejlődésünkre néve nem tartjuk kívánatosnak.
 A szertais bár gordog egyes eszközökkel nagy értéke által,
 egyben nem szolgálhat kellő anyagot nagyobb mérvű
 tudományos buváshozatára. A helyiség, melyben elhelyesve
 van szűk és tágas, de kiretelték titelére kényelmetlen, ^{egy}
 kütönösen rághadásulnak alávetett. Meggyőződésünk,
 hogy a m. t. akademia szertarában elhelyezett eszközök,
 att saha kellőleg nem fogynak használatra és a tudományra
 néve értékesítve csak akkor lesznek, ha más tudományos
 intézetek szertárainak kiegészítésére fordíthatnak.

Er alapon indítványunk, hogy a m. t. akademia physikai

speciális felosztása s a benne foglalt eszközök azon tudó-
mányos intézetekhez adományozása, hol ~~van~~ leginkább érhető
hiányokat pótolhatnák.

Nézetünk szerint első sorban szába jöhetnek e tekintetben
 a k. m. tud. egyetem és a k. m. József-műegyetem fizikai intézetei
 és a ^{Kis.} Központi meteorológiai intézet.

Részletes tervezetet készítettünk arra néve, mely intézetek
 mely eszközökkel gazdagíthatnának. Irányadó elvül fogadtuk
 el, hogy azon eszközök, melyek már is valamely intézetben
 használatban a fizikai osztály felosztása alkalmával
 négyezesen azoknak adományoztassanak.

"Könnyebbnek felsoroljuk az egyes részesítendő" intézeteket
 s az azoknak adományozandó eszközöket listáris ^{utólag} számmal
~~szá~~ együtt.

A) Meteorológiai Központi intézet.

- 11) Magyarán mérő kapellertál.
- 17) August-féle Psychrometer.
- 18) Differential thermometer.
- 29) Meter Richertől.
- 37) Miesley Gambeytől.
- 40) 1 Kis Imec-féle telep.
- 41) 1 Db. Nayy-féle éytelek.
- 55) 1 Kis Köröncsics méter.

56) 1 Kis serebrény súlyokkal.

59) 2 nagy faálvány.

60) 1 kis lámpás.

63) 1 láda sersám.

B) K. m. egyetemi fizikai interest.

2) Plüss-féle göröző.

3) Gázgöröző réshengerrel.

4) Integritátiükör.

5) Comparator Verner töl.

10) Edénylégsúlymérő Kapellertöl.

12) 13) 2 Thermometer Kapellertöl

21) Geodetikai theodolit.

30) 1 Meter Gambey töl.

39) Vízjórészrejelés tanulmányozására szolgáló berendezés.

45) Turmalin fogó.

46) Nicol-féle prizma.

47) Praxmorsky-féle prizma.

58) 1 Optikai pad.

59) 1 nagy faálvány.

61) 2 Kis állvány sárgaréz ből.

C) K. m. egyetemi ásványtani interest.

44) Stofmann-féle Spectroscop.

D) K. m. Josef-műegyetem.

1) Dyalitikus - Refractor 60^{mm} nyitással, (~~Er enklörte csak~~
~~feltételeken volna átengedhető, a~~ ^{meddig} ~~szűkületen~~ ~~tr. i.~~ ~~a jövöben~~
~~ne talán felállítandó~~ ~~szükség~~ ~~erillayda~~ ^{neve fogja} ~~nyenybe venni.~~
 (Hj.)

20) 1 Közep egyensúlyozó léscső lék (Mittleres Nivellierinstrument)
 Starkötüt állványjával.

36) Metriai súlymértékű szekrényben.

38) 1 Angol kúramérleg.

48) Erüstölt fémtükrös.

49) Höffmann-féle távcső.

50) Loupe.

51) Poite lumière lék tükrösrel.

52) Palmer-féle vastagságmérő.

53) 1 Oslop mérő.

54) Egy kis csont decimeter.

57) Geiffe-féle szekrény fluorescentiát mutató anyagokkal.

62) Hőlyög mértaldalóval.

64) Galváncellum.

65) 1 Pile-bouteille.

66) 1 dynamo-electricus gép (Geiffe-féle).

67) 1 Magnesium lámpa.

Nagy electricus gép.

E) Km. K. m. Kereskedelmi ministerium.

31) 1 Meter Platinból (más névelben is van adva.)

6² évkönyv
1876 május 8.
11 pont.

A. m. l. Akadémia

Physikai osztályának

ügyében kiüldött

bizottság jelentése.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Magyar Földhitei-Intézet.

Budapest, 1876 május 8

A M. F. Munkácsy föltöltésére
által Toldy Ferencz emlékére
gyűjtött hetvenöt forint át-
vettem.

Aranyházi

1426

1876

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

8^{ke} életrajzi
1876 június
2 pos.

Teljesítés magyar Tudományos Akadémia
III. osztályának
Budapest.

Az életrajzi intézetek a szabatos leírásnak, tudományi bűvészetnek helyei, s mint ilyenek nemcsak a tudományművelés szempontjából, hanem gyakorlati tekintetben is nagyfontosságúak, mennyiben az életrajz nemcsak azonkivül hogy az orvosi ismeretek egész lényeges talpkövet képez, az még az egészségnek megőrzésére is költözés, melyre mindenkinek költözése van. S hogy nálunk a magyar igazságnak megfelelő életrajzi intézet építetett, melyben az életrajz minden irányban művelhető, nemkülönben az összes népszerűség céljára és kiemelésre tanítkáló, minden egyes haladást jelent művelődésünk fejlődésében, s a tudományok és orvostudományok pedig érdekében áll, hogy ezen intézet minél költözött körben megismerkedjék, nemkülönben annak helyi preszeptívát minél költözött preszeptívát tudományok.

A budapesti kir. egyetem életrajzi intézetének Jendrassik Jenő ny. v. tanár és lev. tag által be-nyújtott leírása minden tekintetben "kimerítő" s láthatjuk abból az egész intézet beosztását, helyi preszeptívát és felfogását, láthatjuk továbbá, hogy ezen in-

18
Léret terjedelmén tekintetében az eddig működéskor által e-
ltsani intézkedések mind meghaladják, a tudomány mű-
velésére, a tanításra és tanulásra pedig annyi és olyan
alkalmat nyújt, minél több és jobb jeholsem talál-
ható, s így a budapesti kir. egyetem elttársi
intézetét az elttársi intézettel köztölt minden
esetre az elttársiaktól köze frámitthatjuk.

Ereklndán az új rend 58 §-át tekintve, minthogy
a "Közlöny" leírásában egészen új módon elttársult e-
ltsani intézked^{és}ek alapon ismerkedhetni meg, az új
társulat tekintetén, nemkülönben azt tartom, hogy
ezen leírás tárgyára és az előadásra nézve a jelentős
hatadaji fokának helyesen megfelelt. Mindezekkel fog-
va ajánlom, hogy "Közlöny" leírás "Közlöny" tag
benyújtott értekezése a magyar tudományok akade-
mia évkönyvében jelenjen meg.

Budapest 1876. május 8-án.

Balogh Kálmán
"Közlöny" tag.

HUNGARICA
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
EGYVÉNYE

1427
876

6^k évfolyam
1876 május 8.
7 pmd.

F. or. Szabó József
Urnak, mint a magyar
szépművészeti III osztály
titkárságának

Pályázati díj emléke

1428

876

Kivonat,

A. M. Tüd. Ak. Mathem. és Természettudományi Szálya 1876.
május 8-án tartott értekezésének jegyzőköny-
véből

11. A megelőző ülést értekezlet hasánszámból a m. s.
Akadémia fizikai osztálynak üggyelős kiküldött bi-
zottság Dr. Nendrick, Dr. Kondor Dr. Scherer és b.
Eötvös beadványát jelentősen // melyben a jelen állapost
városi és városi intézmények megújításának a céljára
külső papíralap iránt, mi az észlelték felszámolásában
állanak az erre illetékes tudományos intézetek között
a könyvtáraké névvel pedig azoknak az Akadémia'
könyvtárába való bevezetését javasolták.

Az értekezlet a bizottsági jelentés tétteleit
nemdeben elfogadja, s azt az öfves ülés elé hozni
hasánszámba

Budapest 1876 május 17

Szabó
osztálytitkár

1429
876

Am. n. l.

Előterjesztés
a III osztály részéről
a fizikai osztály ügyében.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Budapest, 1876. május 9-én.

Tisztelt barátom!

Nan szerencsém ide csatolom az m. kir. ministerelnök nr felhívását mely szerint az akadémiái helyiségek használatát kívánja az extra delegáció számára f. é. május 15-től fogva. En ezen megkeresés következtében közöltem a ministerelnök nrral, hogy pünkösd napjais a helyiségeket átengedhetjük; azonban mintán pünkösd hetében egészen jun. 14-ig bezárólag az akadémiának maga van szüksége van saját helyiségeire, ezen héten át a delegációt nem minköthetnek az akadémia palotájában, de jun. 14-ke után ismét használhatják a helyiségeket.

En a jövő igazgatósági ülés elé kívánom hozni azon kérdést, hogy jövőre araz két év múlva ismét átengedjük-e az akadémia helyiségeit a delegációnak, vagy talán jó leve értesíteni kellene a kormányt, hogy jövőre az extra delegáció maga gondoskodjék tanácskozási helyiségeiről. Akért tartom pedig szükségesnek ezt most előhozni, mintán a delegációk végett kénytelenek vagyunk a szabályokban mégis havában megtartani rendelt akadémiái nagygyűlést június hónapra tartani.

Továbbá ide csatolom Hinka József, akadémiái tagok nr jelentését, a szövegéből, hogy lényegesen az iratok közt ezen beadvány is megtartani, hogy a jövő igazgatósági ülésben felette halározni lehessen.

Magyar szíves üdvözléssel

Tisztelő barátom

Bányász

1430
1876

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagysági Dr. Than K. urunk.

Van bocsánat Jendreffik értékesét aron kérelem
átküldeni hogy az iránt nyilatkoznék szíveskedjék,
valyon az értékekben kiadással e. Megjegye-
szem hogy szaki utalást egy hivatal más a
kiadással mellet nyilatkozott.

Válasz kérem 8 nap alatt hozzain juttatni.

Budapest 1876 május 10.

Szabó.

Nagysági Szabó J. úrnak urunk.

Adingálván a m. kir. egyet. életleni intézetének kérelmét, az minden
tekintetben olyannak tartom, mely méltó arra, hogy egész tevékeni-
sége az akad. értekezésekben kiadassék.

Budapest máj. 18^{ik} 1876

Than Károly
a. r. t.

1431
876

8° Értekezlet

1876 június 12

2 pms

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nyilatknad.

Erinnel kinyilatkoztatom, hogy "Leves Philoso-
phiai Törvények" cz. munká a M. T.
Akadémián könyvtárán Diatróga néven
kinyitott maggas fordításának helyes tulajdon-
jogát a M. T. Akadémiának itangolom.

Budapest 1876, máj 16-án.

Dr. János László.

1432
876

Bánóczy
Levél
Lewes Ernye
Kisgyáskun
1876 V-16

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

76

Körikenél

A M. T. Akadémia s. or. Tájaitvok.

Mintán az 1877-re szóló Akadémiai Almanach napján ei erilla,
gájkasi néke már sajtó alá van adva, hogy az Almanach
a könyvnyomtatás idejében megjelennek, titkeltével felkötve, a
s. or. Tájaitvok, megjelölve vagy kéziratosban levő munkáik,
csinosan, valamint a Névtárban nem ismételt igazítások,
vagy újabb változatok beküldésére hívom fel a figyelmet,
egymást mind alkalmas vesek ez által is figyelmükben
a s. Tájaitvok az Úgyrend §. 9. pontjára, mely önéletről
adatok beküldését kívánja.
Buda-Pest, 1876 május 16. án

Aranylány
főtitkár.

A szobor

Körikenél

Stadler

250 péld

1433

1876

Wickham
ax 1877 Alameda 1214

HISTORICAL
MUSEUM
AMERICAN
MUSEUM

Vélemény

ily című pályamunkáról:

"Bonfiniusnak, mint történetírónak jellemzése és műve kútforrások kimutatása s bírálati méltatása."

Mult évi bírálatomban hibáztattam ezen értekezésben különösen azt, hogy nem emelte ki kellően Bonfiniust, mint magának emlékirójának érdemét.

A most új kiadkozásban először "fekvő" értekezés^{ben} (103-109. l.) ezen hirtág pózolva van, - bár nem kielégítőleg, mert a jellemzés nem elégé telertani és találó.

Azomban ezen formájában az értekezést magam is érdekesnek vélem a liturgiás pályadíjra.

Salamonfrany

1876. május 16.

1434/876

Belényi

1810. május 16.

"Borfenik" című műve
mire külföldi kiadással
a kiadói vállalkozás.

Ugyan az kiadói vállalkozás
közvetítésével az érdekes
kérdés az, hogy az érdekes
kérdés a kiadói vállalkozás
vagy a kiadói vállalkozás.

Ugyan az kiadói vállalkozás
közvetítésével az érdekes
kérdés az, hogy az érdekes
kérdés a kiadói vállalkozás
vagy a kiadói vállalkozás.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIÁ
KÖNYVTÁRA

Belényi

1810. május 16.

Faint handwritten text at the bottom left of the page.

Tivonás

A M. L. Akadémia kasszán. és termésszem. tud. opra.
sálya 1876. május 8-án tartott értekezésnek
jegyzőkönyvéből.

12. Dr. Scheffel Guidó és Szily Kálmán indoklás in.
dixványt nyújtanak be f. a. budapesti Lánoshid víz.
mérési munk. O. pontja pontos meghatározása iránt,
kérve az Akadémiát hogy a m. L. Környezet és
Közlekedési miniszteriummal legyen Körbenjáró
a következő kiindul. tételekkel: a) ha a
folyam lejárásához a fennm. tengerf. egybehang.
csatlakozás vonatkozó lejárás. mélyb. adatok
rendeltetésére állanak, azokat a m. tud. Akadémi.
ának tudományos felkutatás végett kiadni mély.
sáruk. b) ha ilyenek nem léteznek, kegyel. kérték
elrendelni, hogy a meglévő pontos vízi lejárás. lá.
zókat a Lánoshid lejárás. adatainak tételekkel
nével szem a vonat. a fennm. tengerf. egy megle.
tározott állásával egybe laposoltasson, annak alapján
a vízi lejárás. adatai meghatározott pontok tengerf.
f. felé magassága kijelölésével, s az f. mintán
az Akadémia által bocsátandó körre. Végre c) ha
melyb. adatokból ez ki nem juthat, kegyel.
kérték a kért. vonat. kiigazítása céljából pon.
tos lejárás. adatait elrendelni.

Ezen szakhatároz. munka eredménye feltehetően
kiválóan lesz, az indoklást az opra. magán.
t. a legut. egyben járólva lenni az önk.
ülés elé.

Budapest 1876 május 17.

Szily
opr. L. K.

1435/876

Össz. üdv.

Előterjesztés

a III. osztály népeiről

Schemml és Szily indoklásai
nyilvánosságban.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagymelcsóságú gróf's akademiai elnök úr
Kezeldmes Uram!

Néhai Kralovánaly György - a' minis Excellenciád Előre is tudva
van - a' kéhely alay javára végrendeletileg tízezer forintot
Öccsének Kralovánaly Bélának pedig 20000 forr haqqon - mind
két haqqomány Csak a' haqqományozói Övéregeinek halála ut
tan kifireccatö" lereu; ha pedig Kralovánalyk Bela utódo
nélkül halna el, a' réncire haqqon 20000 forr haqai cölöln
fortitaccui; s e vegtör az Akademia Kereleir ala' helyen
Keccai voadel!

Kralovánaly Bela a' kezemis levo" halombrin
nyitvany kerens megtsby febr 10 - It' evés korában utó
dol nélkül cimulván, a' neki haqqon 20000 for, a haqqon
nyozó Övéregeinek halála után, az Akademia Kereleir au
la' kerüt. -

Mintchoy pedig e két haqqomány - melyekre néve a'
Zalogjognak a haqqaschi hára két bebbleressénekt, de a'
f. is ff alati végrelet kerens meg előjeggeirinekt sem ada
sok hely - e kerens ^{száma} Zalogjogilag birósira nimesen. -

Mintchoy a haqqományozói Övérege idörben a'
haqqaschos magának birilag astatani, s a haqqaschi
hára - a haqqományok elő helyen Zalogjogilag lecutö"
bebbleressé melles - birvén örölötis cimén saját
néve átiratni - a' több haqqományok elleiben - az
Övérege ^{em} birvósávi örölötis tagadván - a' ff alati vég
relet kerens - egy végrendelet végrehajtonak kineverési kor
galmarcát, s ezen Kereleket úgy az evely kineveru
do"

do" végrendeletén végrehajtó keménye értem a feld megkötés
tárára hasármagát f nos" leshicürre, melyen Krato-
vanahy Buván mint leányainak képviselője a végrendeletén
végrehajtó kinevezéséhez ragaszkodnia, és végrendeletén vég
rehajtókat hármán Lajos Országgyűlési képviselőt kijelölve
a haqqaréli hársnak Mielőtt elatáias' a vesclármak ár.
vairkerelési Morgalmarsa; - cu arouban Minis ar Akate
mia képviselője sem a végrendeletén végrehajtó kinevezé
sei máltucsesnet, sem pedig a haqqaréli hársnak elatáias'
jeleu monoha pénzvisszatérítés elonyósnet Nemzetél.
vái - Minisecsot' Ellenereu; és hasontó' iványban nyilat
konoss a' hársjövendelés elvero" Affrony képviselője is. -

Miuhogy végre a felfel' meut Övcsay Affrony uobh' itó"
sem a' hivatalos' övölödés' feuarasraia mellett - a haqqaréli
su hársnak brói atataiasol - a' D. a. végis' Marcús - eláton,
a' haqqományol bricovraia feliuscsiben pedig legimlats
az Akademiái végis' mint a' seclaly ataj kerelője ann' érde.
kelve.

Caelmerünel vélneim Auant' érdekelu ha a' haqqaréli
su hárs - a' hasonit' elvero" Affrony halatáig, vagy míg a'
has' elonyósnet elatahasanél, - az akademiái haqqom.
nok felüggelen' alá helyescsenél, ataj: hogy fel' is neu
gyed' évenként a' haqqaréli hársnak statároilig megbrin
sautó' jókarsámi lassasárol, úgy amak a' tükhas' elleni
bricovrasárol - az adóssagos befizetésit - a' kelményel

Kovács

rendes kitüntetéséről - és a fentiekben ne tényleg a sajátos hátrányos, változó
szociális meggyőződés megismerésére, erről az akadémián
előzetlenül ismételt a sajátos hátrányos szociális
képzésről költészetével bemutatása mellett jelteljes
tegyen - mire a "hátrányos" affrony a sajátos hátrányos
nyelvi bonyolultságok, határozottan a "hátrányos" költészet
és alaján esélytelenül jóllátásra felkeltésére, ha e
zen felkeltésére a "hátrányos" határozottan megnevezés
ne, a "hátrányos" az 1882-1884, 1888 évi elnökletű "hátrányos"
alaján "hátrányos" lennének jóllátók, illetőleg helyre
állítások.

Ezen igénytelen véleményemmel azonban olyké-
pűen van a véleményem Excellenciád előtt elhatározása
alaján szerkesztés: hogy az a "hátrányos" az akadémián
legfeljebb a "hátrányos" megadai méltóságait - hogy
annak elnökletű a "hátrányos" mint aron ügy újabb
tárgyalására "hátrányos" határozottan az Akadémia
névelésének "hátrányos" nyilatkozatával; mely "hátrányos"
lenne maradvány

Excellenciád

alaján, "hátrányos"

Árka "hátrányos"

alaján "hátrányos"

I. Akadémiai Magyarok
jellemzős jelentésében
foglaltak helyeslen
Budapest 18 876

Lónyay Mihály
elnök

Nagybírói
Gróf Lónyay Múgyherczé
am. tudományos Akadémia
" elnöke
O'Excellenciájához

3/

Hírhírt a tudományi ügyek
nek
Véleményes jelentése

HAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

18 876 Magyar 18

Néhai Kvaloránsky
György nagybírói
bizottsága tárgyában

1436/876

Érk. 1846 máj. 19.

Anaxo Válasz
J. ex. Jomsits József
urának.
ajánlván: N. Kamilla
Eötvös-ter 58.

Wohofits Adolf neve
tagja a M. T. Akademiának;
neve is neve is ismeret.
E tudásának is dő nem
jár, az is fontos melle'kel,
ne vépkéldésik.
Budapest 1846 máj. 20.

1437
846

N. Kamilla 846 17/18

Tisztelt Titkári Hivatal!

Meliről bizonyos jogadise' nyben, melynek
tárgyat az képezi, vajon Wohofits
Adolf tagja a tud. Akademiának, kéret
tenül irókelve lenen: - tisztelettel kérem
a Tettes titkári hivatalt, miszerint azon
kérelmönyt, hogy a fentemlített egyén a F.
tud. Akadémia bármely osztályának rendes
tagja - e, vagy nem, hiteles erővel bíró bizo-
nyítvány alapszában kiálthva számomsa mi-
hamarabb megküldeni ne terheltesseik.

Hitelesítés is egyéb kiadásokra tisztelettel
ide mellékelek 5 flót.
Maradván

Ötös, ter.
hár szám 58.

Tisztelettel
Jomsits József

MACTIA
TUDOMANOS AKADOMIA
KOMPELTA

Handwritten notes in the top left corner, including the word "Mactia" and other illegible characters.

Handwritten notes in the top middle section, appearing as a list or series of entries.

Handwritten notes in the top right corner, possibly a date or a specific reference.

Main body of handwritten notes in the lower middle section, consisting of several vertical columns of text.

Handwritten notes in the lower right corner, including the word "Mactia" and other illegible characters.

Handwritten notes in the bottom right corner, possibly a signature or a date.

Handwritten notes in the bottom left corner, including the word "Mactia" and other illegible characters.

Kivonat

a m. f. Akadémia 1876. május 20-án tartott
összes ülés jegyzőkönyvéből.

158. Minthén a III. osztály ugyanakkor tartott érte-
kezlete elfogadta az általa megelőzőleg kikü-
lött S. Kundwich, Kondor, Schenk és G. Eötvös
tagokból álló bizottság jelentésében foglalt indit-
ványt az Akadémia fizikai professzoriának, mint je-
len helyzetében rektoralannak, megszűntetése, az
ott levő előzőknek az erre illetékes hatari tu-
dományos intézetek közt leendő felosztása, a hozzá-
tartozó könyveknek pedig az Akadémia könyv-
tárába keblezése iránt.

Minthén a bizottság által lejtárolt fizikai
előzők akadémiái vagyont képeznek, s azok el-
jándékozása felől az összes ülés az Igazgató Tanács
beléegyezése nélkül, nem is határozhat: az indit-
vány az Igazgatóság elé terjesztése, a bizottsági
jelentésnek pedig az Értesítőbe felvételre monda-
zott ki határozatúl.

1438/876

Lg. T.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1907

997/85 17

Tisztelt osztály!

Alokróttak - mint b. e. Joldy Ferencz
hátrahagyott kéziratai átadására ki-
működő bizottság, tisztebelű szerzők
elő" eljárásunk eredményéről szóló kö-
vetkező jelentésüket.

A kézirat gyűjtemény áll

1-öt 266 részint 2 ritű részint
4 rész kötetből.

2-ot 70 kötetre menő levél címűből.

Előre kell bocsátanunk azt, hogy ezen
három szekcióny megjelölt kézirat tömeg-
ben olyan bevért önálló vagy csak
nagyjából is összerakott eredeti művet,
mely némi sémisséssel vagy hozzáadással
sajtó alá volna adható: nem lettünk.
Kisebb iratok, beszédek, előszók
2-3 lapra terjedő kérdések több kötetben
találhatók: nagyobb művekhez való elő-
készületek, vázlatok, tervek, részint
egy címűben részint összerakva stin-
tén gyakran kerülnek elő a töredéke-
ikben is felismerik azon szellem ter-
jedés tudományos vizsgálatait, melyet
Joldy-mások segédkezésére is kiváló
mértékben támogatottak, haláláig
lankadatlanul folytatott. - Ezen ségás
- is művelés alá nagy részt általa fo-
gott szerkesztés leginkább a magyar nyelv
és irodalom törsémes halála s ezen kívül
kintinóten is a hazai törsémelem tere.

Rövidebb áttekinthető végű kö-
vetkező csoportokra lehet osztani a
gyűjteményt:

ad 1439
876

- a.) Toldy nyomtatásban megjelent műve-
inek ^{keresztény} egyetemi előadásainak kisebb na-
gyobb mértékben kidolgozott várlatai.
- b.) Készenléti munkáira tartozó jegyzetek.
- c.) tervek vett gyűjtésanyagok kiadási felhoz-
ottakról készült várlatai.
- d.) néhány régi magyar codex várlatai.
- e.) régi és újabb irók kiadott műveinek
eredeti kerítatai
- f.) régi magyar irók kiadott eredeti
kerítatai.
- g.) bibliographiai jegyzetek.
- h.) vegyes és apró jegyzetek.

A mi a nyomtatásban megjelent művek
kerítatait illeti, azok nem csupán mint
ilyenek, hanem több esetben mint újabb
kiadásokra tartozó kivételként s átadot-
gorásként magokból foglaltó előadások
is becsesek. Toldy által nyomtatott az adat-
gyűjtés egyre jobban s mivel valamely mű-
ve a sajtó alatt kikerült, egyidejűleg
már ismét kiadottan került a feldol-
gorandó vagy megújuló helyére is illa-
zó anyag. Ezt mutatják példaul
azon adatok, melyeket a magyar költők
életrajzainak legújabb kiadása olva
sikeresen a legújabbra.

Egyetemi előadásaira tartozó jegyzetek
legelőször említésre méltó adatok tartoz-
tatva, de néha egy egy lapon kidolgozott
alabban is fordulnak elő. - Mely és
irodalom-történeti kiadványai s azok ker-
ítatai nemcsak aronok tárgyainál
fogva, hanem aronok is egyidejűleg
egyetemi előadásainak várlataival, mivel
az újabb adatokat hol az egyik hol a
másik nyomtatott jegyzetbe illesztve be;
mivel fogva azok egymás kiegészítő
részekül tekintendők.

Szoros öntefüggesben vannak erekkel
 a b) akas emlék: „Kisszülő munkáira tar-
 tosi joggyűjtemény.” Itjen a „Főszéki magyar
 nyelvészet,” melynek terjedése várható sa-
 lálható a g. sz. csomóban. Itjen a „Re-
 naissance irodalmának” című 5. 14. s el-
 sőrvő több csomóiban foglalja előmün-
 kálta. Ide tartozhat az „analecta
 monumentorum Hungariae historica”
 könyvben levő 1-10. és sajtó alá ki-
 sren álló 2-dik kötetéhez illesztett be-
 veresések, életrajzi, irodalmi és főszéki
 joggyűjtemény a 144. 150. csomóban.

Legyenek itt megemlítve Goldy irodalmi
 képei is 1821-öt kezdve a 74. 240.
 241. költő csomóban.

A c.) alatt legelőször is a régi magyar
 legendák sora jöhet szóba, melynek első
 kötet az Athenaeummal az analectákban
 együtt könyvben először is keveretes né-
 kül kever. Minthesszónék másodkö kötet
 is közt - a keveretesek híján. A
 Magyar prózairók a XVII és XVIII sz.
 Eadhol, melynek 1. kötet (Pesti G. me-
 sei sely) 1858-ban jelent meg, - 2-dik
 sör 3. dik kötet is ötte van gyűjtve
 és sajtó alá másként.

A 12 kötet-kötet ves kötetre s
 eren kívül 1-2 kötetből álló codex hym-
 nologicusra szerzett Magyar költői társ
 (corpus poëtarum) kötetben 14 nagy
 negyedretn csomóban (keveretesek nélkül),
 a kiadásra várja. Ezen gyűjteményben
 a két első kötethez költészet kötet
 nincs meg. Az első kötet, mely a
 régi codexekben salálható s arólón ki-

vél külön, sőt kétféleképpen fennmaradó néhány
 más előző költői dolgozatot foglalnia
 magában; s a második köteté, mely az
 1327-1349-ig terjedő korokat költői,
 egyesítendő. Lehet, hogy ez utóbbi még el-
 kerül, - talán már nyomdába vátott?
 A mi aronban এখন kívül is a cöl-
 nak teljesen megfelelő lathó máso-
 lasokban itt egyike van, oly lehetőleg
 teljes gyűjtemény, melynek nyolc öte-
 zredete is másolása - nem kérintve
 az időreértéket 800-1000 fűig való
 ömeggel kevesebb költséggel aligha lenne
 elérhető.

d.) alatt a régi magyar codexek
 másolatait, foglaltuk öte. Ezek kö-
 zött már vannak kiadottak, de kiadat-
 lan is egy pár, minek jeldőül az Chron-
 reich codex, melynek eredetije is idő ke-
 vint sévedőben van.

az e.) alá régi is újabb irók kiadott
 műveinek többnyire eredeti kéziratokat,
 forrásokat. Ezek mint ilyenek nem csak pusz-
 tán autographiai becsűl bismak, ha-
 nem első rendű hitelesítőjüknél fogva
 idővel, újabb kiadatok rendelkezésénél hat-
 nos kútfők lesznek. I bizonyosan ez
 volt Tolky előző a fő szempont, midőn
 oly gondal gyűjtötte a nyomdában hat-
 máz kéziratokat. Más részeről aron-
 ban ezen kiadott művek kéziratái az
 f.) alatt említett kiadatlanságot is
 vannak össze foglaltva. - Elegendő legyen
 erre nére a Cskányi művei kiada-
 sára hivatkozni, mely köz tudomású
 dolog, hogy nem teljes kiadás, a gyűjtö-

mington 76, 77, 78, 79, 93, 95, 131, 203, 252
 számok alatt.) Szóval Bessenyei és
Vitkovics műveire, melyek 137, 151, 155,
 és 156 számok alatt találhatók. Valamint
 a régiel körül Skarica Matiera, ki-
 nek Kezi váratáról rég historia 1600. évi
 című verses műve ugyan csak mialat-
 ban van meg, de a melynek eredetije
 csaknem bizonyosan lecsúszott. Még
 becsesebb Báthori Istvánnak Au-
 dolf király országbirójának kérésata
 (1555-1605) már csak az a rész is, mely
 egy részre ugyan kiadta Jolly 1867-ben
 Adalitol a régi m. irad. kötetekhez),
 de körülbelül egy harmada kiadatlan,
 mivel azt mind Ugyon kiemelték
 olvashatatlan ríszet, a kiadott iveltől
 eltilintve örítse meg, holott eredetől
 még sokat lehetne s érdemes volna elválni.

Umicum volánál fogva töredék
 részre is nagy becsűvel s értékelé-
 kell végre sorsamunka aron néhány lap-
 bol álló régi magyar nyomtatványt,
 mely Sztárai Mihály egyik kincs-
 sábjának végtő részét sorsotta fen
 Számunkra 1353-ból. Ez még más
 egy pár lapra terjedő XVI századi nyom-
 tatványval együtt. Mindegyik kérésata
 di gyűjtemény értékes része.

A bibliographiai, vegyes és apró
 jejjesebről elég legyen csak annyit
 mondani, hogy azok először minden
 nyomtatványban fordulnak elő s kom-
 östrefüggesben vannak nagyobb tet-
 velkel s nyomtatásokkal is néhol rövi-
 den hangzó utasítások alájában is hogy-
 kas kérésatok eredményét foglalják magokban.

Nem lehetne még egyenként felsorolni
 azon levelek számát s tartalmát sem,
 melyek kintsem érem csomóiban s nem a
 level sárczában foglalhatnák. Noha egyes
 leveleknél csak részeit, noha az egyik le-
 vel ide került azon rokonság utján,
 melyben szárazánál fogva egyik nagy tá-
 jék csomó sarsalmával állon.

Ezen levelet sokszor egész érsekerészek,
 becses adatokat sarsalmának s minvel még
 felhasználva nem voltak, itt a rokon
 tárgyán joggal lehet látni még ideiglenes
 helyeket, így hogy csak az utolsó napok
 adatait, emléttük Római is Balatta
Bátina életére s műveire tartozó
 egy jár igen becses érseki s kintsem is
 foglal helyet, nem pedig a leveleink többi
 sarsalmas leveleivel tartóban. - Ezen gyűj-
 temény hitelesítő részeit alkotják még
 végre azon nagy mennyiségben állhat-
 mosított levelek is, melyek Karincsi s
Kovács illetik. E nagy tömeg az 34-d
 csomóval kezdve a 73-ik csomóig terjed
 s bár lehetnek benne egyes levelek, melyek
 az a tulajdon jog igazolása folyóan bisso-
 kosaitnak vitna fog kellemi adni, más
 részeit remélhető, hogy aróval az illetőt
 kintsem foghat némely esetekben lemon-
 dani, ha egyszer közsudomattá let, hogy
 Toldy kérésre gyűjteménye az aka-
 demia bírsolába jutott.

A mi a gyűjtemény másik ré-
 téis "Toldy Ferencz levélsárczája"-t
 illeti; ennek kötet számát keresk szám-
 mal 70-re tettük, noha a legújabb le-
 velek rendszeresen halmarával többé fog
 az telni. A levelek száma haladja a

6000-~~er~~ s minsegy 1200 egyénnek
 Földyhoz írt leveleit foglalja magában e
 levéltára. Ezen levelek írói közt a
 magyar köz-, tudományos és irodalmi
 élet majd minden nevezetesebb szereplője
 felszámolt a legelőkelőbb ~~író~~ írók
 és alatt; néhány kitünő férfisort ki-
 zával ~~is~~ vannak is korunk irodalmi
 és tudományos mozgalmai történetében
 megírásához nélkülözhetetlenül szükséges le-
 velek, melyek mindegyike oklevélti becs-
 sél és fontossággal bír, jó részük je-
 dig oly tudományos sarsabmi közle-
 sek - sokszor egész irásanyagot fog-
 lat magában, melyet irás a nemzeti
 nagyságával növekszik. Ely legyen
 ezek közül csak Bajza, Cincros, Erdélyi,
 Kármay Gábor, Lugoty, Szabó Károly,
 és Teleki József nevű említési, ki-
 kívül az egy Erdélyi leveleinél kama-
 non közelebbi meg a szárat, a többieké
 jóval haladja, - némelyiké a kettőszárat is.

Igen szeretettel, hogy annyi levélíró
 között nem egy ismeretlen nevű találkozik,
 aromban könnyen is igen gyakran tévedne
 a ki azt hiszi, hogy ezek levelei csak
 a számos saporitják. Sokszor oly leve-
 lekből irásunk Földy igen fontos tudni-
 valókat; legelőször ő kereste fel azok
 íróit a szükséges felvilágosításért,
 mit arsan ösömmel s lelkiismeretesen
 a több meg mindentki az országunk köz-
 sértésében állott férfisort. De az or-
 szágon kívül is, mit eléggé bizonyít
 aron számos levél, melyet külföldi hírnev
 írók s tudósoktól származnak s talál-
 hatók Földy levéltárcájában.

Nem tartozhatik ezen jelentés körébe
 annak vizsgálata, mily eredményes sikerrel

Földy a m. t. akadémia körül s viszont ki-
vel sorsolhatik ez Földy emlékezetének?
Ist csak annak kifejezésében helyén, hogy
az itt feltörtsak folyton átalánosan ismer-
tetett kírirat gyűjtemény Földy 50 éves ka-
ladó irodalmi pályájának teljes kéjét, mon-
katisi műhelyét várja szem elé. Ennek
darabjait ha sies volna az író, ötre
kellene gyűjteni: mivel együtt vannak, a
stés sörödattól meg kell menteni. Ez a
jelen is jövő sorsmérésről mindeközben éppen
így érdekben felelnek, mint a mily elhall-
gathatatlannal követeli azt a művek em-
lékezet iránti kegyelet. Ezt sűrűkedés-
mel látnak megemléteni.

Ha azonban mindennek semmi be-
folyás sem lehet engedni a vétel át-
iránti javaslat megállapítására s egy-
szeren azon jövő kérdésre kell felelnünk.
Mia érhet ezen gyűjtemény s mennyi a-
zon ötre, melyet erre adni lehet?
aláratos véleményjünk s egyrészt
javaslataink a következő:

A gyűjtemény 250 kötetre bátran
becsölő azon rendszeren halmarattal együtt,
mely a harmadik kötetnek a hátsó meg-
sölső. Ezen kötetek közt egy sincs, melyet
értékselemben lehetne mondani, amás bel-
becsre néve egymástól igen különbözök.
Ezen különbözések képest minden egyes
kötet értékének külön megállapítása
alig volna úgy eszközölhető, hogy mind
viszonylagos becslés, mind abszolút ér-
tékök kellő figyelemben részesüljön.
Azért a fent előtörtsak és sör-
melyes meggyörödsünk alapján
sorsolással javasoljuk, hogy min-
den egyes kötetért egyre mássra 10
forintot sánitva, az egész gyűj-

9.

semény megvételére östredem 3.500 az
az három ezer östredj forint utalvány
Ez az méltóságok a H. osztály a
M. igazgató tanácsnál kérelmezni.

Tisztelettel maradtunk

Budapesten 1876. május 13-án
a tisztelek östredjével

aláírások

Budapesti Igazgató

Ilyenkor

Filip Áron

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Toldy Ferenc
hagyatéka

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

ad 1439

1876

35

1876.

20. maj. 20.

36
1876.

Hivatalos

Az A. S. ö. Országos Érsekségi 1876 máj 20-án
tartott ötödik ülésének jegyzőkönyvéből

27. Olvasásnak a néh. Goldy Ferencz Kéri-
ségi ügyében kinevezett Birottság jelen-
tése, mely kimint az összes Kériségek meg-
vétele ajánlatára 3,500 for.

Előterjesztés hogy a Birottsági jelentés
magánva leszi az országos és az Érsekségi
sék az igazgató Tanács elnöke azon Kérésed,
hogy Goldy összes Kériségeit az Akadémiai
Kériségek számára 3,500 for. repletentkezési
díjcséssel megvenni méltóztaték.

A jelentés ide értelmével maradjon tisztelttel

Budapest jún. 3-án 1876.

Gyulai Pál
országos tanács.

Lilje kassintai

V. 20

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1439 (+1)
1876

Budapest, 1876. május 19-én.

Tisztelettel barátnom!

Kralich Sámuel hírnemes órák mezei. gróf Szascsffy Ernőre hivatalosra az ide csatolt kérvényt nyújtotta be, mely kívánata szerint az igazgatóság által lenne tárgyalandó; emellett pedig kérem, hogy az iratok köze felvegyi.

Nagyon szíves üdvözléssel és tisztelettel

Öskinte barátom

Lóczy Menyhely

1440

876

MAGYAR
TUZOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

S. a. Ujhely 1876. Február. 5^{én}

Tisztelt Kormány Ur!

A m. kir. akademiás illeri Templin megyebeli kéjhalmi, és ahok városai, a Rokinyay alap bírósága mult 1876^{évi} évben ~~szét~~ bevezetést és kiá-
dórlást végezett, s olmanyokkal igazolta skánadásonak van-
nemvén fizesseleket bemutatni, s egysezemint kérti, hogy ugy-
an 1874^{évi} mint éven 1876^{évi} évi skánadásonak megvizsgálva,
vagy helyesebb esetében, a skánadásonak egyik példányára vére-
ni felmenészedem megkülönböztetésért.

Egyebant, hogy a skánadásra mint a vagyoni kértésre,
és egyben a bíróság illeri dolgotra nézve, évi jelenészem, a követ-
kező:

A mult évben szét öltet bevezetést végeztek 1874^{évi} 10^{évi}, a éia-
is szétben pedig 1873^{évi} 5^{évi}, ezeken pénztári maradvány mu-
sárolás 1870^{évi} 12^{évi}, s így, de a skánadások mellett három
darab szarvópénztári könyveskötet van elhelyezve 1874^{évi}, eke-
sint a pénztári részről felül kiadás lévén, részére részre 1874^{évi}
1874^{évi}, s miután nem alarom a szarvópénztári könyveskö-
tet, mint más bevezetést megfigyelésére, ezen kiadás a maga-
mától ugy előgezzem, hogy az a jelen évi január 1^{én} ügyi-
ától kifizessevem, az mint kiadás az 1876^{évi} skánadá-
somba végezesse be.

A szarvópénztári három darab könyveskötet 2. 24 és 28 ki-
sék alatt, valamint az adókönyveskötet 37 szeptember évében
megszerezés végett, és mávalatban, a skánadás melléri haszná-
lat részintébe, ezarolom, megjelöltem eredeteket, továbbá ma-
ni használat végett, a szarvópénztári könyveskötet szarvóp-
sól függőleg, az adókönyveskötet minden esetben részintébe
ni kérem, a szarvópénztári könyveskötetbe, a folyó évi január
1^{én} napján járó részintébe, és folyó hamasod is bevezesse,

ered aronban mint bevételek a folyó évi skámádivonban levőnek fel
veendő.

A skámádivi bevételek, a kettő bevétele, a Raximay virgij sembe
hozása, és a Maurokumba a Raximay Tenur a székelyek és
Sopronos felállítására, kissé erősebben kerültek, mint az elő
zeseben gondolnunk, aronban, a kettő bevétele tárgyában, a múlt
szavassal karsáns úrót kapross levek, eredetükre felbáso
rítván, jóváhagyás reményében, aronban a legnagyobb soka
sétosságy és jóváhagyás mellett, valamint az ártós teljesíté
sni, még pedig a kettő bevétele a felkültözés azo szerint meg
kedve, a Maurokum sájtára már nagy részben Szepessék
székelyek által van, — jóvendőre pedig, kérem a székely kar
sáns úrót, hogy ezen felkültözés kérsi részét megvizsgálja, és
vagy az a helybe hagyja, vagy újat késsimenni, — méltóságos
szab, és a kettő bevétele az évi jövedelmét egy bizonyos ösze
gys kiutalásni kénd, — hogy ezen, eddig való általános bevéte
lyt szolgálat, mint egy általános szerinti karsat, évente csak
ezen bevételekkel és nem való székely, és karsnával is késs
sem, — melyre eddig Gr. Károlyi — a méltóságos uradal
mától való jenyfa utasítását kapván, az a szerkezint be
is utasítottam, — a jövő szavassal pedig felkültözés késsé
ben, ugyanvaló a székely grófjai részéről még 1000 jenyfa,
székely Raximay Tenur ut részéről 200000 általánosan, Gr.
Andrássy Gyula a exekutiója részéről 100000, és karsáns Gy
ibor a nagysága részéről szintén 100000 ajánlása, — még
Gr. Flóris Baróczy Alona a kegyelmessége részéről 30000
jenyfa utasítását késsimenne meg, — véledon kívül székely fa
isoklandban is, egy pár ezer csomaggal utasítását, és a kettő
székelyek az ügyháza, több mint 500 csomaggal mindenfelé vitágy
késsimenne.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BUDAPEST

A Raximay Tenur és megj virgij elkorhadó bevételekkel tényleg körül ké
sítve, aronban jószerebb és bejeseen karsláns kőzi székelyek.

A Maurokum egyeztetés üresen állván, B^{re} Virgij Gyula a méltóságos

szépségét Roximay ferenchez egy napon Dörös is jött saláta elajfőzötti un-
képérkapram, melyet a házára szer feljegyzés szerint maga Roximay
Ferenchez ajándékozott 1829^é évi Július 2^{án} B. Vécsey Pál önméltóságának
baráti szíveskedés jekül, s más napra említeresse, - ezen ardlép örökre
képen nejeire. Sőt az Sarcata uszonytágra, s erről az ajándékozónak
szépségét állatt, melyet ellát a manxokum tulajdonába jövenlé.
a Roximay ferenchez ajándékozott szava után feljegyzéssem, ezen arde
kép feljegyzéshez is szerintiből egy Dörös mérványos szobos kézzel
hokum, melyre kévan egykötetminél sive, Roximay ferenchez eonno
Dörösben levő, ujjannak B. Vécsey Gyula önméltóságát illelő jánél
szókon, összes munkái. -

A manxokum egyis kötetében kévan sive a folyóvíz sanna
nappalról egy esinos vándy könyv, melyet a lészogatót meveset, lész
gatói síjéket, és állásukat bejegyzés. -

A hirtelen illerőleg a börtön a skánzóföldet és véreket sennese mi
velik, az erdőszékben a seltkerdesen és emberélet gyatog egy kárment
kövenesen el, kisd a kerrészókat elfogadástván, a kárment s pro mag
bevilésesem, azonban mint szejny szelti emberélet a lész becsérei
ke, és költveged fejék 30-napi kerris munkába, kiülönben egy napon
bort skánzóva, egyetsem meg. A gyantavagy befüntésen össe
sen és épület kézzel, - ead lész sanna szejybb idét fogva, a mint mosta
mába szejvessem, s az ellen volt kerris van lész sanna, minwiner
ar elöbbeni felügyelő Éva Andrács ut síjében is ellent volt, - s ezalán
lész sanna szejvessem a három épületre szejve uszósát kéik. -

Ez az aron szejvessem szejy dolgot, melyet a szejvessem is felügyelő
senna lész Roximay alap szejvessem lész sanna szejvessem a
munka ellen szejvessem. -

Skánzóva szejvessem szejvessem, és a szejvessem szejvessem szejvessem
szejvessem szejvessem szejvessem szejvessem szejvessem szejvessem

elváros szejvessem
Mecóffy szejvessem

Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

MAGYAR
TUOMÁNYOS AKADEMA
EÖNYVTÁRA

Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Nagyméltóságok Gróf és akadémiai Elnök Úr!
Kegyelmes Uram!

30.

Mezőssy Menyhért S. A. Vihelyi ügyvédnek a Kazinczy emléké és környéke szépitésére vonatkozó, távollétamban beérkezett két rendbeli levelét van szerencsém Excellenciád, nak a tervvel együtt 3 darabban idezárva oly alázatos kéréssel bemutatni, hogy az etárgybani magas frándékat velem mielőbb közzé, illetőleg e részben engem utasítással ellátni kégyeshednék; - mely tisztelettel maradván
Excellenciád

Budapest 1876. October 14.

alázatos kölyöke
Miksa
alázatos kölyöke

Ad 1876/1876

1876

Magyméltóságu

Főfő Sényay Menyhért
a m. tudományos Akadémia
elnöke

Ö. Excellenciájához

Idelentse

Hinka József akadé-
miai ügyésnek

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

a Szaxinay emlék
és környékének szé-
pitése tárgyában.

J. A. Ujhely Sept. 24. Tisztelt Kertész úr! A Kazinczi alyútványi kert tervezete iránti hatakozati megküldését nagyon bátor sürgetöleg kérem, mivel a kert építés öszai munka lévén, itt az ideje hogy az utak kijelölésébe valamit tegyünk, ha ugyan az elfogadásuk is megengedték, - annál fogva e tekintetbe mielőbbi választ kérem.

Továbbá Kazinczi Ferencnek egy igen szép, saját maga által festetett arcképet kaptam ajándékba az Emlékkönyvben, melyet 1829. Junius 29-én ajándékozott B. Vécsey László - nénapai emlékéül, - ezt most B. Vécsey Gyula adományozta az alyútványi múzeumnak, melyhez még Kazinczy Ferenc sajátkezűleg írt munkái fognak jönni, - ezen képnél én egy sínos marmorizott oszlopot csináltattam 20 ft, mit holnap viszem ki a mauzóleumba a szobor helyére felállítva, - hogy legalább addig is még a szobor elkészül legyen benne valaki, és valamiképp is ezzel tisztelttel bejelensék azon kijelentéssel, hogy ha az oszlop az 20 ft árást nem talál sokat, azt a képpel együtt mindenképp át vessem és megparthasom.

Hánderőm van még a mauzóleumba egy szobrot is és arra egy emlékkönyvet felállítani a jövő évi Junius 7-én napjáról, hogy abba a látogatók neveket feljegyezze, - ezt is jövő kora végéig tudomására hozom Kertész úrnak.

Vége jelensék, hogy a kert felkeresésére már gróf Andrássy Gyula úrtól 100 darab, Lovinsay Gábor urtól szintén pár darab gyümölcsfa olvánt és a gróf Hasliknö uradalmaiból 200 db fenyő fa olvánt kaptam, míg a jövő tavasztal elültetésre, - nemillom hogy Kertész urék is ott a Cennumban legalább egy pár száz darabot pártoló nagy urainkól szintén ki fognak ezközölni. Hazafias hírselennel nagyon alaposan fogja Meröfny munkáért s. h.

[Faint, illegible handwritten text covering most of the page]

[Red handwritten mark, possibly a signature or initials]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

S. a. Ujhely, Sept. 4. 1875.

ad 1441

Telencses Ugyved. Utr.

1876

A Karinty Alap igazgatójaitól a mielőtt savassal
nyeri engedély folyóan, a Karinty emlel és védele
szükséges a pénz erőhoi helyes helyezésre, a Mau
soluum sajétai a veres pénzoraszol töviben bevi-
geserem, és az a most divatos repich levetésül
feladásra, minden díszítés nélkül szolva meg lehe-
tős azzal a szervénis li állításom, mi tövül
belöl 125 foba levél, - továbbá magas a szervi és
az emlel oszlopok, mi bevon a többi hásonló
vondasokkal nem li, ujra költséssé, és befeser
ve feladásra és is minegy 35 foba levél, - s
a szervis a szervis költséig verésül több min li
amyele, - De barva merem bemutatni bar mely
szal eró meg biralásanal hogy azon pénzre elgy
munka helyesítés, melyet kezelem magam is
leg alább kezelem meg teljessé, -

Most már is megállapodni azo hírem nem
lehet, in az egész levi bevételekre néve egy
szerep leírásom a magam belátása és itése

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BUDAPEST

szere, mi ezzel bemutatol, azon levelem és
öpenre kijelentéssel hogy a ki jobbat tud szinálni
szinálni jobbat, - en azal örülök fogol rajta, - és
ha el elfogadta, vagy egy más jobbat szeresett, -
mian az leve alalissára legjobb idő az ősi, - ezzel
leg alább rendben levelemmel rendelve level engedélyt, és
leg alább 20 for uszványozással, az ősi mentál helye
szere, - mi elintézők karral úrnál lőben javasat lili
rem, a valóság mi elöb el varom.

Tovább illyes kerr ügyben nillül fel nem sartha,
is, - van ugyan ott most is egy vörös, a salmával sara
vörös meléghai, de nagyobb reparáció nillül sarabb már
fel nem sarhaso levin, ammal is a kijavítására leg alább
20 for költséges level engedélyem.

Arusan eddig a bejavas azal egy more passio
a szinon levelemmel a veres jegy sályan sarrens, mos,
ai jóval felyebb azal nem a kőrepre szereserwin, ho
va egy hid is fűlsegeltesit, és is leg alább 15 forba fogna
levelni.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Vegre bár en egy nagyobb feru fa islolas leinisersem
a kerrisrel a saranon, - de abból még alig lehet valamis li
ültesem, Judig azal egy cves is meg nyerni a levei elöböl
nagyon üdvös, jó lenne ha az igargasosag vesperöl Nagy lora
intas lili ity fa islotaltal is fenyőfa szeresitell binal, meg

levelem, hogy legyes ledjénel egy pár sár gyümölcs fabel
a Magyar Akadémia karral alap levelemmel felsegittem.
ilyen loral a vödelintón prof Andráshy Gyula, és Lónyay
Pál, - Lónyay János, és a alvidilen prof Kéchy level sup
gyümölcs fa islotalt vagynat, - sarabb, fr. Andráshy Aladár
és prof Kissenyi Jánosné (Lónyay Aladár), level sol
fenyves szereseci vagynat, - a szeresitöl en magam is meg
kivánam lein fr. Lónyay Menyhert a kelleniajari is,
azon lein szereseci hol lein.

Erel a karral alap kerrje alalissára szeresitöl le
vesem mellyelre mi elöb ledverő valas lein
Karral szeresitöl vagynat

alalissos fűlgája
Menyhert

Est. 1876 febr. 20.

150.

J. Hlinka ügyész és pincészet
jék a köze lakásépítési
könyveinek májlatát
venni, az eredet
vagy maga elküldeni,
vagy elküldeni végezt ide,
jussani.

Budapest 1876 febr. 20.

Arany Ányó
Főtitkár

E levél visszavárása mellett.

A könyvek és eredet
elküldése 1876 febr. 20.

*Elküldéshez
a jelenséget*

S. v. Ujhely febr. 13. 576.

Tekintetes Főtitkár Úr!

A Traktátus alap birtoklást bevon 1873-ig évi jövedel
mértől és kiadástól szerkesztett számadáson
hozott észrevételek, és felülvizsgálás hasá-
rának, valamint az 1874-ig évi számadás
szegény napján megkapott, és miután én
már az 1875-ig évi bevételek és kiadások
számadásomra is jelentésem előterjesztésével
szem, és Hlinka Főtitkár úrnak átkelgetésén,
- ki arókat az elnökséghez beadvánnyal monda-
tot, hogy az 1873-ig évi a számvények
bevételei maradt 150ft iránt kellő felhívás
fizet adhatók, - amennyiben azon számvény
számvények, melyben éven 150ft bevételek,
az 1875-ig számadásom csatlakozásai között
van, - részletek kérem fel jék soraim
alatt a Terro Főtitkár úrnak, legyen legyen
kievételül, hogy az 1875-ig évi számadásom
hoz számla alatt csatlakozó számvények
könyveket aláír eredetben, aláír azok csatlakozás
számlában minden minél több megkül-
tés, - melyre is azazt vagyos bátor épen
részlet Főtitkár úrnak részletek felkü-
szi, minthogy az elnökség rával kérem

ennek kiterokkessin leginkább exkuzótként.

Legyetek iránt a kért művelés érdekében,
és annak a savassal történendő felrakas-
tásai körülményeit igen óhajtanánk. Ha
ezen 1875-ös államadónak benyújtás je-
lenében sorsolások és hasznosítási ré-
szek, mert így bizonyosan helyes, és
lönösen mielőtt a hűség hold kért helyes
alig és holdnak megvárható van ter-
vessék, az ember nem tudja magán mi-
ker alkalmasságnak, és a kiadással mit meg-
ben semmi.

Mind exkuzó műve bevezetése
közvetlen kérelem, vagyis

aláírások helyén
Merröfky Gyula

MASTAN
TODOLINOS ALKALMA
KÖNYVTÁRA

968
1541

Nagyméltóságú Gróf,
Tiszelt Academiái Elnök Ur.

A magyar academia kutatódonár képezi Rávinxy alap birtolára, Lütön-
ven az abban lévő Rávinxy emlék és a körüli minnegy 20holmi terület
Ezavára vonatkozó szerveket még mult 1844^{ik} évi önköl, - ugyan e tárgy
bani levőbbi süvegező jelenreimmet mult 1845^{ik} évi február hó 1^{ik} napján
Hindl József a. d. ügyvéd ushoz belüldtem, - melyre a Nagyméltóvá-
gód elnöki meghagyásából folyó évi február hó 10^{ik} napjánál Aranykincs
a. d. József úrról 114 szam alatt, vitasza is lapram, - minek következe-
ben mellette ez úrral a bevételei és liadési skámáidvaimra szer esereve
lede, a vagyon közeletre is lütönven a lett alakítóra vonatkozólag felde-
semet kivételével helyesen következtében van skeremem elöterjeszténi.

A vagyon közeletre illetőleg: A birtol birtokozó ex évi bevételei 1^{ik} napján fogván
lejárm a jelentégi 10 birtó kisbirtokosokai lakosok, újban felköltözött
a sorváltó is illetőleg újabb bevételek, ki is magokhoz hozlandó
nád nyitvánitván, a birtol birtokosokai, aradnyi felvételekhez vagyis az
1100^{ik} évi bevételekhez azon felvételek hozzáadvaival sejttem még, hogy
a birtolhoz tartozó szőlőbe, amad egyaránt a szerkezeti évenként
legalább 20 emberrel homlitani 1000 új lator bek vinni jászokna,
magában érteven, hogy a birtol birtokosokai metalan eladva esereven
a birtok, a birtokos évi uróló magyarán minden vialkövetés nélkül meg-
skünend, - mely jelenreimmet, adny is még a skabily szerülely kiállítás
d'ev aláírando bevételekhez jóváhagyás seget felterjeszténi ezen je-
lenreimmet tudomásul véteim lőrem.

A diadellese vonatkozólag az ideiglenes szeret, még mult 1844^{ik} évi önköl
szel bevételeim, azon lőrevel, hogyha az egyaránt a jobb és
exelxerubb szer nem bevételek, ez helybe hagyva és amad alapján
a munkalatos megengedni méltóztatassak. Amintanette nére min
ex ideig vialas nem lapram azon szer skerem a munkalatos lőrebe
már a mult éven megkövetem, - mehoggy aztán ismét egy éves elve
skerem, a szer esad nem egyévenként lőrevel a tavasszal sejtéim
nem, is lehet mondani be is véteim, - nevezesen a jobb urak

kijelöltem, azokat belavaszolnának, semjusa eszemereje parabolás
beüresessem, a tere többi részeit felváltanra fu magyaráz eszemek
beüresessem, kérszax egymolegja olványt epítéshözvára épüta és
Lányay Gábor uradról kapta. - beüresessem, a fuvólolár eszemek
kiegészítessem, a virágodis több mint 80000ra felváltanra
lehet mondani, hogy most már az egész tere keves híjjival rend
be van, a jövőre vad a felváltan tere kevesseje, melyek után
jöreményeséften serem, hogy amennyiten mind ezeket eltegezem.
is beüresessem, és oda semmi elváltan válatka nem kapram, mind
ezeket halloparolój elfogadva, jóváhagyási méltóságom.

A közegeid leginkább ezen is a jövő ében leszen legnagyobb
a körületét 40000ra felváltan, azonban azonnali híjsem,
hogy a felváltan közegeid kevesebb évenként 30000ra kevesse-
jessék, mely átközarák akkor ha már egy Maximy Annotolum
felváltan, a körül egy véderes felváltanra megkevesse
miskilözkeresem.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Arany János Jónidár ur hivatalos levele egyik jómjában az a dja
éveimre, hogy a mausoleum körüli minden huzt hód területén ter
kerre aláírása közegeid kíméti felváltanból kevesseje felváltan levein,
az igazságosságig átköz és is van fogadva egy ser, mely serin
ezen serit vad hód lenne kerre aláírásom. - azonban ez vé
deményem serin a vétnad egy átközán nem felváltan meg, a hely fel
vévénit fogva, azert mind az a j. alar hód ser rajtib is látha
té, azon átköz fogva nem vétközötheti mivel a ser keten átközán
menvén el az orxáig ur, homman egy mausoleum kórház
van a jöbejára is, a ser ezalé oldalán a legkevesse van a kerre is
felváltan lad építve a közegeid ill a mausoleum is a déli vétköz
32000 van a ser: is a ser emlit, ezed serin legkevesse a ser déli
oldalán a siron sul két éter megkevesse két hód is a nyugosít
Jalon hód a ser felváltan serin, kevesse legnagyobb gaxilálkodás
mellett lehavathasi: melyből az első már parabolás az
utóbbi pedig fuvólolárnad van fogadva, samál fogva van
kevesseje gaxilálkodás mellette, a ser nagyobbserinveje eme
lése serinveit a két hód minden eserre, de ut hód is a
kerre megkevesse serin.

A jelenlegi kerre is erdőségekkel körülvéve igen kanyag
felváltan, és a mult évi side vonatkozó felváltan serin is is

Lönöven a berzeiben leglisobb skovjalmar sem fejtvein di. skändelom
van mérs ex évi Julius hó 1° nappján skolgálatára mére felmon
Dáni, és helyere October 1° nappjára egy máras effogadni; éves
már ar eddigi fizetésekre és közelességekre mére meg is egyeztem,
di axon iszereret is tette, hogy a berzeiben előállítandó és Uf hely
városiban könnyen elatható könyhai növényelbi és is ráigol
bitannyi bevétele skändeloidar uravagy részére beadás, - hogy
abból a bev. felosztására szűdséges eladivod kőgalátt felvén
ben fedexherót kgyenés, mis is andomár és helybe hagyás
vejett része részreket jékesed. -

Mindexetre mére magyméltóságomnak szembesítés és elha
párosvadász mély részreket Eifejreie mellett leve és városa,
részreket vagyos

U. S. Uf helyben 1876 évi Május hó 20° nappján

aláraras skolgrija
Meroffy Kényhin

1441
1876

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Tippkell opirábyrskóur úr!

A M. T. Akarinnia neungardafugi is fœuisttikai
állandi birvttágnath of. hó 19. en kastu úlésetil van
peruendi jelsenai, hó a fúy-alopirvángtil kitu-
eudu púyalérditt a birvttáug kúvettis fómmulírásban
ajáulja a tt ofpúlyvatt elfgundáttu:

«Háppanath etó keltó pubalastággat lifjitré a neun-
resgardafug. is píurúgptan jelu állata fœmporjábít meg-
tirátra, a nívett állauvttban fœualló állauin arbrœun-
fœnk, tekinnettel aron fœuillvágtkoss, melyk arvtt-
bít harai arbrœunfœuuntá jœsítitá níve vonháttk:

A Dóra-alopirvángtil kúvettis túrdómángs éru-
kerest javatol a birvttáug kitúrettu:

«Arágio ingadrádnath háttá a kœstkedelnu
fœrgatvura:

Kiváló tífulettel

Budapesten 1877 május 20.

Leleikároly
min birvttáug elvárdó.

1442
1876

F. J. [illegible]

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

[Faint handwritten text]

[Faint handwritten text, possibly a signature or name]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint handwritten text]

[Faint handwritten text]

A Samueldíjról

szóló ügyrendi pont értelmében, az 1875-ben megjelent
éttekeringek közül a következőket kell fölemlítenünk:

1. Edelspacher Antaltól: Ruman elemek a magyar nyelvben.
Nyelvtud. Közlem. 1875. évi folyamata.
2. Simonyi Zsigmondtól: A ravat ífretétele a magyar nyelvben.
Nyelvtud. 1875. évi folyamata.
3. Lehs Alberttől: Határozó-e a határozó? Nyelvtud. b.
4. Batna Ferdinandtól: Nyelvéskedő hajlamok a magyar
népnél. Akad. Értekezés 1875.
5. " " Az ikes igeiktől Akad. Ért. 1875.
6. Garami Rikardtól: Herodotus dialektura. Budapest 1875.
7. Dr. Balázs Jereentől: Az óromai nyelvészet és tudomány
bírálat. Nagyszabasi progt.
8. Ralovich Lajostól: A magyar szenedő ige képzése
és jogosultsága. Pestt. sebügyi progt.
9. Csomár Istvántól: Az ikes igealakítás főszerepe haz-
nálata munkácsi reálisk. progt.

10. Keifer Anasztól. A magyar és latin nyelv önhangzóinak
hangsani sajátosságai. Budapesti Kegyezetési gym. progr.
11. Dr. Nemes Imrétől. Nyelv. nagypáradí reálisk. progr.

Eset körül az első helyő a legitimitétt. De mit fog
a 2. számú értekezés pályanyertes mű s mint ilyen az a
legnagyobb értekezés. eme pályázatnál szóba nem jöhet,
alulirost az első számú ajánlja a jutalomra.

Budapesten 1876. május 20.

Poroti Theodorovik Emil

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1444
1876

Birotsági Indoklás
a Samuel-díj kiadására néve.

Ar 1874-ben megjelent Fizegy értékes kötet,
a melyek tartalmuknál fogva a Samuel-díjra
bírálat tarthatnak, leginkább három érdemi
meg a figyelmet:

1.) Edelspacher Antal: „Rumun elemek a
magyar nyelvben.” Megjelent 1874 a Nyelvtud.
Közlönyekben;

2.) Lehr Albert: „Határozi-e a határo-
zó? Megjelent az 1874-ki Nyelvtud. Közlönyben;

3.) Simonyi Zsigmond: „A Szavak önkéntes
a magyar nyelvben.” Megjelent az 1874-ki
Nyelvtud. Közlönyben.

A harmadik helyre jutott nem részesülhet abban
a jutalomban, mert különben kapott jutalmat, te-
kint szabály szerint ki van rekesztve a Samuel-
díjra való Concurrentiából.

A Lehr értékelése helyes észrevételeket foglal
a nyelvből, a melyek azt mutatják, hogy a nyelv
a tárgyilagosságot nem külső momentum után, a határvil-
nák ott léte után, hanem az értelem után alakul-
tatja.

Edelspacher legelőször tárgyalt egy dolgot ná-
lunk, mely mind nyelvész tudományra mind az etnogra-
phiára néve nagyon fontos, t. i. a rumun eleme-
ket a magyar nyelvben. A szerző azon a téren
mutat jeles tudományt, a melyet eddigelé nagyon is
mellőzött a magyar irodalomban. - Mind a kettőt
egyaránt lehet ajánlani. de a bíróság tagjai:
Hunfalvy Zoltán, Székely Aron, Schweitzer Emil,
Gyurvas György, az utolsónak bírálatát a jutal-
mat.

39 38
1876. 1876.

A Samueldijra
számsz tartó értekezés
jegyzéke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Nagy Samás tanár úr értékesítése fölötti Vélemény.

Hogy Nagy Samás tanár úr értékesítése fölötti ítéletet hoz,
Chapsunk, mindenképpel szükségesnek tartom azt Dr.
Schmidt Gyula atheni osztagosa munkájával összehasonlí-
tani. -- Annak eredménye a következő:
A Nagyjéle értékesítés első négy lapja nem egyéb mint az em-
lített „Studien über Erdbeben“ című munkájának fordí-
tása pag. 2 - 107.

Következik egy Nagy úr által körbeszórt megjegyzés: Ha
e naplóra stb., melyben Dr. Schmidt további fejtegetéseinek
előbe vágva, e kategorikus állítását teszi: úgy a naplói
följegyzések csak azt mutatják, hogy nagyobb időközök
közé a földrengések száma is nagyobb.

Emegjegyzés után Dr. Schmidt további fejtegetései követ-
keznek p. 108. l. 6 sor-ig; melyekhez ezen a fejezetben van is a
dolva: „Smint látjuk, Galb. elméletére nézve kedvesen
van megoldva a kérdés.”

Miután saját nézetét a földrengések háiról röviden jel-
özi, Nagy úr a Galb. elmélet földrengés elmélet megtagadlá-
sához fog is végül Dr. Schmidt módszerre ellen támad,
melyet ex pämításáiban és összehasonlításáiban hask,
nált.

Először ezélexerünek látózik néhány sorával a „Studien
über Erdbeben“ című munka végéről és álláspontjáról
emlitést tenni.

Étekintetben fkerro a bevezetésben ért mondja: Im
Abgeleitete Hypothesen bejandalt, von dem
war ficht, auf dem Wege der Parallelen, und die
zu neuen - furchen über den ficht, und
und der Sonne über den ficht, und die Luft,
vont hat auf die ficht, und die ficht.

Hasonló értelemben fkerro még a más helyen is nyi,
látkozik.

Vátaban az egész munkában egy sorra se akadunk,
melyben fkerro: Dr. Schmidt fkerro vagy a másik

Földrengési elméletet videtlenné, annál kevésbé olyant felát,
litana; ugyanazon relektatatlansággal kutatja a földrengés
sek gyakoriságát a hold helyreitei, a különböző évi és napjau.
Nok, a légnyomás és a légvilányóság szerint. —

Ha az eredmény, melyhez D. Schmidt Gy. megfigyeléseket tag
alásar után jut, Salt Rudolf elméletének kedvevőnek látszik,
ex nézetem szerint indokul nem foglalkhat, D. Schmidt
elleni polemizálásra, mivel egész munkájában az izzó föld,
mag alapályáról vehő említés sem történik, sőt az izzó föld,
mágléte lény gyanánt sem állitatik fel. — Az erre vonatkozó
D. Schmidt elleni kiheles, Kürdelemhez hasonló oly ellensz,
gel, mely nem létezik. —

Teleleges volna e polemia fölött többet mondani; mind
a mellett deszrevétel találjon itt helyet. —

1. Nagy úr, Ki a föld izzó magját kétségbevonhatlan teny
gyanánt veszi fel, azon föltétel alatt: hogy a föld izzó
magjának közép tömörsége 5. h. nagyobb, mint a vixé
s tehát a vonxerő hatásának is hasonló mértékben kell
csökkenni. —

„ a dagály hullám magasságát $\approx \frac{30}{11}$ lábna, mindenestre
tehát 6. lábnaál kisebbnek számítja; tekintetbe nem vé,
vén, hogy a tömeg vonxása mindig kölcsönös, s a gravita,
tio elméletét szerint a dagály hullám emelkedése a folya,
dek sűrűségétől vagy Gaj súlyától ép úgy független, mint
a testek sebessége a szabad esésben. —

2. Azon körülmény, hogy a vonxás, melyet valami a föld belsejé,
ben lévő tömeg vagy test a központjának irányában szenved, te,
etemesen kisebb, mint a föld felületén nyilvánuló — egy jé,
val, sem említetik meg. —

Értekezésnek 7. és 8. lapján Nagy úr D. Schmidt Gyula (felli,
t. l. ágos.) elméletének egymás nézetét állit szembe, mely szerint
a földrengések összefüggésben lennének a nap felületén megfi,
gyelhető tűneményekkel t. i. a napfoltok és protuberantiákkal.
E gondolat, melyre azonban már a Comptes rendus ben, Flu,
ge, Wolf és más külföldi tudósok kirataiban akadunk, —
valóban igen termékeny s a tudomány igen nagyon meg,
köszönné a kérrőnek, ha kétségkívül észleleteken alapu,
ló következményeit bővebben alválná. —

Minden adalék, mely a földphysikának értekezése még most terjedő homályoságát felvilágosítani képes, nagyon füvesen vétetnék.

Egyelőre Nagy úr értekezéseben csak rövid újmutatást közölünk.

Attérve az utolsó részekre, melyben Nagy úr azt követeli kimutatni, hogy a D^r. Schmidt Gyula által, megfigyelések ipse állításánál és következtetéseik levonásával, követett módjair vagy elv hamis és helytelen, valóban meg kell vallanom, hogy nehezen esik, egy oly férfi fölött bíráskodnom, aki a tudományterén oly híres nevet érdemelt ki, mint D^r. Schmidt ul.

D^r. Schmidt úr ugyanis, miután 1778-tól egészen 1848-ig, praktikerjedő 1848 Goldrengést a Hold Szatellitására nézve kikutatott, következő ítéletre jogosultnak hiszi magát:

„Es ist ein für den gegenwärtigen Standpunkt unpassend, zu sagen, dass die von Schmidt behauptete Theorie der Mondschwärze, welche die Mondschwärze als eine Folge der Sonnenstrahlung darstellt, nicht auf die Beobachtung der Mondschwärze, sondern auf die Beobachtung der Sonnenstrahlung beruht.“
Ezt is nem többlet állít D^r. Schmidt. Hogyan magyaráz meg Nagy tanár úr a kimondást? 32 évi időtartót választ ki, elosztja 4, 16-évi és egy 16-évi: 3 nem mint Nagy írja 16 és 16-évi részre, és mutatja, hogy két periódus elteltére eredményeket nyújt.

Ha végül Nagy tanár úr kritikáját két tételbe foglalja, a következő:

„Hogy semmikép sem lehet elfogadnunk tényleg ugyanazt, hogy a Hold jelentékeny befolyással volna a Goldrengés sánnál kevésbé, hogy ez utóbbiak a Holdvonzáserejnek következő eredménye.“

D^r. Schmidt fentterintett kimondásából látjuk, hogy ez is a különböző Hold távok befolyását csak deklarációnak mondja, és semmikép sem állítja, hogy a Holdvonzásereje a Goldrengések indító oka.

Sikintre azt:

1.) hogy Nagy tanár úr értekezéseinek előfeltevése csak Schmidt állításai munkájának fordítára, és hogy az abban előforduló hamisítások is tallak Nagy úr elme fejében

3^{1/2} estekelet
1876 jun 12
3^{1/2} pns

- nem képezik. -
2. Hogy a Kóvetkező Kritikában egyelméletet vagy hypothesis, ~~sis~~ ~~cráfol~~ meg, melyet Schmidt is sem fel nem állított, sem nem védelmé, -
 3. Hogy e Kritikában lényeges természetani mozzanatok figyelemmel kíséreltek, ~~am~~ ~~at~~ ~~irt~~ ~~ar~~ ~~on~~ ~~né~~ ~~zet~~ ~~ben~~ ~~van~~, ^{val} ^{ak} ^h ^{og} ^y ^{er} ^{en} ^é ^{ste} ^{ke} ^{re} ^s az Akadémia Kiadványaiban föl nem vevendo.

Dudapesti Bt. Hiv. Maj. 1876

Pa bírálok

Schenel György
Akadem. Lev. tag.

A hold befolyása a földrengésekre.

Schmidt Gyula „Studien über Erdbeben“ című jeles munkájában eddig még nem érintett alaposan a hold vonzerejének befolyását a földrengésekre. Hogy a földrengésekre vonatkozó észleleteket jobban leheven egybevetetni a hold föld sáti távolsáival, az utóbbi a hold parallaxisa szerint rendezve el, a egyszerűsített figyelembe véve, hogy a hold - pályájában nem egyenletes sebérige miatt - ugyanazon parallaxis váltakoztat nem egyenlő időközönben futja be. Ez érveléssel Störmer által hozatala döntő befolyással bír az eredményekre. Írja Schmidt: ha a parallaxis váltakoztat következőleg vesszük fel:

$P+60'$	=	A par. értéke	$61'29''$	és	$60'0''$	közül,	ahol az ennek megfelelő időtartam =	t_1
59	=	"	60 0	"	59 0	"	"	= t_2
58	=	"	59 0	"	58 0	"	"	= t_3
57	=	"	58 0	"	57 0	"	"	= t_4
56	=	"	57 0	"	56 0	"	"	= t_5
55	=	"	56 0	"	55 0	"	"	= t_6
$A+54$	=	"	55 0	"	53 56	"	"	= t_6

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMLIA
KÖNYVTÁRA

Mint hogy a hold pályája változó háborodnak van kitéve, az ebből ugyanazon parallaxis váltakoztat befolyásánál is kitéve lesz a megfelelő időtartam t_1, t_2 -ek. Legyen a a holdpálya nagyobbik féltekéje, - e a kitérés, - r a vetéssugár, - q a földközvetlen - p a paraméter, - v a valódi anomália, - E a körponti - u a valódi anomália és végül U a hold valódi keringési ideje. Vegyük fel a hold parallaxisának körponti értékét $37' 2''$ -t, vagy az a pálya fő átmérőjét adja. Hogy a pálya miessége alább fog futni, az az e értéketől függ, de e armban függvénye a parallaxis (π) azon értékének, melyet a parallaxis a földközvetlen vagy a földközvetlen felvett.

A valódi keringési idő = $27^m 22^s 43^m$ perigeonáléval aramban π valószínűleg nem végezték el egy teljes ciklust, ez a körszám nagyobb is lehet állagosan $27^m 12^s$ igm ideig, ez anómális keringésműk nevezhető. Ha tehát t_1, t_2 - stb. időtartamokat akarjuk meghatározni, akkor minden egyes π számára a következő képlet fog állani:

$$r = \frac{a}{1 + e \cos v}; \text{ hol } a \text{ a főtávolság (egyik) jelenti. Továbbá, ha már } a \text{ is } q, \text{ tehát } e \text{ is megvan határozva, akkor találjuk:}$$

$$r = \frac{a(1-e^2)}{1 + e \cos v}; p = a(1-e^2); \cos v = \frac{r - p}{re}; \text{ és } \frac{1}{2} \epsilon = \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1-e}{1+e}}$$

ϵ értéke már ismeretű t_1, t_2 - stb. időtartamok in. Ez alapján határozta meg Schmidt Gyula a parallaxis jelentősebb körítés egyes valószínűségeit megfelelő időtartamokat, melyeket kitűnik, hogy a hirtelen parallaxia körítéses magy ingadozásnak van alávetve egy év befolyása alatt. A hirtelen pályák ugyanis majd kiterjed, majd kisebb sűrű, majd hogy hirtelen át nem jönnek el π körítés értékei. A parallaxis e körítés értékeinek előfordulásánál a pályák leggyorsabb elliptikus alakot vesz fel, ellenben ebben jobban közeledik a körítéshez mint a körpálya. Ezen variációk terjedt értéke is kitűnik, melyeket Schmidt roppant fáradsággal minden egyes évre kitűntetett és a következő táblázatba állított egybe, hol t az illető parallaxis valószínűsége megfelelő egyes időtartamok összegét jelenti az év folytatában:

t értéke 1842 től 1873 ig.

Év	P _t	60' t	59' t	58' t	57' t	56' t	55' t	54' t	A t	P+60' t	A+54' t
1842	12.70	29.10	51.28	45.94	38.24	38.19	47.08	89.62	12.85	41.80	102.47
1843	12.59	36.81	46.71	38.07	35.73	37.81	48.34	97.25	11.69	49.40	108.94
1844	11.48	29.39	50.49	44.27	38.23	39.59	48.23	89.99	14.36	40.87	104.35
1845	9.34	34.40	52.46	44.98	39.20	39.15	47.39	91.29	6.74	43.74	98.08
1846	8.41	29.85	52.46	45.25	39.54	40.51	49.09	88.72	11.16	38.76	99.89
1847	12.77	37.16	46.41	38.97	36.12	37.03	45.97	96.60	13.96	49.95	110.56
1848	12.97	32.15	47.80	43.15	38.19	39.10	50.16	90.64	11.84	45.12	102.48
1849	10.47	32.32	53.80	45.54	38.75	38.92	46.77	90.94	7.49	42.79	98.43
1850	7.67	26.46	54.94	47.42	39.28	40.09	50.25	88.25	10.64	34.13	98.89
1851	13.34	30.42	49.88	41.24	36.52	37.82	46.09	94.47	15.22	43.76	109.69
1852	12.79	36.02	44.80	40.78	38.15	40.13	49.33	93.00	11.00	48.81	104.60
1853	14.11	32.61	53.67	44.24	36.56	38.74	46.73	90.49	7.85	46.72	98.34
1854	7.89	31.37	55.93	44.07	39.34	40.80	50.52	91.57	3.48	39.26	95.05
1855	13.41	29.32	51.50	42.25	37.46	38.33	47.95	99.35	5.20	42.93	104.55
1856	14.36	36.05	46.08	39.47	37.80	39.67	48.81	95.82	7.94	50.41	103.76
1857	14.23	33.64	51.83	42.81	36.19	38.71	47.52	90.59	10.08	47.87	100.67
1858	10.06	32.14	51.66	44.20	38.68	41.09	49.16	92.82	5.19	42.20	98.01
1859	10.60	26.43	55.45	43.15	38.07	36.97	50.09	96.63	7.61	37.03	104.24
1860	10.58	36.58	49.69	41.58	37.44	38.64	49.50	92.53	9.46	47.16	101.99

Év	P _t	60' t	59' t	58' t	57' t	56' t	55' t	54' t	A _t	P+60' t	A+54' t
1861	16.07	37.65	48.83	38.55	36.12	38.06	46.61	92.63	10.48	53.72	103.11
1862	11.30	31.97	51.25	44.57	38.83	40.15	48.45	91.45	7.03	43.27	98.48
1863	7.76	32.16	52.30	43.68	38.46	36.76	49.26	96.72	7.90	39.92	104.62
1864	12.71	33.12	51.42	41.84	38.30	39.65	50.03	88.14	10.79	45.83	98.93
1865	12.97	37.91	49.58	41.94	33.90	38.81	47.87	93.23	8.79	50.88	102.02
1866	13.00	33.79	46.16	44.94	38.38	39.65	49.42	91.69	7.97	46.79	99.66
1867	7.37	32.63	52.72	43.56	36.25	39.32	49.73	96.71	7.31	39.40	104.02
1868	11.48	33.87	51.89	44.77	38.70	39.40	50.21	93.83	4.25	44.55	97.28
1869	13.62	34.97	50.34	42.68	35.33	38.54	47.32	93.97	8.03	48.59	102.00
1870	14.13	34.24	49.19	39.28	36.91	39.79	48.33	92.86	10.27	48.37	103.13
1871	10.48	27.89	54.04	43.18	38.22	37.41	49.55	95.01	9.22	38.37	104.23
1872	10.47	33.44	52.04	44.84	39.17	39.94	49.24	91.32	5.54	43.91	96.86
1873	14.04	31.64	52.40	43.58	38.94	36.08	47.00	90.93	10.39	45.68	101.32

A napot öfcses száma $S = 11688 = 32$, kélük 8 zökö év;
 ha a, b, c stb. t, t_1, t_2 stb. időkök megfelelő öme-
 gél jelentik, akkor:

$$n = \frac{a}{S}; \quad n_1 = \frac{b}{S}; \quad n_2 = \frac{c}{S}; \quad \text{stb.}$$

P+60'	számára	1921.47 nap.	log=3.15274	log n=9.08500	n=0.12162
59	"	1628.20 "	"=3.21170	"=9.14396	"=0.13930
58	"	1374.79 "	"=3.13823	"=9.07049	"=0.11762
57	"	1207.00 "	"=3.08171	"=9.01397	"=0.10327
56	"	1244.25 "	"=3.09491	"=9.02717	"=0.10646
55	"	1552.24 "	"=3.19096	"=9.12322	"=0.13281
A+54	"	3260.05 "	"=3.51323	"=9.44549	"=0.27893

Ezen löre bemutatott táblázat számitások zölgálnak
 alapul a földrengeésék ökleletének a hoto kávolokkal
 való öprehasznításánál. Mielött arról köllöttöl zola-
 nánk, meg kell említenünk Schmidt ur földrengeési
 naplójától.

A napló feljegyzései az 1776-iki övet kezdődnek
 beárólaga 1873-iki övel. Tözetesebb zösgálat 1822-ten kezdődik.
 Az ökleletében répet vett Schmidt ur 1845 óta, -mint említi-
 1859 óta a legnagyobb gonddal gyűjtötte egybe Sörög orszá-
 ban a földrengeésöklö ökleletet, zöt egy pár ször hátködés
 maga is öfölt. A feljegyzésében körtörög 1842 ööl fogva
 1873-ig a legnagyobb öklö köriüthető, a megelö öökö
 feljegyzései zöfölelt hírámosok. Ööl Schmidt ur is
 köriüthette öve, legnagyobb gonddal a napló ören
 (1842-1873) zökö öklö köljökö. Köllöm a napló ö ökö.

A földrengetések naploja

Ev	P	60'	59'	58'	57'	56'	55'	54'	A	P+60'	A+54'	Összeg.
1842	2	8	17	11	10	8	20	30	4	10	34	110
1843	12	39	40	37	33	37	45	83	3	51	86	329
1844	6	10	20	18	12	18	16	28	3	16	31	131
1845	4	23	28	24	11	23	20	49	0	27	49	182
1846	4	11	27	21	13	13	19	23	3	15	26	134
1847	4	16	33	18	22	20	15	38	6	20	44	172
1848	5	11	18	22	10	16	21	29	5	16	34	137
1849	2	5	13	6	7	8	11	17	1	7	18	70
1850	5	15	30	37	26	24	23	46	3	20	49	209
1851	19	38	50	54	30	42	40	93	8	57	101	374
1852	17	40	38	35	32	28	28	84	4	57	88	306
1853	12	22	42	22	34	30	50	91	3	34	94	306
1854	7	9	29	22	26	28	26	42	0	16	42	189
1855	25	44	68	74	59	68	64	123	0	69	123	525
1856	19	47	61	46	31	42	50	90	0	66	90	386
1857	13	17	24	23	22	16	41	71	4	30	75	231
1858	8	25	72	74	49	53	57	129	0	33	129	472
1859	3	12	11	9	13	20	14	39	0	15	39	121
1860	11	13	14	13	17	20	19	40	2	24	42	149
1861	4	22	27	14	10	7	26	44	1	26	45	155
1862	9	17	24	29	44	28	41	65	2	26	67	259
1863	5	12	16	10	15	14	16	39	0	17	39	127
1864	5	9	18	9	12	8	15	32	1	14	33	109
1865	11	20	25	10	17	20	29	60	0	31	60	192
1866	4	18	27	23	26	25	30	49	2	22	51	204
1867	6	17	55	45	49	43	57	104	0	23	104	376
1868	14	23	53	52	55	42	42	81	1	37	82	363
1869	8	26	37	29	28	25	32	58	1	34	59	244
1870	3.8	53	60	66	35	47	66	137	3	91	140	505
1871	10	20	36	33	36	42	43	82	0	30	82	302
1872	6	28	49	32	27	23	36	80	0	34	80	281
1873	9	17	46	40	34	24	40	87	5	26	87	302

Ha e naplora csak egy pillantást vetünk is, már is látni lehet, hogy a földrengetések száma a feljegyzések szerint a Perigeumnál (P+60') sokkal kisebb mint az Apogeumnál (A+54'). De ha figyelembe vesszük, hogy a föld ^{föld távolban} az Apogeumban sokkal távolabb van mint a földközelben, tehát ugyanannak a parallaxis valószínűsége a földközelben sokkal nagyobb mint a földtávolban, tehát a földközelben, vagy a naplói feljegyzések csak azt mutatják: hogy nagyobb földközelben a földrengetések száma is nagyobb.

Erőlől tehát az összehasonlításnál nem szabad csak
 egyedül a ~~mag~~ "toto parallaxisára" tekinteni, hanem az
 idő is tekintetbe vevendő, melyek tartamában az egyes
 parallaxis változások történnek. Az időnek számba
 hozatalát egyszerűen a fennmúló n_1, n_2, n_3 -stb.
 arányrámok segítségével lehet keresztül vinni; a dolga
 lényege ugyanis csak abban áll, hogy az egyes parallaxis
 érték főrengésök száma az egyes parallaxis nagyságának
 meg felelő arányrám ~~szám~~ (n) szerint osztandó el. Ke-
 rülmes összehasonlítás végett Schmidt az ~~elő~~ hiába-
 mitotta a főrengésök számát az egyes parallaxis idő-
 körök száma az feltétel mellett, hogy a főrengésök
 egyenlő számmal fordulnak elő. A hesső körtti különb-
 ség (Számítás - Értékelés) adja az eredményt, ez pedig a
 következő táblázat mutatja: m.)

Év	P+60'	59'	58'	57'	56'	55'	A+54'
1842	[$\delta - \epsilon$] = +2	-2	+3	+1	+4	-6	-3
1843	" = -7	+2	-3	-1	-3	-2	+13
1844	" = -1	-2	-2	+2	-4	+1	+6
1845	" = -5	-1	-2	+8	-4	+4	+0
1846	" = -1	-8	-5	+1	+2	-1	+11
1847	" = +3	-11	0	-5	-3	+6	+7
1848	" = +1	0	-6	+4	-1	-3	+4
1849	" = +1	-3	+3	0	-1	-2	+1
1850	" = -1	+1	-10	-4	-1	+6	+8
1851	" = -12	+1	-12	+7	-3	+8	+11
1852	" = -16	+1	-1	0	+5	+13	-2
1853	" = +15	+3	+14	-3	+3	-11	-11
1854	" = +14	0	+1	-6	-7	0	+9
1855	" = -7	+7	-12	-4	-12	+6	+22
1856	" = -13	-11	-4	+9	0	+1	+18
1857	" = 0	+9	+4	+1	+8	-11	-11
1858	" = +19	-10	-17	+1	0	+7	0
1859	" = -3	+7	+5	0	-7	+3	-5
1860	" = -4	+6	+4	-2	-4	0	-1
1861	" = -4	-6	+3	+5	+9	-6	-1
1862	" = +4	+12	+3	-17	0	-7	+4
1863	" = -3	+2	+5	-2	0	+1	-4
1864	" = 0	-3	+3	-1	+4	-1	-3
1865	" = -5	+1	+12	+2	0	-4	-7
1866	" = +4	-1	+1	-5	-3	-2	+6
1867	" = +17	-1	0	-10	-3	-6	+1
1868	" = +7	0	-8	-17	-3	+6	+15
1869	" = -3	-3	0	-4	+1	0	+9
1870	" = -24	+6	-12	+16	+8	+1	+5
1871	" = +2	+9	+3	-4	-9	-2	+3
1872	" = 0	-7	+2	+3	+8	0	-6
1873	" = +10	-3	-4	-2	+7	-1	-8

MAZAR
 TUDOMÁNYOS MUSEUM
 BUDAPEST

6.)

Ezen táblázatra azt mondja Schmidt ur:

» Diese [Z-E] scheinen bei dem ersten Anblicke wenig befriedigend; dennoch führen sie zu einem unerwartet günstigen Resultate. Ich hatte selbst nie an einem grossen Einflusse der Gravitation des Mondes geglaubt, und im Beginne dieser Arbeit gefürchtet, dass die Unvollständigkeit der Nachrichten über Erdbeben den etwaigen Einfluss des Mondes gar nicht oder nur zweifelhaft zeigen herfortsetzen lassen.“

Az eredeti táblázatból kiegészítve a földkölbenésjegyzék [Z-E], találjuk:

P+60'nél (Z-E) = -30

59 " " = -5

58 " " = -32

57 " " = -27

56 " " = -9

55 " " = -2

A+54 " " = +91

p)

Ex eredménybő ^{lakható} munkája, hogy „a táblázat a földkölbenés igen kevés, a földtávolbát pedig igen sok földrengéses ~~hely~~ mutat, tehát ~~valóságban~~ a földrengéses ~~hely~~ abból, a földkölbenés mint a föld távolban.“

Fégyük - írja Schmidt ur - a hold köze pállaxisát = 57' 0"-nek [57'03 helyett.], ugy két uapostra osztva a p) alatti pállaxis oszt, találjuk, hogy:

r.) P+60' -nél 57' 0"-ig ... [Z-E] = -94 = $\frac{1}{42}$ része 3910 fölös. ^{öszegnek.}
57' 0"- " A+54' " ... " " = +80 = $\frac{1}{50}$ " 4042 " "

Ei volna tehát a döntő bizonyíték arra nézve, hogy a hold vonzerejének valóban befolyása van a földrengésekre; s mint láthatjuk Fab elméletére nézve kedvezően van megoldva a kérdés.

Mivel Schmidt ur ezen eredményt nagy figyelemmel is sok gondal levezette, s gypersonium az eredményt is „váratlanul“ kedvezőnek tapasztalta, ezért vünök találni az értelet sorát is vizsgálata alá venni, melyek 1776tól 1841ig terjednek. Az eredmény hasonló volt az előzőhöz

Eddig azt Schmidt munkája. Mitől e jéles munkát képezte vellem, megvallon: egize határozottsággal az ellenkező eredményt vártam. Vártam azon

stokholmi fogva, melyeket semmikép sem voltam képes en eredmény számokkal összehasonlítani. Föbbső elgondolám, hogy ill. bevizsgáljam a dolgunk. A számok előtt meg kell hajolni. Ismételt alkalommal újra kerembe voltam Schmidt könyvet, s kevéssé komolyan tanulmányozni, hülövösön az m) alatti eredmény táblázatot vizsgálom át több versen.

Az az, mely engem oly zorgosan vizsgálatsra késztetett, abban állott, hogy az így tehát fogó magán-sainak vizsgálataival foglalatosságok, s így tán nem lesz mérték dolog kimondanom - hogy az izzó állapokban lévő éjféli felületének háborzó mozgásait és sűrűleg kövüli fogásait látni némi ömefüggést találom, ~~ami~~ melyeket Spörer a nap felületéről is észlelte. Ezzel szemben a nap felületénél phisikai sajátosságai kevéssé sem hülözhetnek földünk izzó magjának felületi viszonyaitól, joggal feltekinthetünk, hogy földünk izzó magjának felületén is analog a napéhoz hasonló hülözéseknek sűrűleg leppennek lehet végre a nélkül, hogy a földkérgének érvényes hatását ne gyakorolják. Ezzel ártintolendül a földrengéseket jelöltam.

Ezen ellen kerüls kerembe Schmidt neveit munkája. Felmérésben, melyen kapom az alkalom, s adatok után kerestem. Az eredményt ebből találtam váraklanak. Míg az igen fontos adatot ipen Schmidt Gyula, usnak kerünek, ki az joggalban figyelmesebb az olvasot Pöy fotorengési észleleteire, melyeket az Antilla-kon is Amerikában észlelt, és a Compt. Rend. 1874 Január 5-iki füzetben hivatalosan kövüli. Ill. határozzam hülözhető, hogy a napfelsők periodicitása összefügg a fotorengések gyakorianagával. Ezt kerestem. Is mond ujólag több evöl nyertem Schmidt eredményeinek vizsgálatsára.

Próbál legyen előtt az elméleti dolgokról is meg említenem, melyek e vizsgálatsnál mindegy is hülözhető segítségemül álltak. Ugyan, rágonolva, hogy a fotorengések a föld vízereje korra, földünk izzó magjának tengereinek hasonló apály és dagályozási mozgásra hülözhetőként lép előtérbe az a kérdés, mily mértékben idéket háborzó mozgást a föld földünk izzó magján a vízere vizére vizonyítva? Ártintolendül, hogy ez a tengerei apály és dagályozás még 1/5 részét sem teheti ki. Míg a föld izzó magjának köpökösége 5.6-zer nagyobb mint a vízé,

Rekát a vörösi katarának is hasonló mértékben kell
 erőltetni, tekintettel sem véve a fávólók túlműködését
 magján (tenger víz is föld magja), melyek a vörösi kataránai
 ellen ütnek ki. Vessük fel állagban a legkedvezőtlenebb ve-
 set. A dagály köep magassága a tengerek felszín feleth
 legyen 30 láb, ugyan ekkor katarán a föld irzó magjánál még
 csak 6 lábnyi emelkedés van előzet, a mi nyitván
 alárendelt xerepre mutat mind a vulláni kataránok, mind
 a pappal lenületekkel ábrantó földrengések vízzajlva,
 mind pedig a napfelületek analog - a föld irzó magja-
 nak felületén xüségképpen előforduló polni is equalni
 áramlatokhoz képest!

De vessük fel, hogy a földrengések valódi
 oka csakugyan mégis a hold vörösjében fekszik, s föld
 magjában nagyobb katasztrófa - misztis a föld
 áraknak megfelelően - csak ritkább esetekben időről
 időre, földhöz jutásukhoz fogva. Vessük fel az alapon, hogy
 a hold vöröse a föld egyik részén roppant földrengés
 egész tartományok megváltozását is helyi súlyvesztést
 vagy emelkedést hozhat színre: akkor csak egyidejűleg
 a föld felület ellenkező része is ki kell hogy tőve legyen
 ezen kévő katasztrófa hasonló mértékű katarának, mi
 ha itt pl. a földhöz nagyobb vastagságúval fogva
 felaj súlyvesztés vagy emelkedés nem is előfordulhat,
 de természetesen várhatóan mulhatatlannul bizonyos
 kévő kévő. Miért marad el e dörög bizonyos?

Sőt tovább. A földrengéseket vezető naplók
 általában katasztrófa mutatnak, melyek a hold
 vörösjében elméletnek hasonló egészen ellentmondanak,
 és nyitvan mutatják, hogy földrengések hold körülben
 hold körülben, hold megközelben, - kívül az meridián
 síkján, melyben a hold culminál, - kívül az pályáján,
 melyben a hold kering, s mely a földet körülbe két részre
 osztja, - roval: időben, helyben minden szabály, rendszer
 nélkül mindentálatán előfordulnak, dacára a hold
 föld körüli szabályos keringésének.

Ha a hold vörösjében dagályzani emelkedés
 felel meg a föld irzó magjában, s ypersmúl a felvett
 pullánok a hold magjánál (pályájában előnyomlása
 is a föld forgása következtében) követve, így kévő a föld
 forgásával ellenkező irányban előnyomlása: ha hmnak
 magyarázhatjuk meg az övnyit áramlatokat, melyek
 egymástól folyó különböző áramlatok következményei?
 Miért nem hallunk mindig egy fölforgó föld alatti
 mozgást, valahánykor a hold helyzete kévő a föld-
 rengések gerjesztésére? helyesültek vízzajlva?

De miért nem hallható e moraj általában a föld felü-
 tetén mindig, hisz az a hoto a levele áramlás folyamán
 határai kell hogy legyen?! Miért nem irradnak egy sornak
 izzó kövekkel a kráterek ávokán át nyugtoll öblei, hiszen
 a hoto hővezetje általában működik?! Miért fordulnak
 elé oly nagy mennyiségű kőzetek, örvénylő áramlatok és más
 a mi földrengéseinkkel analog tűnemények a nap felüle-
 ten: hiszen a naponak számos földrengéshez illő határai;
 folyóinak határai pedig elajjósó csökkenés és mérsé-
 jelenségek előidézésére?!

Nehéz ezekre a kérdésekre megfelelni, ha az
 indító okot kívánjuk keresni a jelenség helyein, az illő
 - dacára annak, hogy a napban - mint nyitott könyvben -
 olvashatjuk földünk izzó magjának idő és hely szerinti
 tűneményeit és a tűnemények indításait. Egy táblázat a
 földrengések geographiai elterjedéséről idővel kétségfelment
 fogja semmi a földmagjának és a nap felületének előfordu-
 ló mindenféle háborgó mozgások közös időpontjait, mint
 azokat a nap felületi jelenségeinek heliographikus elterje-
 déseivel hasonlítjuk egybe.

Ezen gondolatok követhetében folytatva vizsgálá-
 sodásaimat is hozzá még Poey adatai, inkább meg-
 győzők az véleményemben, hogy a földrengések benső
 összefüggésben lehetnek a föld izzó magjának phisikai
 viszonyával, sem mint a hoto hővezetjével. De Schmidt
 Szula: ur számjai utamban álltak. Miért említem,
 először is az m) alatti tábla tanulmányozására fogtam,
 nem oly sándékkal azonban, ^{mint} helyesírókben kerülhettem
 volna. Schmidt Szula: ur eredményeit ^{egy} tábla képek
 gyanánt tanulmányoztam elfogadni. De hogy ha a számok egy
 valószínűtlen valóságot képviselnek, mindig jogomban
 áll az alapvetéseket bírálattal alá venni.

Az m) alatti tábla ugyan, jellehet a vég-
 eredmény ~~kedve~~ a részletek egybevetésével kevesebb, de
 mégis kelve van sokszoros ellentmondásokkal. Így,
 például: 1842-ben az Apogeeumban ~~12-vel~~ ~~14-vel~~ ~~16-vel~~ ~~18-vel~~ ~~20-vel~~

1843-ban a Perigeumban 20-al kevesebb földrengés fordult elő mint az Apogeeumban.
 1844-ben 7-el, 1846-ban 12-vel, 1852-ben 14-el, 1853-ban 16-al, 1857-ben 11-el,
 1858-ban 19-el, 1867-ben 16-al, 1873-ban 18-al. Ez így áll
 a dolog a sőtbi parallaxis alatti értékekkel is; sőt ha nem
 megfelelő távolban álló parallaxistól hasonlítunk egybe,
 az ellentmondások száma nem csak szaporodik, de ~~inté-
 ség~~
 az ellentmondások kördere is növekednek. Ez a szabálytalan-
 ságok, melyek Schmidt: urad is - mint írja - bíral-
 mátlansággal keltek elő, indítottak arra, hogy e
 táblázat a követhető próba alá vessen.

Ugyan is, ha e neverest látna a számítások összegében
~~hogy~~ egy terméketi valószágot képviselnek, (étem a hold
 netán feltétlenül működő vonzóerjél): vagy két részre
 osztva, e tábla részek egymáshoz ellentmondóknak nem le-
 hetnek. A tábla 32 évre terjed, osszuk el 2 részre; az egyik
 fél 14, - a másik 16 évet tartalmaz. Az eredmény
 következő:

z.)

Év.	P+60'	59'	58'	57'	56'	55'	A+54'
(15) 1842-1856	(E-É) - 47	-23	-36	+9	-25	+20	+94
(17) 1857-1873	+17	+18	+4	-36	+16	-22	-3

Egyetlen egy eset sincs, hogy a két időzárban egymáshoz
 hasonló egyenest ellent ne mondjanak; 14 év (1842-1856) az
 mondja, hogy a holdnak a förtengésére befolyása
 van; 16 év pedig (1857-1873) ellentézőleg ~~mondja~~ mulatja
 hogy nincs, - vagy ha van: ~~akkor~~ ugy e hatás a földlá-
 volban nagyobb, ~~mint~~ És ha figyelembe vesszük, hogy
 Schmidt ur mind ismételt 1859-től fogva volt a megfigye-
 lésekben részt, valjon éppen Schmidt ur iránti előzetes-
 gyanúknál fogva nem beszélhetünk-e ^{pozitívabban} valószínűsítéssel is
 ez utóbbi esetet?!

Sőt az elő ciklusban is egyetlen szám csoport bír
 a kedvező eredményre dűző befolyással; az a szám +94 az
 Apogeumban. De számok eredetét sem az évok során, nem-
hanem egyes évok ugrásain találjuk, már pedig ily
Rivések törvények nem állhatnak.
 Foglaljuk össze a z) alatti értékeket. Találjuk:

v.)

Év.	A hold Keve- gick száma.	A földrengés száma.	(P+60) 57' 0" ip.	57' 0" (A+54) - q
1842-1856	195	4290	-97	+89
1857-1873	221	4502	+3	-9

Ezen táblákat összehasonlítva a fentebbi z) alattival, az
 első pillanatra nem olyan kedvező mint előbb láttuk.
 De közelebbről vizsgálva a dolgot még kedvezelmesebb
 a Schmidt ur által levezetett eredményekre nézve, mert
 benne csak most találjuk szintén, hogy 32 év számára
 miként nyertek a Perigeumnál (-), az Apogeum-
nál meg (+) jelt. Ez utóbbi tábla két utolsó rovatában
 az elő számokat senkinek sincs jogában egybe venni, mert
 különben megingatlani törvények alapján a következő
 sajátos szabályt kapnánk:

HAGYAR
 TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
 KÖNYVTÁRA

» A határnak van befolyára a földrengetésre, de ez a
 aly terméssel bír, hogy pl. eselmében 14 éven át a
 földkörében legnagyobb, a rákövetkező évben pedig ugyancsak
 a földkörében leghalványabb. Ez a törvény a ható valószínű elhí-
 zelhetetlen sajátosságára sem ráillik, de semmiképpen sem
 következik. Már pedig Schmidt úrnál az 1842 alatti
 végrendelet az Apogaeumnál így számolt: $+89 - 9 = +80$;
 a Perigaeumnál pedig: $-97 + 3 = -94$;

A 1842 alatti tábla 3 file nyitva van, az
 mondja ugyan, hogy 195 holdkerenges valóban földrengetés
 időről; 221 holdkerenges, vagy átadályozás, vagy 300
 egészén Rörös irányában. Ez a megdöbbentően ellent-
 mondás igen egyszerűen a dolog természetéből magyarázható,
 az az az: onnan, hogy hisz aly finomított értékelésnek
egymással viszonyba hozni, melyek semmiképpen egybefü-
 gésül sem bírnak.

Azon elképződés, hogy utóbbi állításunk
 nem lehet jogosult, mert a ható következmények a földren-
 getésre való befolyára csak hosszú évek sorából vezethető
 le, szabad legyen valakinek:

A ható befolyára a földrengetésre vonatkozó-
 lag vagy jelentéktelen, vagy nagyon erős. Az első esetben
 32 év 416 holdkerengéssel határozottan elcsúszás
 befolyásának felismerésére, és úgy mint 24 óra 50^m
 elcsúszás idő, hogy a tenger vírszintje - tudva a jelenség időt-
 tartási lejárta határánál. A második esetben csak
 alarendelt aropet juttathatik a ható következmény a földren-
 getésnél, s így az utóbbiak végül már hol - mint
 a hatóban, - kell keresnünk. Egy harmadik eset nem lehetséges.

Vége még meg kell jegyezni, hogy az
 1842-ik évi előtti földrengetéseket a hiányos iratokból
 miatt nem lehetett figyelembe, és pedig azon
 felismerés alapján, hogy a naplóban feljegyzett földrengetés
 tömege az egész évben nem a földrengetés hiánya,
 de inkább az egykoránál felnem jelezési miatt,
~~oly jelentéktelenek~~ oly jelentéktelenek. Az egy futó-
 pillanatra a naplóban is írtak, hogy elkerül az
 1776-iki évétől fogva, melyek körében az egész évben csak
 4, 8, 10, 20 - stb. földrengetés van feljegyezve, a legutóbbi
 ideig ~~csak~~ a megfigyelési sorozattal egyaránt
 nevezetesen a földrengetés száma. Ez abból magá-
 Schmidt sem felelt előre különös súly, leghalványabb
 pedig döntő súly a legutóbbi 32 évi értékeléssel
 szemben. Az egy évre eső átlagok 1842 előtt és után úgy
 állnak egymáshoz, mint 77 a 275-höz.

Ezen vizsgálatok eredménye, mint vélem-
oda mutat, hogy az eddig ismert földrengezésből
vagy legalább a görög országban sem ismeretlét,
semmi képen sem lehet elfogadnunk kény gya-
nánt, hogy a hoto jelentékeny befolyással volna
a földrengezésre, amint kevesebb, hogy az utóbbiak
a hoto erejének hővelkeményei.

Hod-Mexö-Vasárhely 1875 Január 19.

Nagy Tamás
tanár a görög intézetben
vols ^{ei} ö-gyallai vállalkozás
segéd.

HÁLYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BUDAPEST

ad
V/27

ad 4445
876

Nagy János ír e című értekezését
"A hold befolyása a földrengésekre"
a horra' mellékelt két bírálattal együtt átolvas-
tam. Scherzl Guido lev. tag véleményét osztom,
minél fogva ezen értekezést a Kingomatai'ra
érdemesnek nem tartom.
Budapest, 1876. máj. 27.

Kondorhastay
I. tag

1445
1876

8⁴ értékű
1876 jun 12.
3⁴ pont

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Igen kifizelt Utbely kifizetve !

Boldogult Szilágyi Terenz l. t. „A germánizáló's kir.
szépművészet a két magyar király II. József császári alatt
érmé. Kinyomtatásának iránt véleményes és végett
átküldött értékesítést a tárgy, amak alapsul szol-
gáló, kismatlan formákkal vett hivatalos iratok fahasid-
ga, valamint felosztásának is kiterjedési tárgyilagosság
szempontjából az „Értékesítés” kővet kiadhatóság i-
télém.

1446
—
1876

Buda - Pest, május 28. 876.

Jakab Elek

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

2) Laut das ungarische Reich, von
mich dem k. ungar. Generalconsul in
Wien, d. d. 21. V. M. XVIII, sagt die Direc-
tion des vorliegenden Realcirculats,
im Interesse der daselbst bestehenden,
den Fortschritt der Wissenschaften
das öffentliche Unterrichts der
königl. ungar. Akademie der Wissen-
schaften und vorist bei dieser Gelegenheit,
sich die Gessinnung aus, daß in die-
sen Publicationen wohl auch eine ge-
wisse Anweisung der Grundsätze,
und Lehrgesetze mit Rücksicht
auf Fortschritt zu finden sein
sind, welche von dem Baron
Joseph Mircse de Baratos in
Hungarischen Sprache gemacht worden
sind.

Das k. ungar. Ministerium des
äußeren
lobliche kgl. ungar. Ministerium
für Cultus und Unterricht
in Budapest.

Ständern befohl sich dem löblichen
kön. uny. Ministerium für Kultur
und Unterricht die beliebigen Yarnen,
mit vorzunehmenden Wachenlassen,
von unheimlichen Yarnen, und an
Liedern sich eine gute Kasse
nehmen in der Kaiser Hofstadt bei
Pöchlitz der Ollayen.

Wien, am 29. Mai, 1876.

Ihrer Minister des Ständern:
Natur

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1447/876

11958
1815

1815

L

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEÉMIA
KÖNYVTÁRA

76

III

1876

III

20

2mily

DIREZIONE
DELL' ARCHIVIO DI STATO
IN VENEZIA.

N. 54

Sezione P. R.

Postposta a —

OGGETTO.

Monumenta Hungarici Historica

All' Illustrissimo Signore
Comm. Federico de Pilat
Consigliere di legazione Console Gen.
dell' Impero Austro-Ungarico
in Venezia

ad 8/40

~~110~~
110/40

Venezia, il 19 Maggio 1876

Illustrissimo Signore

Qualche anno fa, questa Direzione rivolse alla Presidenza della R. Accademia Ungherese di Pest, la preghiera, di voler arricchire la libreria di questo Archivio, delle sue pubblicazioni storiche, a somiglianza della S. R. Accademia delle scienze in Vienna, la quale da molti anni continua a donarcele.

Non avendo allora avuto alla nostra lettera (forse smarrita) alcun riscontro, io pregherei V. S. Illma di voler interporre i suoi validi ufficii presso quella illustre Accademia, onde possiamo ottenere (nell' interesse degli studiosi che frequentano questo Archivio) le sue pregevoli pubblicazioni storiche, fra le quali ci è grato trovarci ricordato con onore il frutto delle lunghe e laboriose ricerche in questo Archivio del dotto Ungherese, sig. Cav. Giovanni Mirce de Baratos.

Gradisca la Sig. V. Illma i sensi della mia devota considerazione.

Del Sovrintendente.

C. de T.

N° 1000
jun^o 19/5-1876

HUNGAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

92/8461

ad 1447

876

Hinka

Só-utca 4. sz.

Méltóságos főiskolai úr

Főúri febr. 19. köze napján bejött hozzám fogadni meg
Arón 22^é kerecsen meg Murahóry ügyvéd
hozzá övény of Felhy Sandorné és of Felhy
Augustina Boró Pálné jelenlegi lakhelyén
És velem Niclőb Körlge - aronban
főiskolán emlékeztetvén csak tegnap
vettem észre. Hozzá övény of Felhy
Sandorné Gyömrőn - of Felhy Augustina
jelenleg Kivakon lakik -

Minden erőt kerecsen van éne
Széni kerecsen" kerecsen Maradvé

Budapest 1876 Május 31. Ötven kerecsen

Hinka
alakítás

1448/1876

Hírka

1878. évi 22. szám

Magyar nyelv és irodalom

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Handwritten signature or name, possibly "Károlyi" or similar.]

1878/1879

CSABAI IMRE

reform. lyceumi igazgató.

Nagyságos Főtisztár Urr!

Mikön az ide melléleli elismer
vényt visszaküldeni szeretném
van, mely tisztelettel kérem,
hogy intézetünk hírá's köztö
netéi a m. v. Akademiának
Kezjesen tolmácsolni méltortas
sék.

Intézetünkét továbbra is
buzer kegyeibe ajánlván, hon
fűei sivevidőlesem mellet
meradok Kezletemün Majus 31.º

1876

Sirrelője
Csabai Imre
Igazgató

~~1449~~
~~1876~~

MACTAR
LITHO (PRINTS AND BOOKS)
MONTREAL

A Sztrókay alapítvány
böl kitűzött eme pályá-
kérdésre:

"Adások elő, vajjon
tekintettel hazánk sa-
"jätlagos viszonyaira, ten-
"tartandónak mutatkozik
"e a különbség az örök-
"lött és szerzett vagyon
"között az örökösödés
"szempontjából." ha igen:
"minő alakban?"

Jutalma 100 arany

1875. december 31-ig
mint kitűzött hatánapig
négy pályamunka érkezett
be:

I. következő jellegével:

"Feny-dics ár ad Árpád nem..
Zetire."

"Ha megérti vére érdekét"

II. "Unde lex debet esse
"justa." Verb. Előb. VI. 123.

III. "A nagy világban kívül
"Ninven számóda hely"

IV. "Summum jus summa
"injuria."

E pályamunkák bírál-
at végett alolítottaknak
adatkán kis van szeren-
csénk jelentéfunkeket követ-
kerükben előterjesztém:

Előrebocsátva: hogy
a IV. fűmü pályamun-
ka, melyben - irányát
tekintve - a tulajdon fo-
galmából következtetett
teljes rendelkezési szabád-
ság állíthatik fel fő szabály-
ul, éj az örök lött éj szerzett

vagyon

1450
1876

vagyon megkülönböztetése-
nek szükségese csak a tör-
vényes öröklés esetében is
mertetik el, és itt is csak
a közelebbi felmenő vagy
oldalági - életben lévő, és
a fenőtől fivőmarott rokon-
ok közt javalltatik fent-
tatni: - az alaknak, mely-
ben a kitűrtt kérdések
megfejtése pályáru vallott
nézetei szerint helyt foglal-
tatna. Telje, mellőreje, de
különbön is igen elvont
és kikapkodott epiméinek
összehalmarása miatt minden
tudomány apparátust egyálta-
lában nélkülöző igen ke-
detleges kísérlet, s mint
ilyen teljefen mellőren
dönnek véleményeztetik.

A III dik fiamin
pályamunkában, mely az
öröklött és fennelt vagyon
körti különbség fenttartá-
ának frükfőzet hangfűz-
ora: a római, német, fran-
ciz, angol örökösödési rend-
szereket, így ezen irányban
hazai törvényhozásunkat
sző, és követkeretes rend-
ben fejtegetve találjuk;
aromban teljefőz, és tudó-
mányos képrűltésig időre-
sek tekintetében sokkal
hitrább áll az I. és II dik.
nél; mindaráttal szerző-
nek művében támpított
rendperes gondolkodása,
a tárgyának illő elhe-
lyezése, és a felvett irányt
alaposan támogató érvelé-
se mindannyi győző okok
arra hogy szerző irányá-
ban mélto' elismeréssel
nyilatkozunk.

Attérünk mar most
az I. és II dik fiamin pá-

lyan

pályamunkára, mint kiváló
figyelmet érdemlőkre.

A mi a fellelt ker.
des megfejtésének irány.
át illeti: e két pályamű
ellentétes irányban halad,
mert mialatt a II dik
fámmi a javak körötti
különbséget fen nem tart,
hatónak mondja, e a ja.
vak eredeténél kutatása
nélkül a családí öfpeket.
tetőre alapított egyöntetű
törvényes örökösödési rend.
st osztás érvényre emel.
tetri: az I fámmi az ö.
röblött e; szerett vagyon
körötti különbséget örök.
lési törvényekben hatá.
rothtan fen tartandónak
követeli.

Elvontan tekintve a
két ellentétes, bár birs.
nyos pontban elvège tá.
lalkorú irányát, a mennji.
ben ti. a II dik számmi sem
zárja ki végkép az öröklött
illetve ági vagyon epmél.
— mindkettőnek meg van
ugyan a maga jogosult
sága, mert mindkettő mel.
lett illnak tudományos,
állnak fenálló rendperes
törvénykönyvekből vont
ervek; e ha minden e.
gyéb körülmények egyen.
lősége mellett csugán e
tekintetrel, t: i: a megfej.
tés irányára pozitívornék
a különbség a két pá.
lya munka körött: még
akkor is az előny in.
kább az I fi. pályá.
munkát illetné meg
alohítottaknak magyar szem
pontból eredő igénytelen
meggyőződésük szerint;
mert ez közelebb áll
múlt

és jelen örökösödési rend-
szerünk vezérfelvei,
és azon kegyeltes helyen
arok gyökereit, melyek nem-
zetünk a vagyon-külföldi-
ség^{nek} irányára juttatása iránt
véltek.

7 az örökösödésben

De nem csupán ezen
egy vonásban áll a külföldi-
ség az I. és II. f. pályá-
munka között: mert habár
minket is eléggé terjedel-
mes, a kitűrtt kérdés
megfejtését jól átgondolt
rendben és bevételek
szorgalmasan jogtudományi
adatokkal, a külföldi tör-
vényhorájából merített ha-
sonlatosságok és külföldi
gek nagy halmarával -
nehéz a tulajdonig is -
hímezve vezet be, és ké-
pzet el: de ezen oldal-
ról is az I. f. min. elv-
tárhatalommal felülhatalma
a II. dik szöveg, mert ab-
ban a kitűrtt kérdés meg-
fejtésére irányított anyag-
ot jobban kiemelve, nagy-
obb, és talán elvontabbi
összes jogi iróalmunk
felhasználásával, és a fel-
vett események megfelelő
alkalmazásával kiért
tudományos képműveléssel
egybe állítva találjuk.

Mi pedig magán a
kérdés híres megfj-
tését illeti: mi a II. dik
szöveg pályamun-
ka felkeltett irányához
képest az örökösödési
jövendőségi szabályok
tekintetében csak fő-
elvéket és szabályokat
állít fel, és arokat az e-
lőre bogatott terjedelmű
jogtudományi és törvény-
szövegi adatoknál alkal-
mazása nélkül mintegy

Szárarón

állítja elő: az I fiamin
irányában hiven és figorin
következtetéssel mondja ki
az öröklött és perett vagyon
követi különbség fentartás
hájának szükségesség voltát,
az alakot is melyben ezen
fentartás helyét foglalja
hat, az öröklött és szerzett
vagyon fogalmának híret,
és alapos meghatározása
után úgy a végrendelet,
mint a törvény, öröklés
minden irányában hite-
tesen állítja egybe, az elő-
re bogázott jogi, jogtörténel-
mi úgy a bel- mint kül-
földi iródmunkából idézett
tudományos, és törvényhozási
mórákatokból, reform-
törvényekből, azoknak be-
hatalmításaitól vont
határoztát és grönö kövel
kettetésekkel támogatva
állítja elő; és ez alkal-
oly művel garde githatja
iródmunkát az iráfeli-
hibák gondos kijavítása
után: mely méltán
nyezetem ényre elkékinthető.

Ezek tehát azon elő-
nyök, illetőleg fölönyök,
melyekkel az I fiamin
pályamunka a II dik
számmal, mint egyedili
vetélyes árját, felülmúlja,
és emel fogva az I fiamin
pályamunkát alólíro-
tat a jutatalmra, a II dik
számmal pedig díjazatra
méltónak találjuk.

J. Suhayda János
A. Amich János
Fősk. Lovász r. ny.

II. V.

1876: 29. sz.

Isentés

a "Szekely" alapít.
vagyból 1876-re kitű.
zött pályadíjra be.
érk erett pályamunkák
ról.

HAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMA
KÖNYVTÁRA

A pályamunkák
és kitűzések
a folyóirat
hivataltól.

Lisztelli Szaksztály!

Tetszett a Lisztelli osztálynak egy bizottságot kiküldeni,
hogy Wex úrnak: Ueber die Wasserabnahme in den
Quellen, Flüssen und Strömen" című munkájáról véle-
ményes jelentést készítsen. Az osztály által kiküldött bi-
zottság tagjai közül Zsigmondy Vilmos betegség miatt
nem vehetett részt a tanácskozásban. A tárgyalásokban
való részvételre felszólították a magyar építész- és mérnök-
egylet s az országos gazdasági egyesület is. Az utóbbi
Korizmic László tagtársunkat küldte ki, s ez a tárgya-
latokban részt is vett. Az építész- és mérnökegyület
Herrich Károly urat ajánlotta a tanácskozásban való
részvételre s egyúttal annak Wex ur munkájáról közzé-
bocsátott véleményét is elküldte. Herrich úr e
véleményében oly mentes állást foglalt el, hogy ő
nem lehetett a bizottsági tárgyalásokra meghívni.
Tehát a listelleket alulírtakon kívül a bizottsági tár-
gialásokban csak Schest Guido és Korizmic
László vettek részt. S ezzel szerencsém van

1457/876

itt mellékelve a bizottság jelentését a t.
osztálynak megküldeni.

Budapest 1876 május hónapban.

A Kertész osztálynak

elöljáró urakhoz

Kunfalvy János

mint a bizottság elnöke.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

1876/5

WARTEMBERGI Gróf WALDSTEIN Jánosné született Köröspataki Gróf KÁLNOKY Adél elszomorodott-
szívvel jelenti szeretett férjének

Wartembergi Gróf Waldstein János,

Ő Cs. K. Felsége Kamarása, belső titkos tanácsosa, a Ferencz Jósef, belga Lipót, mexicói Guadeloupe rend nagy Keresztese, a Szent István és
Máltai rend vitéze, a Lőleszvet és jog tudora, a Magyar tudományos akademia igazgató tagja, a Képző művészeti tanács és Magyar Gácsországi
vasut elnöke, sat. sat.

Ő NAGY MÉLTÓSÁGÁNAK

F. év és hó 3 kán éjfél utáni fél egy órakor élétenek 67 ik évében, a hallotti szentségek ájtatos felvétele után
rövid szenvedés okozta halálát.

A beszentelés Pünkösöd másod napján f. h. 8 kán d. u. $\frac{1}{2}$ 3 ra a Szt. Mihályhoz Czimzett Udvari
Templomban menend végbe, mire a hült tetemek Vár palotára szállítatnak és Csötörtőkön f. h. 8 kán
1. órakor örök nyugalomra tétetnek.

Az engesztelő szent Misék hétfön f. h. 12 kén 11 és $\frac{1}{2}$ 12 órakor a fentnevezett udvari templomban
és pénteken f. h. 9. kén a Kegyuri egyházakban fognak a Mindenhatónak bemutatni.

Bécs, 1876. Jun. 3 kán.

1452/1876

MASTAR
TIDOUANINOS AKUTONIA
KOMITISA